

ПОЛИТИКИН

3

динара

БРОЈ

1158

ЗАБАВНИК

8. III 1974. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXV

КОМПЛЕТАН
СТРИП
ДЕТЕКТИВИ

КРИТ

ИСТОРИЈА НАШЕГ СВЕТА

СТРАНЕ 24-25

Ripley

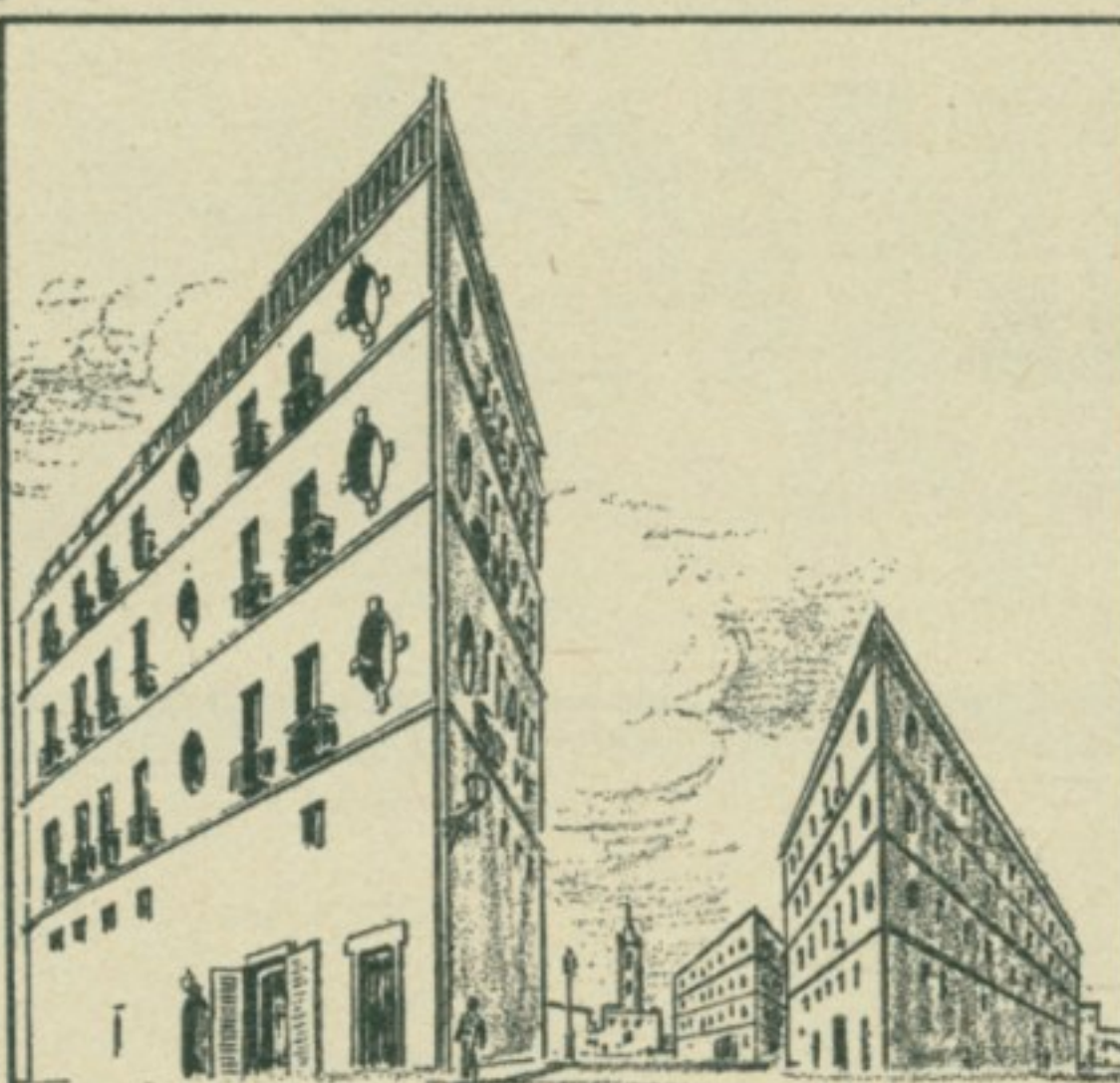
Веровати или не!

МАЛИ ЦИТ

ДЕЈВИД РИЧИ

(1740-1811)
КОГА ЈЕ
ВАЛТЕР СКОТ
ОВЕКОВЕЦИО КАО
"ЦРНОГ ПАТУЈКА"
БИО ЈЕ ВИСОК
СВЕГА
107 САНТИМЕТРА
ПА ИПАК ЈЕ ИМАО
ТОЛИКУ СНАГУ
ДА ЈЕ
ГОЛИМ РУКАМА
МОГАО ДА
ИШЧУПА
ИЗ КОРЕНА
ДЕБЕЛА СТАБЛА.

СВЕ КУЉЕ

У ЛУЦИ
ШПАНСКОГ ГРАДА КАДИЗА
ГРАБЕНЕ СУ
У ОБЛИКУ СТАРИХ ГАЛИЈА.
ЗГРАДЕ СУ ПОДИГНУТЕ
ОД БЛАГА КОЈЕ СУ ГАЛИЈЕ
ДОНЕЛЕ ИЗ
НОВОГ СВЕТА.

ДИФУР

НАЈВИШИ ВРХ
У
ШВАЈЦАРСКИМ АЛПИМА
ПОАСЕКА
НА
ГЛАВУ ЛАВА.

КРАЉИЦА С ДРВЕНИМ ГРУДИМА

ЏЕЈН СЕЈМУР,

ТРЕЋА ЖЕНА
ЕНГЛЕСКОГ КРАЉА
ХЕНРИЈА VIII,
ДА НЕ БИ ЗАОСТАЈАЛА
ЗА МОДОМ
КОЈА ЈЕ ЗАХТЕВАЛА
ОБЛИНЕ,
НОСИЛА ЈЕ
НА ГРУДИМА
ИСПОД ХАЉИНЕ
ЗАОБЕЉЕНУ
ДАСКУ.

ЈЕЗЕРО-ДУГА

НА ОБАЛИ ЈЕЗЕРА
КОЈЕ СЕ НАЛАЗИ У
КРАТЕРУ ЈЕДНОГ
ВУЛКАНА НА
КАНАРСКОМ ОСТРВУ
ЛАНСАРОТЕ
НАТАЛОЖЕНИ СЛОЈЕВИ
ЛАВЕ ИМАЈУ СВЕ
ДУГИНЕ БОЈЕ.

Једна РИБА-БАЛОЧ

У АКВАРИЈУМУ
У ХОНОЛУЛУ НАУЧИЛА
ЈЕ ДА ПУШИ
НА ЛУЛУ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● беле и ружичасте цикламе по-
реклом су из Кине.

● стручњаци су недавно у Енгле-
ској направили упаљач који мо-
же да кресне 300.000 пута пре
него што га треба поново напу-
нити плинком.

● пре извесног времена направ-
љен је нож који сече — ултра-
звуком. Оштрица овог ножа ви-
брира и на њу се, приликом сече-
ња, ништа не лепи.

● професор Хамбуршког уни-
верзитета ортопед др Бернбек
у часопису „Медицина данас“ пи-
ше да деца за време гледања те-
левизије не треба да седе круто

на столицама, већ на поду и то са
укрштеним ногама. Још боље је,
препоручује професор Бернбек,
да леже на трбуху ослањајући се
на лактове.

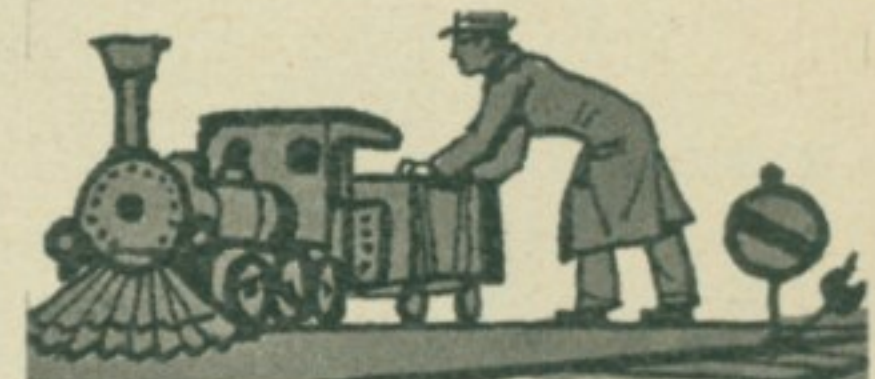
● досад највећа енциклопедија
састављена је у Кини године
1721. Ова енциклопедија има 5020
томова.

● за време Римљана Земун је
био станица једне дунавске фло-
те. Земун се тада називао Тау-
рунум.

● највећи модел једне железни-
це има породица Цимер из Лау-
енбрика у Западној Немачкој.
Још пре тридесет и три године
један члан ове породице почео
је да сакупља modele железница
и овај хоби је пренео и на младе
чланове. Данас Цимерови имају
464 локомотиве, од којих неке

имају велику колекционарску
вредност, и 4000 вагона. Највећи
модел из његове збирке има раз-
мере 9 x 40 метара и изложен је у
једној хали. За овај модел Ци-
мере 9 x 40 метара и изложен је у
тара шина, 12 постаја које су вер-
на копија правих железничких
станица.

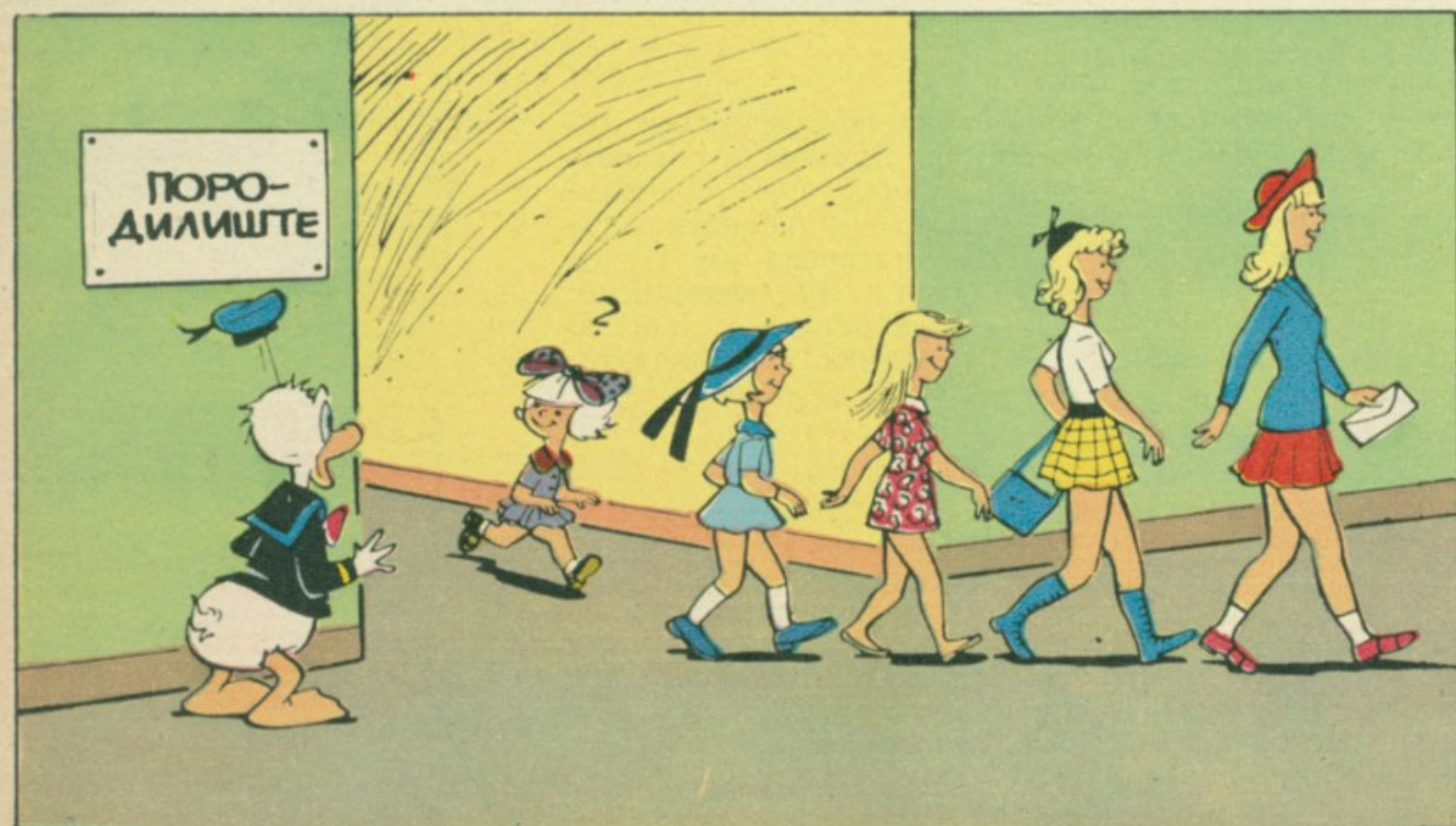
● први штрајкачи на свету би-
ли су музичари, односно свирачи.
Грк Аристос свирач на флаути,
иначе члан оркестра у Јупитеро-
вом храму, позвао је своје дру-
гове да напусте посао кад им је

било забрањено да свој подневни
оброк могу јести у самом храму.
То се збило 309. године пре на-
ше ере.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

8 МАРТ

БЕБА

ЈЕДНА
ХРАБРА
МАЈКА

ЧУВА ТАЈНУ

Ово су Олга и Азра у јесен 1942. Мајка и кћер заједно су учествовале у опасној акцији мостарских комуниста.

Кад је Олга спасила познаницу, више није било времена да скрене и склони се. Готово је, сад ће јој сигурно прићи а то је оно што најмање жели. И, догодило се тачно тако. Девојка из суседства поздравила је младу жену и одмах се окренула беби у колицима и почела да јој тепа. Чим је чула пријатан глас, девојчица је почела да се бацака ножицама, открила се и померила чаршавић на коме је лежала.

— Какав је то папир? — заинтересовала се девојка.

— Ма, ништа — одговорила је уплашено Олга и поново покрила папире. — То су старе новине. Немам шта да ставим испод, па сам узела новине. — После овог журно се опростила од девојке и похитала према мосту на коме се увек састајала са тајанственом женом у црном.

НАЈДУЖИ ДАН У ЖИВОТУ

Потпуно је изгубила уобичајени мир. Све јој се чинило да овај сусрет малочас

није случајан. Шта ако је девојка схватила о чему се ради? Док је са звучника дуж улице одјекивала песма „Лили Марлен“, изгледало јој је да су очи униформисаних људи упрте баш у њу и њена колица. Од корака обичних пролазника чинило јој се да је то неко прати, да овог пута неће успети да побегне.

Лакнуло јој је кад је угледала жену с ферецом на лицу. Али, знала је да данас не сме да вади материјале. У пролазу гурнула је колица с бебом према изненађеној жени и једва изговорила:

— Гледај да стигнеш пре полицијског часа. Чекају те на мосту изнад Радобоље.

Фахра је климнула главом, ћутке прихватила колица, осврнула се и — отишла.

За Олгу је почео најдужи дан у животу.

Стрепела је за своју тромесечну бебу, за штампарију, за Фахру.

Сунце је већ било зашло, а Фахра се није враћала. Глас из звучника непрекидно је понављао обавештење да ће свако ко буде затечен на улици после 19.30 бити — стрељан.

— Шта ако су је ухватили — мучила се Олга. —

Пуне четири године Италијани и усташе нису успели да открију тајну штампарију у Мостару. У преношењу материјала важну улогу одиграла је девојчица Азра.

Тући ће је, можда ће одати и штампарију и другове из Комитета. Убиће и Азру.

СУТРА У ИСТО ВРЕМЕ!

Корачала је уским дрвеним мостом трудећи се да изгледа као докон шетач који ужива у зеленој брзој води. Погледала је на сат. Казаљка се неумољиво приближавала времену кад више не сме остати овде. Шта да ради? Бацала је сваки час поглед низ уску улицу одакле је требало да се појави Фахра, жена к којој често сретала али јој лице никад није видела. Једино што је могла да види било је како се улица празни а последњи пролазници журе кућама. Покушавала је саму себе да теши да ће Азра можда преноћити код Фахре и да је материјал стигао безбедно до штампарије. Можда је боље да оде кући, ионако ће бити веома сумњиво ако је виде у ово доба да се састаје са Фахром... Одлучила је, поћи ће кући и баш тада кад је последњи пут погледала низ улицу, у полутами је угледала силуету жене у црном која је испред себе гурала дечија колица. Заборавила је на све. Потрчала им је у сусрет, узела колица и добацила кратко Фахри:

— Сутра у исто време!

— Важи! — одговорила је тихо жена.

До полицијског часа остало је још само неколико минута.

Олга је стигла у Мостар у зиму 1942. године. Комуниста из Београда, студенткиња енглеског језика и књижевности морала је да се крије у овом лепом херцеговачком граду којим су владале усташе, да живи непријављена или да носи

Кад је у полутами најзад угледала познату прилику с колицима Олга је заборавила све и потрчала им у сусрет. До полицијског часа остало је још само неколико минута.

легитимацију на туђе име. Да би била што мање сумњива није становала у породици свог супруга већ се сместила у великој и лепој кући Мехмед-бега Рајевића. Овај крупан старац, ћутљив и тих, примио је Олгу као давно познатог пријатеља. Истина, није ни помишљао да ова крхка двадесетдогодишња жена ко

Јул 1944. у северној Италији: Врховни командант Јосип Броз Тито са Олгом Хумо, преводиоцем Врховног штаба

вани сваког дана о најважнијим догађајима у земљи и на другим фронтovima. А кад је добила девојчицу, да би била што мање сумњива и да би материјал што брже пренела до штампарије, Олга је одлучила да у акцију укључи и своју — бебу!

ДУБОКА ДЕЧИЈА КОЛИЦА

Азра је рођена у марту 1942. а већ после десетак дана Олга се вратила свом опасном послу.

Сваког дана по подне Олга је одлазила код рођака Мркоњића који су имали одлично сакривен радио-апарат. Пошто би утврдила да је нико не прати, улазила је унутра и окретала дугме на радију све док не би чула добро познати глас спикера Радио-Лондона. Вести је брзо хватала на папир истовремено их превodeћи са енглеског. Њен је задатак даље био да ове вести дотури другу коме ни име није знала. Он је материјале исписивао на матрице и касније предавао у штампарију на умножавање. Око скупљања материјала и организовања везе до штампарије Олги је највише помогао Љубо Брешанин, секретар Месног комитета који је касније погинуо и проглашен за народног хероја. Био је то изузетан човек, ведар и у најтежим тренуцима.

Лако ћемо ми то. Олга, ништа не брини — понављао је често. — Од Љубе је Олга и сазнала да се цела штампарија налази скривена испод пода у штали породице Муштовић.

У целом том послу Олга је најтеже било где да сакрије вести Радио-Лондона, Слободне Југославије или одлазке Марксовог „Капитала“. Решење се појавило изненада. Кад је мајка Олге, која је тај месец, долазила у овај град, добила је од ње дубока бела децијална. Обрадовала се много, али не због тога што више неће морати своју Азру да носи на рукама. Ко-

начно је решен проблем како другу у штампарији до-турити вести! Ставиће испод мале Азре лепо сложене све материјале које треба да преда другу на куцање и нико неће посумњати да се испод бебе налазе вести с последњим извештајима с фронта у Совјетском Савезу.

Да би материјали лакше стизали до друга који их је куцао на матрице, другови из Месног комитета додали су још једну карикатуру у ланцу од радио-апарата до Билтена или летака. Олга је сада материјале предавала же ни у ферици за коју су јој само рекли да се зове Фахра. Њен лик угледаће први пут тек 1945!

Лица увек прекривеног

Значи, пратили су је. Али, куд ће с дететом? Оставила га је Мехмед-бегу...

ГЕСТАПО ИСПИТУЈЕ

Верујући да зна о мостарским комунистима више него што је стварно знала, Гестапо ју је одмах авионом пребацио у Сарајево у судски затвор. Ту у самици Гестаповци су је свакодневно испитивали цео месец. Олга је ћутала, али је знала да је ништа добро не чека. И прву прилику која јој се указала искористила је. У јулу је успела да изведе

Лето 1944. пред чувеном пећином на Вису: Олга са групом партизана.

да ће ускоро постати мајка свакодневно учествује у најопаснијим акцијама покрета отпора. Све до пред сам порођај Олга је сваки дан преносила материјале и преко везе их предавала у штампарију. Опасност је вребала са свих страна, на улицама је било више усташа и Италијана него Мостараца.

Сматрала је све то сасвим нормално. Неће ваљда седети скрштених руку. И тако су борци у планинама и илегалци у граду извешта-

црним заром, нова веза је долазила тачно на време, хитро их крила под одећу и брзо нестајала. Олга би после тога одахнула и мирно се враћала кући Раљевића. Из велике куће гледала је у зелену башту, богат воћњак, слушала шум реке и размишљала да ли је Фахра успела да стигне безбедно на место.

Једног дана Љубо је донео Олги поруку да мора да оде из куће Мехмед-бега. Постојала је сумња да су младу жену пратили и ово је била мера предострожности да не страда цела породица Раљевића. Олга је прешла код родитеља свог мужа. Али, ускоро је у овој великој кући остала сама са Азром. Кад су пристигле трешње, сви су морали отићи у бербу на извор Радобоље где су имали воћњаке. Времена су била тешка. Требало се пре хранити.

У кући је често остајао Љубо да чува Азру док је Олга слушала радио-вести. Кад би се журно враћала кући, дочекивао би је насмејани Љубо.

— Мала је била мирна к'o бубица — говорио је. — Није ни сузу пустила. Види је, овако малена, а већ зна да ћути и чува тајну.

Крајем јуна 1943. Олгу су ухапсили Немци. Пред кућом Мркоњића, куда се упутила да запише вести, пришао јој је висок, снажан Немац и грубо јој наредио да дете остави и пође с њим.

немогуће — побегла је из затвора.

У ноћи између 23. и 24. јула гестаповски преводилац Долежар, по народности Чех, сменио је наоружаног стражара испред Олгине ћелије и започео с њом разговор. Кад јој је рекао да цени борбу партизана и да су Немци сурови завојевачи, помислила је да је провokatор. Међутим, кад је изјавио да би био спреман да јој помогне, прихватила је предлог... У мраку искрала се из гестаповског затвора.

Већ сутрадан је била на Романији, с партизанима.

Олга је постала преводилац Врховног штаба. Учествовала је у разговорима друге Тита и Енглеске војне мисије с Маклином и Дикином на челу. Преводила је и разговор између Тита и Черчила у августу 1944. у италијанском граду Казерти.

Своју Азру поново је узела у наручје тек 1945. године!

Илегалну штампарију у Мостару Италијани и усташе нису никад успели да открију. Она је радила непрекидно од почетка рата до ослобођења Мостара фебруару 1945!

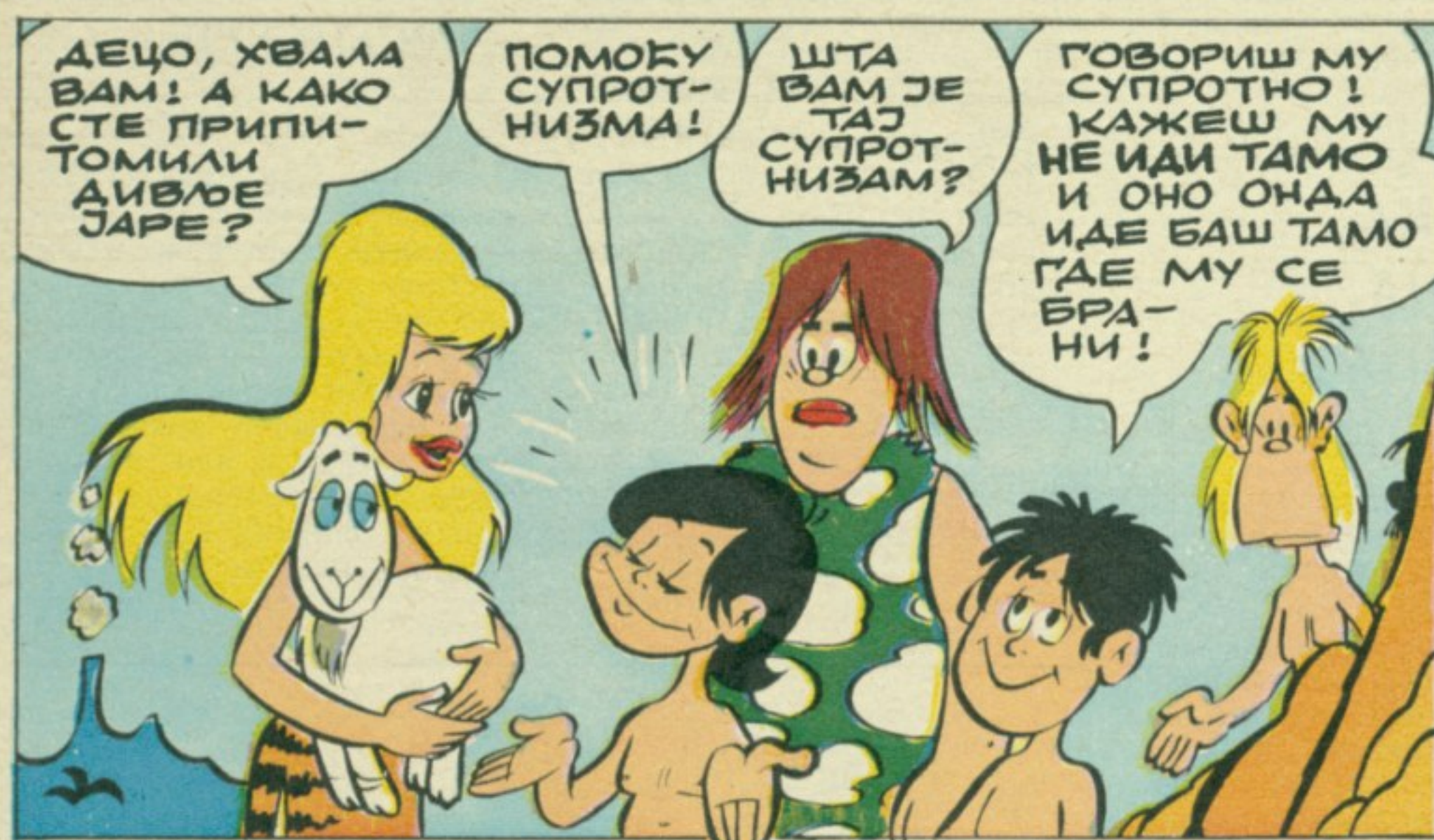
Данас је Олга Хумо професор енглеског језика на Филолошком факултету у Београду.

ДИКАНТРОП И ВЕСНАСАПИЕНС

Н.ЛЕКИЋ

НЕОБЈАВЉЕНИ ДОГАЂАЈ КОЈИ ЈЕ ДОБРО ПРОДРМАО СВЕТ

Л.СРЕДАНОВИЋ

Крокодили су одувек уживали лош глас. Ен циклопедије и приче за децу описују их као опасне и крвожедне животиње, а њихове сузе постале су појам за лицемерство.

С таквом лошом „карактеристиком“ свакако се не би сложили житељи афричког села Сабу које се налази неких сто километара од главног града Горње Волте — Уагадуго. Село лежи на обали невеликог језера које се такође зове Сабу. У његовој жућкастој води живи неколико десетина крокодила.

Глинене колибе сличне су то збијеним печуркама, са сламиним крововима-шепирима, спуштају се до самог језера. На обали, готово поред самих колиба, и на острвцима посред језера лењо дремају крокодили покривени дебелом кожом блата.

КАО ПЕРИСКОПИ

На језеру Сабу нико нема права да лови крокодиле које овде сматрају симболом плодности и отелотворењем свемогућих подземних духова. Због тога житељи села Сабу не само што чувају своје крокодиле већ их и редовно хране. Некада је храњење крокодила било права церемонија, данас је то само атракција за нас туристе.

Ето, један дванаестогодишњи дечак улази до појаса у језеро држећи у руци канап за који је привезено пиле. Бацивши пиле на метар

— два испред себе, он га одмах извлачи из воде. Протиче неколико минута а затим у близини дечака вода се лако узбуркала и из ње, као два перископа, појављују се полузатворене сањиве очи крокодила. Вода се брзо смирује и малишан почиње полако да се повлачи према обали бацајући с времена на време пиле у воду и извлачећи га из ње. Стигао је већ до обале. Из воде полако израња сивозелена зубата чељуст, разјапљена као у злобном осмеху, оклопљена леђа и назубљени реп што подсећа на велику тестеру. Неспретно, преносећи тежину тела на једну па на другу кратку шапу, животиња излази на суво. Не верујте тој неспретности и тромости. Трен само и пиле је нестало у чељустима које су се брзином муње и отвориле и затвориле. Канап за који је пиле било везано запао је међу оштре крокодилске зубе и не дозвољава му да се врати у воду. Покушавајући да извуче канап из дечакаве руке крокодил неколико пута цима главом а затим његови зуби поново шкљоцнуше — канап је пресечен као жилетом. Крокодил брзо нестаје у жућкастој узбурканој води.

На неколико метара од мене, опружен на малом пешчаном спруду, сунча се крокодил чија три метра уливају страхопоштовање. Његове као лимун жуте чељусту су разјапљене: као да их је давно отворио и заборавао да затвори. Животиња се и не осврће на пиле, које се, везано канапом, њи

ЈЕЗЕРО СВЕТИХ КРОКОДИЛА

**Чељусту су им жуте као лимун
а не црвене како се замишља**

ше крај самог његовог носа. Чини вам се да ништа не може да поремети његово спокојство.

ЗАР ОПЕТ ПИЛЕТИНА?

Али када га је дечак, пришавши му са стране, с прилично непоштовања повукао за реп, крокодил је, љутито затресавши главом, склизнуо са спруда. Заједно с њим у воду се спустило још десетак његових сродника. Узнемирили су их пристигли туристи који су, шкљоцајући фото-апара

тима, почели да искачу из ландровера.

У водичима по Горњој Волти на списку занимљивости које обавезно треба видети језеро Сабу налази се при самом врху. Али, тог дана кад сам и ја тамо био, туристи нису имали баш много среће: крокодили су се сви до једног „узјогунили“ и нису хтели да изиђу из воде. Чак је и највећи од њих, бели крокодил иначе увек спреман да пође за пилетом-мамцем, само мало издигао изнад површине своју бледосиву њушку и као да каже: „Зар опет та проклета пилетина“.

поново заронио у језеро да се више не појави.

Дечаки су ми испричали да за време сушног периода, кад је за Африку прилично прохладно и дува ветар, крокодили нерадо излазе на обалу. Ја пак мислим, да разлог њихове „лењости“ не треба тражити ни у ветру ни у прохладном времену. За време сушне сезоне на језеро долази највише туриста и крокодили, до прла већ сити пилетине, просто више немају потребе да напуштају воду.

САВЕЗ ЉУДИ И ЖИВОТИЊА

Сама природа натерала је људе овог краја да нађу заједнички језик с крокодилима. Сабу се налази у сушној зони саване и живот села неразлучно је везан с језером. Оно даје људима и њиховим домаћим животињама воду — највеће богатство у овом крају света. Између житеља села Сабу и њихових зубатих суседа као да постоји нека врста прећутног договора: људи чувају и хране крокодиле, а ови према њима никад не испољавају своју злу нарав. Они никад не на падају људе и у „светом“ језеру деца се весело брчкају, стојећи до појаса у води рибари бацају своје мреже, жене купају у њему своје бебе и перу рубље.

У књизи утисака, обичној школској свесци која стоји на сточићу у малом павиљону на обали где туристи могу да се освеже лимунатом, један природњак је записао: „Живот на обалама језера Сабу представља пример необичног и задивљујућег савеза између људи и Животиња“. Н. Баратов

Трен само и пиле нестале у чељустима крокодила

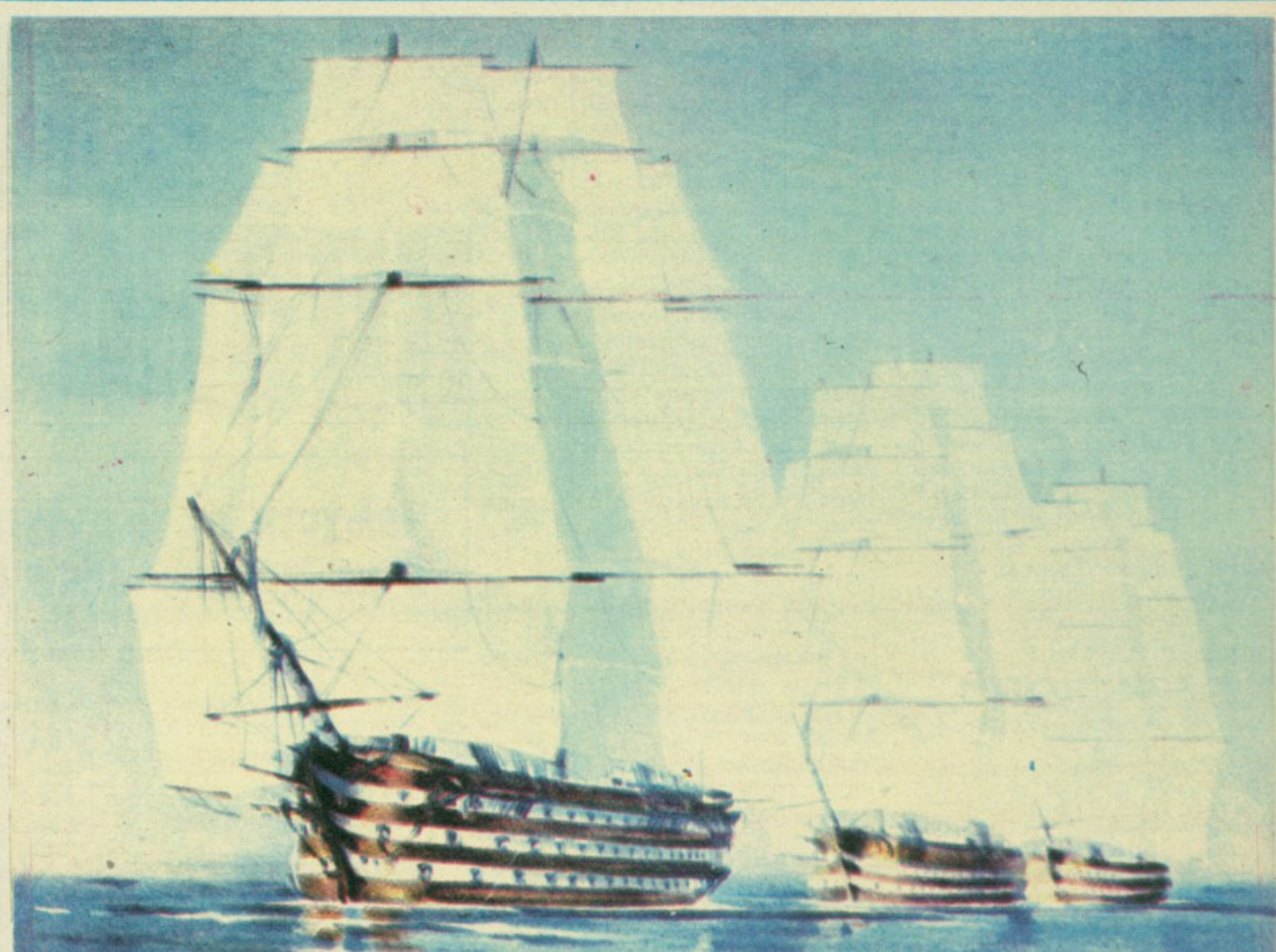

славни једрењаци

И ЈЕ

ПАЉБА С БОКА — Све до појаве савремене покретљиве бродске артиљерије великог дмета бојни поредак једрењака и бродова на пару био је у линији бразде. У таквом поретку, један за другим, налази се ова ескадра ратних бродова из 1854. године у маршевском покрету. Како су топови били смештени на боковима бродова, после приближавања непријатељу на домет топова, било је могуће истовремено отворити артиљеријску ватру са свих бродова.

ЛЕТЕЋИ ОБЛАК — Кад је 1847. у Калифорнији откривено злато, америчка бродоградња је добила нови подет. Само у 1849. години из атлантских лука у Сан Франциско је допловило преко 90.000 пустилова које је ухватила златна грозница. Путовало се углавном клиперима, брзим једрењацима са три до осам јарбола. Један од најбољих једрењака у то време био је калифорнијски клипер „Летећи облак“; могао је да понесе 1783 тоне а пут од Њујорка до Сан Франциска претрпело је у рекордном року — за 93 дана!

ШКОЛА НА ПУЧИНИ — Иако се одавно размишља о бродозима на атомски погон, у поморству још и данас има места за једрењаке. Овај добро опремљени немачки једрењак, назван „Горх Форх“ по једном рту у Скагераку, саграђен је у Хамбургу и поринут 1958. године у присуству 10.000 људи! Дугачак је 90 а широк 12 метара, има површину је дара 1952 квадратна метра и може да понесе 1760 тона терета. „Горх Форх“ је грађен од најбољег челика и опремљен свим техничким и наутичким новинама нашег времена. Немачка морнарица га користи за обуку питомаца.

ДРА И МОТОР

БИО ЈЕ НЕПОБЕДИВ — Амерички једрењак „Конститјушен“ кренуо је 21. октобра 1797. године на челу једне експедиције у гнездо озлоглашених берберских пирата који су живели у Мароку, Тунису и Либији и око 500 година гусарили по северним обалама Африке. Под командом капетана Едварда Прибла посада ове добро наоружане ескадре успешно је извршила задатак. Касније је „Конститјушен“ више пута учествовао у поморским биткама и готово увек побеђивао. Године 1830. овај брод је заувек укотвљен у бостанском пристаништу и претворен у музеј.

НА ЊЕМУ ЈЕ ПЛОВИО ДАРВИН — У Енглеској је 1789. године саграђен једрењак „Бигл“, дугачак 27,45 а широк око 7 метара. Као истраживачки брод он је пловио до Тахитија, Новог Зеланда и Аустралије. Двадесет двогодишњи Чарлс Дарвин, касније чувени енглески природњак и физиолог, провео је пет година с једном научном експедицијом на „Биглу“. Ово путовање је имало пресудан значај за његово схватање о несталности и променљивости органског света. Дарвин га је касније описао у књизи „Пут природњака око света“.

ЈЕДРЕЊАК-ОКЛОПЊАЧА „ВОРИОР“ — Први лорд британског адмиралитета Џон Пакингтон добио је 1858. одобрење за градњу једрењака-оклопљаче „Вориор“ од 9137 тона носивости. Како лорд Пакингтон није извршио све потребне техничке припреме, новосаграђени брод је заостајао за савременим бродовима, нарочито француским: висина јарбола му је била несразмерна с ширином па се „Вориор“ превише љуљао на таласима што је ометало прецизно маневрисање бродске артиљерије. Једрењак је имао и механички погон — машине од 5500 КС. Био је оклопљен плочама од гвожђа и наоружан са 36 топова.

КИТОЛОВАЦ „ЧАРЛС В. МОРГАН“ — За лов на китове 1841. у Бетворду, у Енглеској, саграђен је брод „Чарлс В. Морган“. За време прве пловидбе до Пацифика на њему се нашао богат улов: 61 кит! „Чарлс В. Морган“ није био брз. Имао је посаду од 33 члана и нарочите уређаје за прераду mesa. Ово је једини дрвени једрењак-китоловац који је више пута препловио Атлантик. У потрази за китовима пловио је и ка Арктику, борећи се с бурама и леденим бреговима. Последњу пловидбу обавио је 1921. године.

ФАБРИКА ХРАНЕ

НАШ ЖЕЛУДАЦ ЈЕ У СТАЊУ ДА СВАРИ СВЕ ШТО ПОЈЕДЕМО ОСИМ ЦЕЛУЛОЗЕ!

Готово сва храна коју поједемо била би равна отрову кобре кад би стигла право у наш крвоток. Сланина коју до- ручкујемо мора се претво- рити у масне киселине и глицероле, протеини из шницле или батака у ами- но киселине, угљени хидра- ти из кромпир-пиреа у гликозу. Тек претворена у нормалне састојке крвото- ка храна може да стигне до милијарди ћелија орга- низма и да енергију на- шим мишићима. Кад не би било тих хемијских чаро- лија које се одвијају у на- шем телу, човек би умро од глади — без обзира ко- лико јео!

Све је то заслуга сис- тема за варење који ради као каква супермодерна фабрика. Састављена је од изванредних погона од којих сваки има строго одређен задатак, а ради чак и онда — кад ми спа- вамо.

МАЛА ВАЖНА ВРЕЋА

Варење, у ствари, почи- ње већ у устима где зуби ситне храну, а пљувачне жлезде је натапају — то су специјални ферменти који хемијским процесом претварају скроб у ше- ћер. Даље храна гутањем иде у ждрело, наставља рефлексом у једњак, па све до желуца, прошире- ног дела за варење.

Желудац се скраћује и стеже и тако се храна у њему меша, а како припа- да глатким мишићима, по- крети су му независни од воље човека. Хемијско ва- рење у желуцу одвија се под утицајем фермената и сокова желуца који варе беланчевине. Тој сок који садржи сону киселину и ферменте пепсин, тако је јак да и сам желудац мо- ра од њега да се брани да га не раствори. Тај зада- так има слуз која штити зидове желуца од оштеће- ња и самоварења!

У желуцу се храна задр- жава отприлике шест ча- сова. Али, при томе су ве- ома велике разлике с об- зиром на врсту хране. На пример шоља млека свари се за сат и по, воће, по- врће, хлеб — за два до

црева, дуг 2,4 метра, за- тим нешто ужи део танког црева, дугачак 3,6 м и на крају дебело црево дуга- чко 1,5 м. Укупно — 7,5 метара.

Храна која из желуца стиже у дванаестопалачно црево натопљена је кисе- линама. Али, ако би кисе- лине овде стигле у сувише великој количини, то би оштетило слузокожу црева и спречило стварање на- рочитих ензима који су веома важни за даље ва- рење. Јер, посао око варе- ња још ни издалека није готов. Међутим, ништа се страшно не може догоди- ти јер дванаестопалачно црево производи материју названу секретин који поти- че гуштерачу да лучи свој сок за варење. Овај сок, око четврт литра дне- вно, утиче у дванаестопа- лачно црево и неутралише киселине. (Ако се ту не- што поремети, онда на- стаје чир у стомаку). Сок гуштераче садржи и три главна ензима који раства- рају протеине, масти и уг- љене хидрате. Исто тако и највећа жлезда у нашем организму — јетра — лучи жуч која разбија кап- љице масти да их ензими могу даље прерађивати у „наше“ масти.

У танком цреву које ни- кад не мирује, потребно је 3—8 часова да се храна потпуно преради и да је зидови упију. Његова уну- трашњост изгледа равна као сомот, али би микро- скопом на њој открио ми- лионе црвених ресица. Њи хов је задатак да од каше која је стигла у танко црево узимају храну и шаљу је у организам: про- теини и угљени хидрати одатле кроз крвоток ве- ном аортом одлазе у јет- ру, масти кроз лимфни си- стем. Преостала течна каша стиже у дебело црево. Оно из ње узима воду и шаље је натраг у крвоток. То је веома важно. Јер, кад би човек свакога дана изгубио ту воду, брзо би се осушио као мумија. Кад се вода упије, остају полутврди отпаци који се

„магационирају“ у задњем делу дебелог црева и ода- тле избацују из организ- ма.

КАКО ДА СЕ ХРАНИМО

Да би неко могао пра- вилно да се храни, прво мора знати калоричну вредност намирница које троши у току дана. Грам масти садржи 9,3 калори- ја, а грам угљених хид- рата (налази се у шећеру, брашну, кромпиру и не- ким врстама поврћа) и грам беланчевина (месо, риба, сир, јаја, махунасти плодови) — 4,1 калорије.

Масти су неопходне јер њиховим сагоревањем до- бијамо енергију потребну за кретање и рад.

Беланчевине или проте- ини имају веома важну у- логу у исхрани — зато ко- личина коју човек сваког дана унесе у организам не сме да падне испод одре- ђеног нивоа. Минимална количина потребна одрас- лом човеку износи 1,0 грам по килограму тежине, што значи да се креће из- међу 65 и 80 грама дне- вно, а од тога пола морају бити беланчевине живо- тинског порекла.

Не треба заборавити ни витамине који су, заједно с минералним материјама, веома важни за здраву ис- храну.

А сад да погледамо шта ко и колико треба да једе.

Дневна потреба за кало- ријама, кажу стручњаци за исхрану, зависи од те- лесне тежине, висине, по- ла и година сваког поје- динца а исто тако и од посла којим се бави. Тако радник који ради тежак физички посао, мора да узме 3500 до 4500 калори- ја дневно! Домаћици је до вољно око 2600, мушкар- цима који претежно седе на свом радном месту — 2500, а женама у канцела- рији око 2000 итд.

За децу чији се органи- зам стално развија, важи ова табела:

Од 1—3 год.	—	1300 кал.
Од 4—6 год.	—	1700 кал.
Од 7—9 год.	—	2100 кал.
Од 10—12 год.	—	2500 кал.

Младићи

Од 13—15 год.	—	3100 кал.
Од 16—18 год.	—	3600 кал.

Девојке:

Од 13—15 год.	—	2600 кал.
Од 16—18 год.	—	2400 кал.

Родитељи не смеју да присиљавају дете да једе веће количине, не смеју да прете детету у току об- рока и пре њега кажња- вањем, батинама јер ће иначе постићи сасвим су- протан резултат.

За оне читаоце који же- ле да добију неки кило- грам или да смршају, ево два кратка рецепта др Љу бомира Пфафа, стручњака за исхрану:

ЗА МРШАВЕ:

Чим си мршав, значи да не уносиш довољне коли- чине квалитетне хране. Најбоље је да узимаш ве- ћи број оброка у току да- на. Не мораш веће коли- чине одједном, али треба да су заступљене све вр- сте намирница:

1. Хлеб и све производе житарица,
2. Месо, рибу, јаја,
3. Млеко и млечне производе,
4. Масти и у- ље,
5. Поврће,
6. Воће и
7. Слаткише.

ЗА ДЕБЕЛЕ:

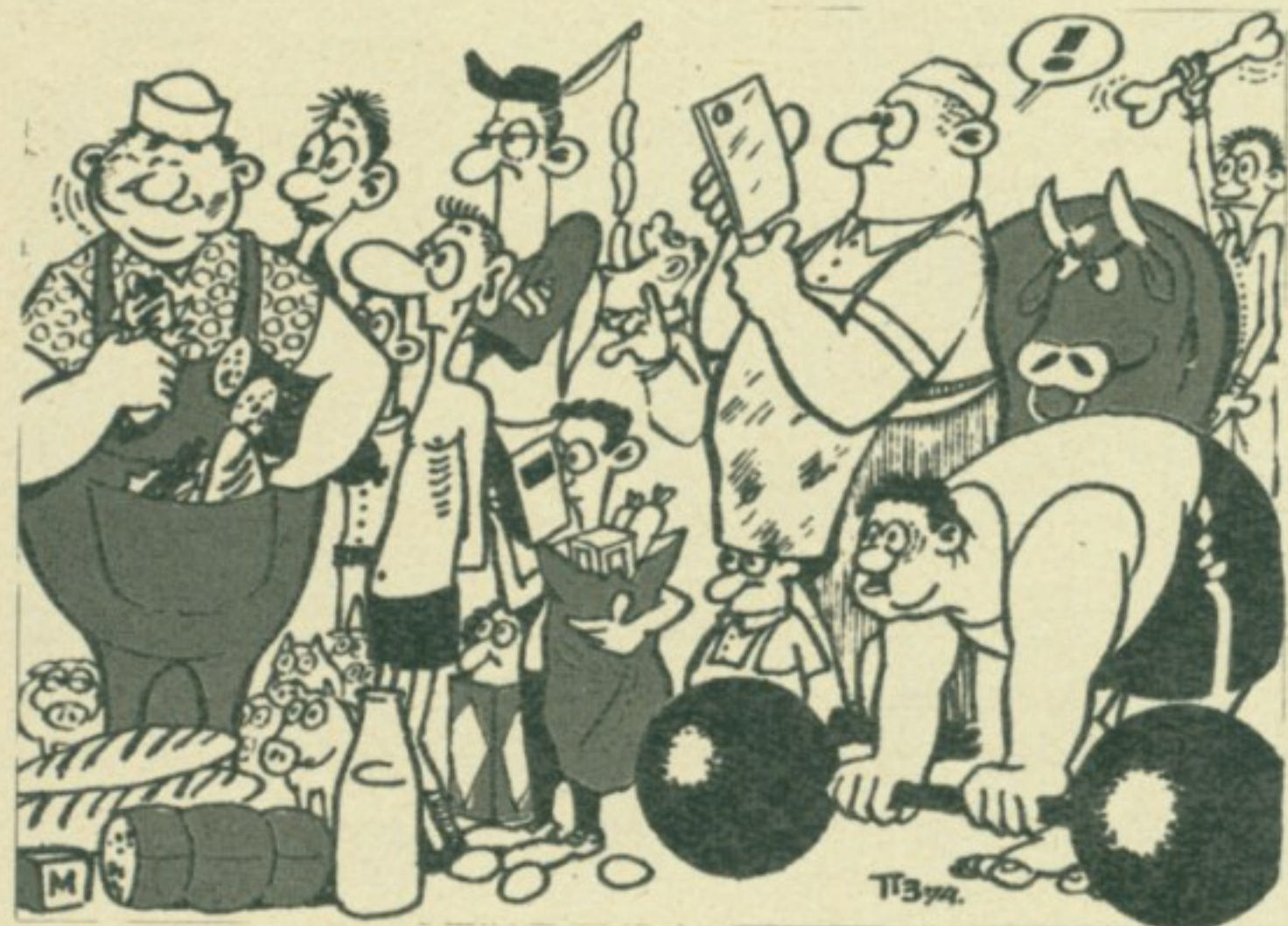
Ако имаш вишак кило- грама, овако ћеш их се најлакше ослободити:

Избегавај веће количине колача, чоколаде, теста и уопште узимање веће ко- личине хране.

Повећај количину: меса, млека, млечних производа, поврћа и воћа.

По подне не спавај!

Спорт и физичко напре- зање одлично помажу, а ако си презаузет или из- било ког разлога не мо- жеш да се бавиш неком спортском дисциплином, шетај више и ради гимна- стику у соби. Резултати ће се брзо показати.

Шта знамо о желуцу?

Налази се у трбушној дупљи, одмах испод пре- чаге. Дугачак је тридесе- так а широк око десет сантиметара. Наравно, кад смо гладни, он је сасвим мали, а врло затегнут по- сле обилатог оброка. Же- лудац је снажан мишић на лик на малу врећу, која је по својим физичким и хе- мијским особинама изван- редан орган. Човечји же- лудац је у стању да свари све што човек поједе, изу- зев целулозе које највише има у љускама разног во- ћа и поврћа. Он то пости- же механички и хемијски

три часа, телетина — за три часа, свињетина и жу- манце — за четири и по часа, уље и бутер — и ви- ше од четири и по часа! Из вредног желуца који је обавио важан посао сва- ривши беланчевине, храна креће на дуго путовање.

ПОСАО НИЈЕ ГОТОВ

Најпре долази дванаес- топалачно црево дугачко двадесетак сантиметара, за њим први део танког

АНЕ

ИДУЋИ ПУТ:
БУБРЕЗИПЕРИОДИ НИЦАЊА
СТАЛНИХ ЗУБАРЕД ПО КОМЕ НИЧУ
СТАЛНИ ЗУБИ

Од 6. до 9. године

Од 7. до 10.

Од 9. до 14.

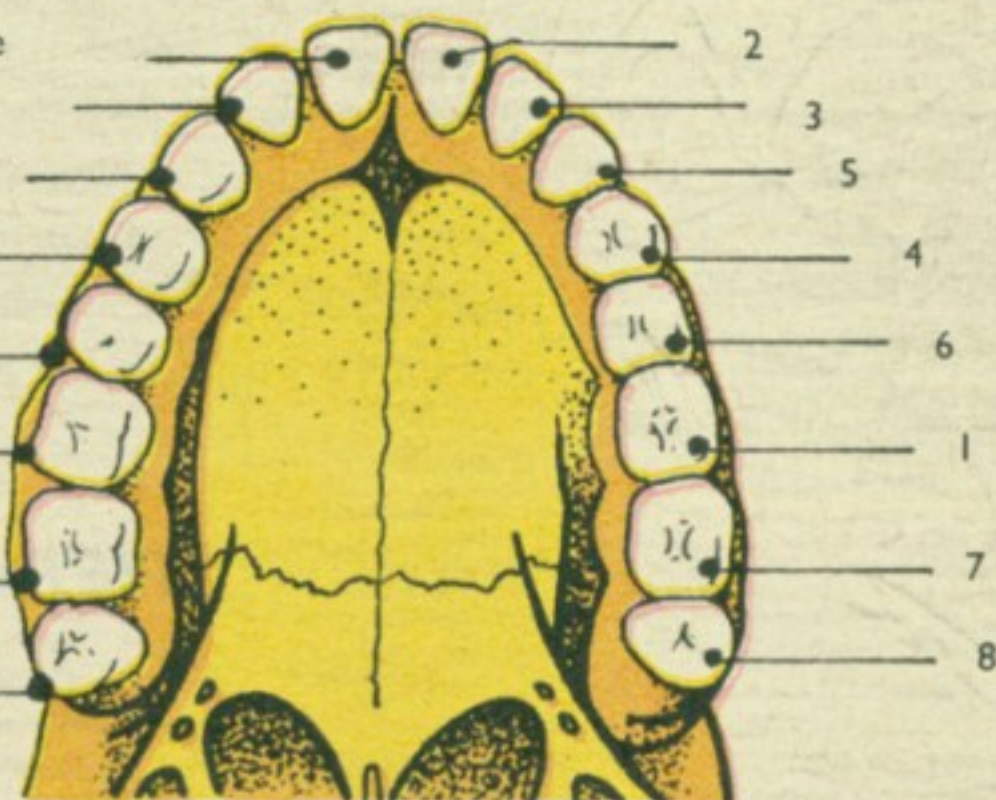
Од 9. до 13.

Од 10. до 14.

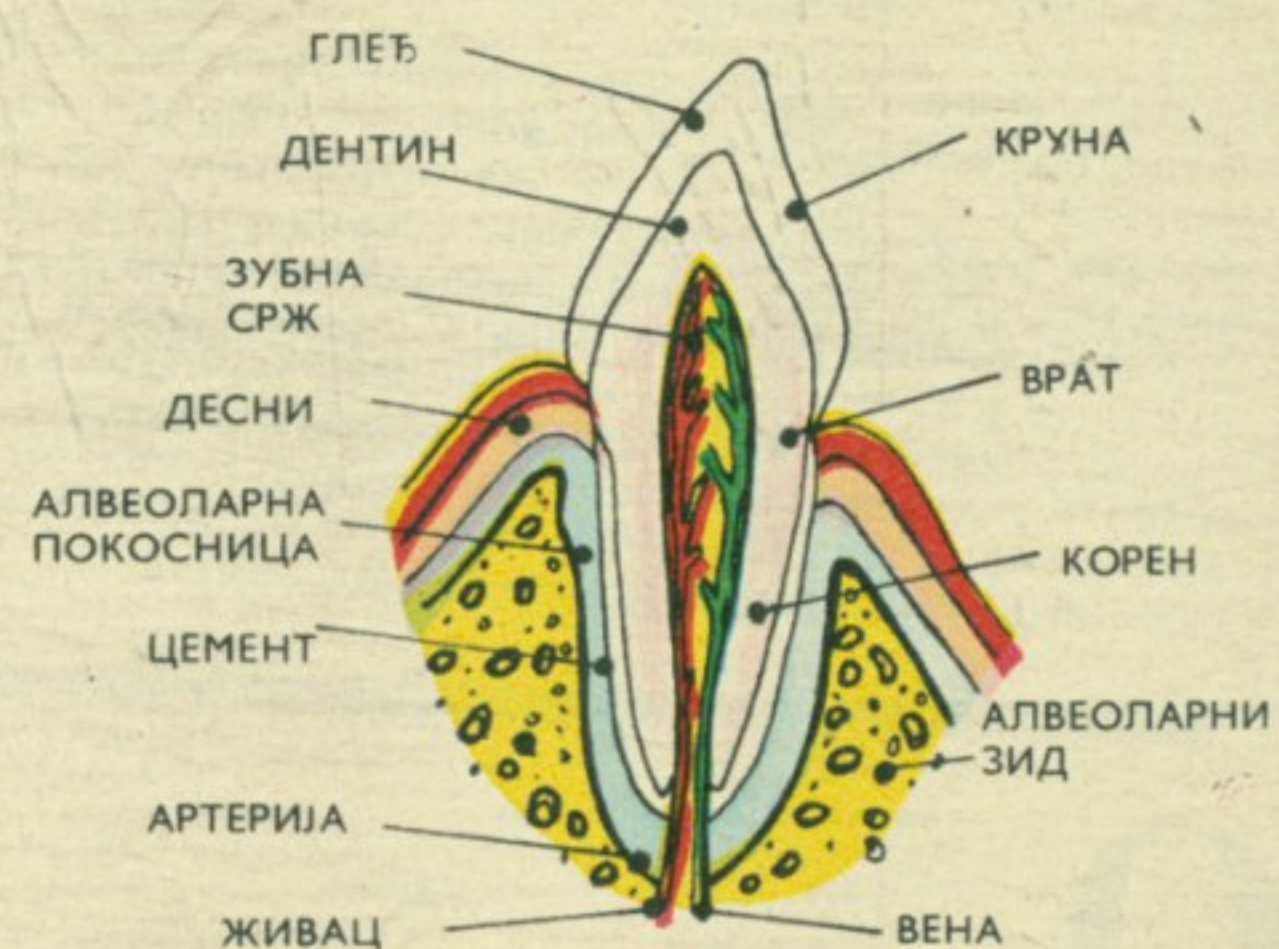
Од 5. до 8.

Од 10. до 14.

Од 18. до 31.

Распоред зуба у горњој вилици

Сталне зубе чине: 4 секутића, 2 очњака, 10 кутњака у горњој вилици.
И у доњој вилици има 16 зуба, укупно 32 зуба.САСТАВ И ГРАЂА
ЗУБА

ДУШНИК

ГРКЉАН

БРОНХИЈЕ

ПЛУЋА

ЈЕДЊАК

УЛАЗНИ ДЕО
ЖЕЛУЦА
(КАРДИЈА)

ЖЕЛУДАЦ

ПИЛУРУС
(ПРОЛАЗ ИЗ ЖЕЛУЦА
У ТАНКО ЦРЕВО)

СПЕЗИНА

ПАНКРЕАС (ГУШТЕРАЧА)

ТАНКО ЦРЕВО

ДЕБЕЛО ЦРЕВО
(СРПАСТО)

ЗАДЊЕ ЦРЕВО

ПРЕЧАГА
(ДИЈАФРАГМА)

ЈЕТРА

ЖУЧНА
КЕСИЦАГЛАВНИ КАНАЛ
ПАНКРЕАСА
(ГУШТЕРАЧЕ)ДЕБЕЛО
ЦРЕВОЦРВУЉАК
СЛЕПОГ ЦРЕВАНа цртежу је приказан систем за варење. Плавим стрелица-
ма означени су органи који не припадају овом систему.

ВЕЛИКА БЕКСТВА

Холанђанин Тони Лутен и енглески авијатичар Ајри изишли су из злогласног логора обучени у немачке униформе са еполетама од линолеума и официрским звездама од дрвета.

Ајри Неви је заробљен у Калеу 1940. године. Побегла је из заробљеничког логора у Пољској, али је ухваћен и послат у логор „за непослушне“, у замак Колдиц који је био окружен високим средњовековним зидовима тако да се сматрало да је из њега немогуће побећи. Неви је ипак покушао али је одмах ухваћен. Кад се враћао из самнице у којој је издржавао казну приметио је „мост уздисаја“ који се налазио ван замка, у дворишту са зградама за управу логора и стражаре. Откривен је нов пут у слободу...

Одлучено је да холандски поручник Тони Лутен и ја први окушамо срећу. Сви у нашој соби — француски, пољски, холандски и британски официри — свесрдно су нам помагали у припремама. Веома вешто претворили су холандске униформе у нацистичке и израдили нам лажна документа. Ја сам одлучио да себе унапредим у чин немачког поручника и постанем пешадијски официр Шварц. За то су ми биле потребне златне звезде, па су их исекли од дрвета и обојили златном бојом, а еполете су направили од линолеума.

Ујутру 5. јануара 1942. Лутен и ја смо били спремни за бекство. Одлучили смо да пођемо после последње прозивке у девет увече. Наши компаси, мапе и нешто новца, као и лажне униформе били су добро сакривени.

Одмах после прозивке, Тони Лутен и ја, са двојицом наших другова, Петом Рејдом и Ханком Вардлом, пошли смо ка улазу у подземни пролаз. Отворили смо капак и заједно с кутијама у којима су се налазиле наше ствари, спустили се у подземни ходник. Навукли смо униформе преко радне одеће, а затим тихо пошли ка излазу који је био заворен решеткама. Пет Рејд је покушавао да отвори катанац који је држао решетке. Док смо нас двојица непомично стајали одевени као немачки официри прошло је десет ужасних минута, а онда сам чуо шкрипање зарђалог метала. Рејд је најзад отворио решетку. Руковали смо се и он нам је појелео срећу.

ЗАШТО НЕ САЛУТИРАШ?

Сачекали смо док се решетка затворила иза нас, а онда се успели каменом сте пеницама до собе са стражарима из које се чула музика са радија.

Дошао је одлучујући тренутак. Пошао сам преко снегом покривеног дворишта, покушавајући да додам одсечно као Прус. Два официра су изишли из стражарнице и кренула за нама. Нисам ни осетио кад сам забавио

руке иза леђа и почео нервозно да добујем прстија. Лутен ми је оштро шапнуо.

— Држи руке уз тело, будало.

Стигли смо до прве капије. У сусрет нам је долазио један војник. Кад нам се приближио, Лутен је на беспрекорном немачком викнуо:

— Зашто не салутираш?

Војник нас је уплашено поздравио и журно прошао крај нас. Наставили смо да корачамо, прошли смо кроз капију и не осврнувши се. Још смо били на дometу рефлектора и сваки корак па стази био је опасан. Најзад, стигли смо до последњег зида, не много високог али стрмог, покривеног снегом и ледом. Кад смо, после неколико неуспелих покушаја успели да се некако успнемо на зид, сели смо да мало предахнемо. Био сам сав изгребан и уплашен. Спустили смо се на другу страну зида и почели да се пењемо уз брег ка истоку, у правцу Лајпцига, града удаљеног осам километара.

У СНУ — ЕНГЛЕСКИ!

Скинули смо униформе и затрпали их снегом и сувим лишћем. Од сада смо холандски електричари на раду у Немачкој, са дозволом кретања од Улма до Лајпцига, који је био тридесет километара удаљен од замка. Намеравали смо да стигнемо у Лајпциг раним јутарњим возом из Лајпцига: сналажљиви холандски официри у Колдицу успели су подмићивањем да набаве чак и возни ред па смо знали да у пет ујутру имамо воз.

Ходали смо већ три часа. Било је тако хладно да нисмо могли ни да разговарамо. Најзад, ушли смо у мали град и стигли до железничке станице. Морали смо да чекамо пола сата у чекаоници, јер се на перону није смело изићи до пред сам полазак.

Најзад, сели смо у купе и ја сам се нашао крај старије жене која је мирисала на лијацу. Одмах сам задремао. Изненада, пробудио ме је оштар ударац у цеваницу. Уплашено сам се тргнуо. Погледао сам Лутена и схватио да сам вероватно

ЧОКОЛАДА

говорио у сну — енглески. Срећом, сем њега нико није поклатио пажњу мом мрмљању. Осећао сам се поштићеним што је Лутен опрезнији од мене.

У шест ујутру стигли смо у Лајпциг. Стидљиво смо се освртали по железничкој станици и установили да воз за Улм имамо тек у 10.30 увече. Значи, требало је да читав дан проведемо у Лајпцигу а нисмо имали где да се склонимо. Ушли смо у једну гостионицу и наручили кафу, коју су служили са мало сахарина. Једино смо кафу и могли добити, јер је сва храна издавана на бондове. Затим смо отишли у чекаоницу на железничкој ста-

ноци која је била препуна људи безвољних и тупих: стрпљиво су седели опкољени својим пртљагом и децом. Све размишљајући о томе шта чиним извадио сам из џепа парче чоколаде и загризао га. Једна млада жена забезекуто је буљила у мене. Гледао сам је не схватајући шта јој је. Прошапутала је нешто старијој жени крај себе и ова ме је бесно погледала. Зачуо се жамор, више пута чуо сам реч „шоколаде“. Лутен се љутито намрштио. Тек тада сам схватио опасност и вратио сам чоколаду у џеп. Најчинео сам огромну грешку.

ПЕВАМО С НАЦИСТИМА

Тумарали смо споредним улицама Лајпцига читаво пре подне. После ручка, који се такође састојао од кафе, отишли смо у биос-

коп, одлично склониште за бегунце у непознатом граду. Наша залиха немачких нарак била је довољна за најједитије улазнице. Седели смо између немачких војника и морнара и чекали да почне представа. Прво смо у филмским новостима видели догађаје из Либије. Ромел је одлучно говорио војницима у пустињи, крај њих су се видела оклопна кола, приказано је и обарање једног британског авиона. Затим је дошла на ред сцена руске зиме. Немачки војници су се пели уз брежуљак завејан снегом, пропадали у њега,

вукли топове и возила. Приказане су сцене војника завејаних у снегу. После филмских новостима у сали је завладао тајац. А онда су младићи и девојке запевали неку нацистичку песму, док су старије особе тмурно гледале пред себе. И Лутен и ја смо запевали, да не бисмо изгледали сумњиви.

Најзад, почео је филм. Радња се догађала у Немачкој у XIX веку и читав заплет се вртео око младе девојке коју су јурили обожаваоци.

Рано по подне снег је поново почео да пада. Мора да смо се једном полицајцу учинили сумњиви јер је пошао за нама. Успели смо да му измакнемо и поново смо ушли у један биоскоп у коме се давао исти онај филм који смо већ гледали. Када смо изишли, град је већ био замрачен и само нам је белина снега помогла да кроз парк стигнемо до железничке станице.

Ушли смо у чекаоницу, промрзли, уморни и уплашени. Путници који су чекали вечерње возове углавном су били сиромашнији људи. А онда су дошли људи у униформама и лактовима направили себи места међу цивилима. Лутен је купио карте до Улма. Одлучили смо да тамо променимо воз и, ако све буде у реду, другим возом одемо до швајцарске границе. На платформи је стајала војна полиција и проверавала ис-

коп, одлично склониште за бегунце у непознатом граду. Наша залиха немачких нарак била је довољна за најједитије улазнице. Седели смо између немачких војника и морнара и чекали да почне представа. Прво смо у филмским новостима видели догађаје из Либије. Ромел је одлучно говорио војницима у пустињи, крај њих су се видела оклопна кола, приказано је и обарање једног британског авиона. Затим је дошла на ред сцена руске зиме. Немачки војници су се пели уз брежуљак завејан снегом, пропадали у њега,

А ИЗ КОЛДИЦА

праве војних лица. Срећом по нас, на цивиле није обраћала пажњу.

У КУПЕУ СА СС-ОФИЦИРОМ

Када смо ушли у воз, одлучили смо да је сигурније да останемо у ходнику. У купеу крај кога смо стајали седео је само један СС-официр. Имао је некакво мајмунско лице и истурену вилицу. Читао је новине. Ми смо се мало повукли да нас не би видео. Међутим, ускоро сам чуо да се отварају врата купеа: СС-овац је провирио и упитао нас:

— Јесте ли Јевреји?

— Свакако да нисмо. Ми смо Холанђани — одговорио је Лутен.

— Добро. Уђите и седите. Овај купе је резервисан, али моје колеге неће доћи.

Сели смо крај нацистичког официра који се одмах

ју британских авијатичарских униформи, али онда се умешао нацистички официр и ауторитативно рекао:

— То су страни радници. Холанђани.

Војни полицајци су само салутирали и напустили купе.

У девет ујутру другог дана бекства стигли смо у Улм. Чим смо изишли из воза Лутен је пришао шалтеру и затражио две карте

Нисмо ни намеравали да побегнемо јер смо се уздали у своја лажна документа. Дебели полицајац првог лица упитао нас је зашто хоћемо да идемо у Синген. Лутен му је објаснио да следећег дана треба да почнемо да радимо у Улму, па овај дан желимо да искористимо за излет. Објашњење је збунило полицајца. Прегледао је наша документа и очигледно ни

и у биро за стране раднике. Ви добро говорите немачки. Ја ћу вас овде чекати.

Просто не верујући у своју срећу, кренули смо уз степенице до последњег спрата. Затим смо се другим степеницама спустили у приземље и убрзо открили споредни излаз. Избегли смо полицајце и журно се упутили споредним улицама Улма, па до оближњег мес-

ноћ је прошла а још многи километри били су пред нама. Изгледало је немогуће да те ноћи пређемо границу, па смо одлучили да потражимо неки заклон и ту сачекамо до следеће вечери.

НЕЋЕ СТИЋИ ДАЛЕКО!

У пет ујутру 8. јануара још смо ишли путем ка Сингену. Наједном пред нама су се нашла четири човека, дрвосече из Сингена.

— Ви сте сигурно Пољаци? — упитао нас је један.

— Да — одговорио је Лутен.

— Не верујем. Пољацима није дозвољено да у пет ујутру излазе из логора.

У близини се, очигледно, налазио пољски заробљенички логор. Док је један дрвосеча бициклом отишао по полицију, остали су нас некако искоса посматрали. Наједном смо и Лутен и ја схватили да се они боје час исто колико и ми њих та смо потрчали кроз снег у шуму. Трчали смо док је у нама било снаге. Срећом, наишли смо на празну колибу и у њој се одморили. Нашли смо у њој два ашова и два дугачка бела мантила; колиба је вероватно припадала неком пчелару. Нешто пре пет по подне кренули смо са ашовима на раменима и белим мантилима право у Синген. На улазу у у град зауставила су нас два дечака у униформи Хитлерове омладине. На њихово питање ко смо, одговорили смо им да смо радили у околини и да се враћамо на спавање у Синген.

— Речено нам је да су побегла два британска ратна заробљеника који ће ноћас покушати да пређу преко границе.

Обојица смо се насмејали. Лутен је још додао:

— Неће стићи далеко. Сувише је хладно за ратне заробљенике.

Касније сам упитао Лутена шта је мислио док се водио тај разговор. Показало се да је мислио исто што и ја: у крајњем случају ударио би ашовом једног, а ја другог дечака.

Прошли смо кроз Синген, прешли железничку пругу и читав сат лежали у јарку и посматрали стражара како шета четрдесетак метара даље. Ту смо појели остатак чоколаде и када су тамни облаци покрили месец искористили смо тренутак када је стражар ушао у стражарску кућицу да се мало огреје и огрнути белим мантилима почели да пазимо преко снега ка слободи. После, како нам се чинило, читаве вечности, устравили смо се и потрчали. Били смо у Швајцарској.

Ајри Невн 13

распричао. Лутен је одговарао на његова питања. Пошто је есесовац позвао још неке жене и људе у купе, разговор је загло. Прво је Лутен одспавао неколико сати, а онда је дошао ред на мене. Из сна ме је пренуо улазак војних полицајаца који су свима прегледали исправе, чак и СС-официру. Сумњичаво су нас загледали и за тренутак ми се учинило да ће препознати боју наших панталона као бо-

до Сингена, места на самој швајцарској граници.

НЕВЕРОВАТНА СРЕЋА

— Морам да позovem станицу полицију. Останите овде — рекла је девојка за шалтером.

за тренутак није посумњао да су лажна. Ипак нас је повео према канцеларији. Уз пут смо разговарали с њим, причали му како је Улм диван град, како смо необично задовољни што ћемо њему радити. То га је одобривољило. Када смо дошли у полицијску канцеларију, рекао је Лутену:

— Идите на горњи спрат

та Лапхајм одакле смо се возом пребацили у Штокал који је додуше био од швајцарске границе нешто удаљенији од Сингена али је пут до њега био сигурнији. Са станице смо кренули преко снегом завејаних брежуљака према Сингену и граници, надајући се да ћемо до ње стићи кад месец већ зађе и све буде у тами. По-

ХОГАР СТРАШНИ

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

КРОЗ ПЛАМЕН ДО ДЕЦЕ

Цело породилиште је мирно спавало, али само до 1,25...

Двадесет и једна беба, од којих три у инкубаторима а остале у корпама крај кревета својих мајки, мирно су спавале у породилишту болнице „Принцеза Беатриса“ у Лондону. Главна сестра, двадесет четворогодишња Шејла Мекивен и осам болничарки обављале су своје свакодневне дужности. Напољу би само неки аутомобил пореметио тишину првих часова после пола ноћи.

Млади полицајац Роберт Тејлор патролирао је у колима улицама тог дела града. У оближњој крчми која ради преко целе ноћи, други млади полицајац, Џон Стонборо, пио је чај после завршеног дежурства.

Био је пети јуни прошле године, ноћ, један сат и двадесет пет минута. Тејлор је лагано возио крај болнице. Са стране је угледао лелу јаву светлост сличну пламичку свеће с једног прозора у приземљу. Зауставио је кола и у том тренутку прозорско окно је прело и пламени језик је почео да се пење уз зграду. Укључио је радио-везу с намером да дигне узбуну. На жалост, везу није могао да успостави. Искочио је из кола и потрчао ка главном улазу породилишта. Испод врата већ је куљао дим.

Узнемирен, полицајац Стонборо одложио је шољу с чајем. Чуо је буку која му се учинила сумњива и потрчао низ улицу одакле је звук долазио.

А ИНКУБАТОРИ?

Ни особље ни пацијенти у породилишту нису још знали шта се догађа. На првом спрату, болничарка Давидинија Малик проверила је да ли се три мајке и њихове бебе добро осећају. Била је већ уморна и пошла је у кухињу да попије шољу тоглог млека. Изненада је осетила неки чудан мирис. Можда нешто није у реду са електричним штедњакком, помислила је. Искључила га је и није попила млеко.

Главна сестра Мекивен је осетила мирис дима док се налазила на другом спрату и писала извештај. Била је навикла на разна узбуђења у раду па је, по старој навици, избројала у себи до тридесет да би одагнала страх. Затим је журно пошла ка првом спрату. Знала је да би се паника међу болничаркама одмах пренела на пацијенткиње. Зато је скупила све болничарке које је могла наћи и мирно им рекла:

— Изгледа да је у згради избио пожар. Морамо се спремити да евакуишемо мајке и бебе. Радите без узбуђења и панике. Нека мајке обуку кућне хаљине и узму своје бебе. Затим ме сачекајте док се вратим... Идем на четврти спрат да видим како су бебе у инкубаторима.

Сестра Шејла Мекивен се бојала да ће пожар, ако је избио услед квара на електричним уређајима, пресећи довод електричне енергије до инкубатора. У том случају бебама не би било спаса.

Када је сестра Мекивен отишла, болничарка Давидинија Малик се тргла: неко је снажно лупао на врата. Хитро их је отворила и угледала полицајца Тејлора. Кроз црни дим који је гушио и постајао све гушћи, Тејлор је утрчао у породилиште а неколико тренутака после њега и Стонборо.

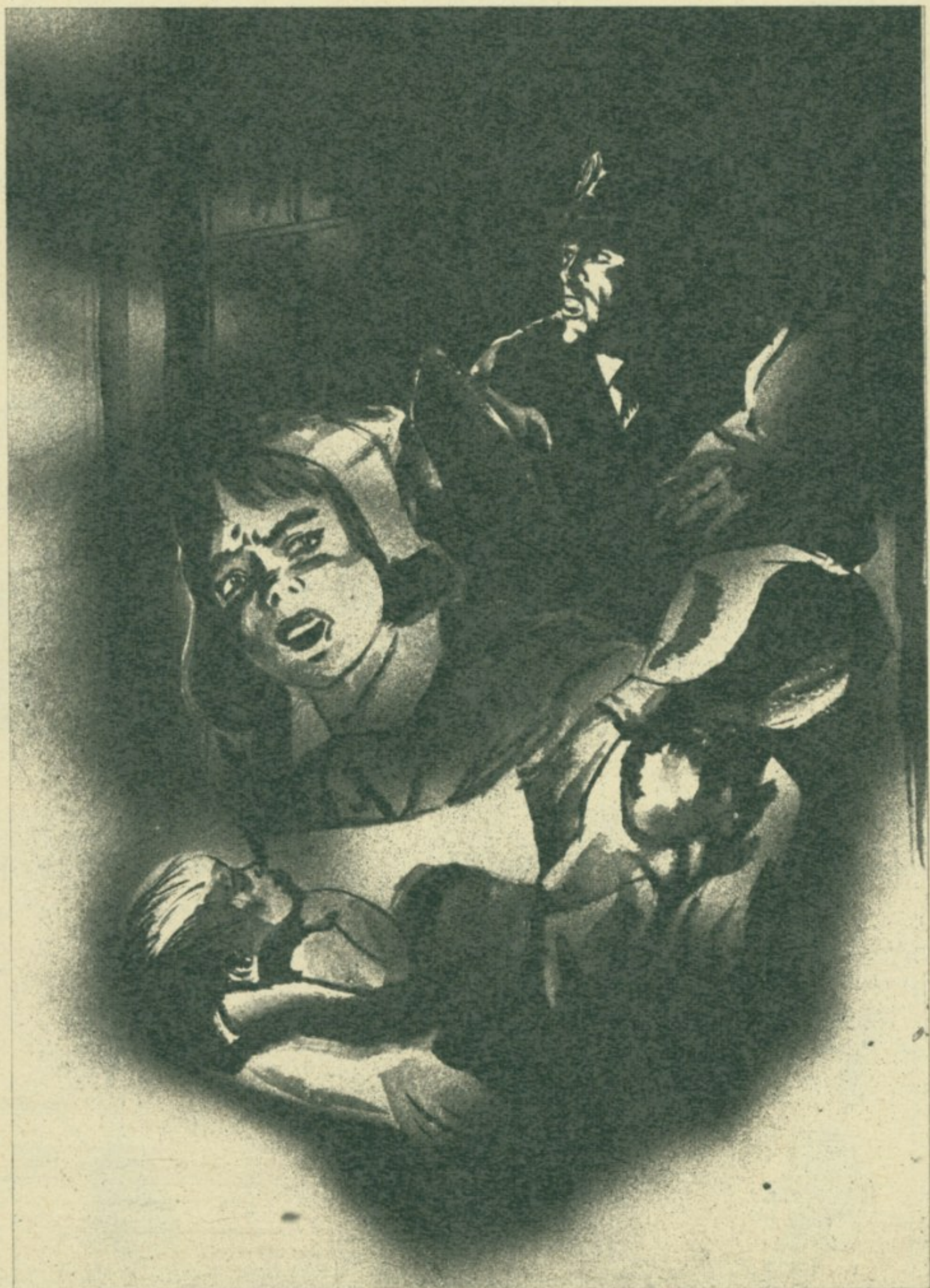
Портир у породилишту Брајан Патерсон већ је открио ватру у лекарској соби у приземљу. Упорно је покушавао да је угаси апаратом за гашење пожара, али без икаквог успеха. Пламен се разгоревао све жешће.

Полицајац Тејлор и болничарка

Малик, сузних очију и гушећи се од љутог дима, пробили су се до телефонске централе у портирници.

КОЛИЦА У ДИМУ

— Сестро, брзо позовите ватрогасну бригаду — рекао је Тејлор. Након неколико покушаја сестра Малик је спустила слушалицу: није могла да добије везу.

Тетурајући се кроз дим који је постајао све гушћи, болничарка Малик и полицајац Тејлор изнели су у наручју прве четири бебе.

У међувремену, полицајац је с муком успео да се пробије кроз дим до другог спрата. Сестра Мекивен и болничарка окупиле су све мајке које су могле да корачају, за виле бебе у ћебад и ставиле их у наручја. Сада су породице нестрпљиво чекале спасавање. За то време Тејлор и болничарка Малик, покушавали су да се пробију до првог спрата. Два пута су били принуђени да се врате и удахну свеж ваздух. Приликом трећег покушаја болничарка Малик је намеравала да уђе кроз прозор. Али, дим је губио још гушћи и морала је да се врати. Покушали су још једном кроз главни улаз и — успели. На првом спрату нашли су колица на којима је лежала једна млада мајка. Њена беба, рођена тек недавно, била је једна од оних у инкубаторима. Беспомоћна и у очају, жена је гласно плакала. Болничарка Малик и полицајац успели су да спусте колица низ степенице и извезу младу мајку на улицу. А онда су се поново пробили кроз дим.

ПОСЛЕ СВЕГА — ПОВЕЉЕ

На улици је већ почело да се окупља мноштво људи. И сви су видели како је полицајац Стонборо изишао из запаљене зграде тетурајући се. Кроз дим је изнео две бебе. За њим су изишле мајке са осталим бебама прекривеним чаршавима а за њима болничарка Малик и полицајац Тејлор. Храбра болничарка је мислила на све: носила је свежањ хартија под руком — белешке о пацијенткињама. Сестра Мекивен јој је једном рекла: „Правило је да се, када пацијент напусти ову болницу, са њим шаљу и белешке“. То правило није се смело изневерити ни у тим ужасним тренуцима.

Већ за пола сата стигли су ватрогасци и пожар је ускоро био угашен.

Сестра Мекивен је прозивала пацијенткиње док су стизала кола хитне помоћи да их одвезу у друге болнице. Када је прочитала име једне мајке, нико се није одазвао. Завладала је напета тишина и сви су поново осетили страх и забринутост. Бројећи поново у себи тридесет секунди, које су сада, чинило јој се, биле много дуже него пре, сестра Мекивен се питала хоће ли поново морати у дим. Изненада је једна жена из гомиле радосно викнула:

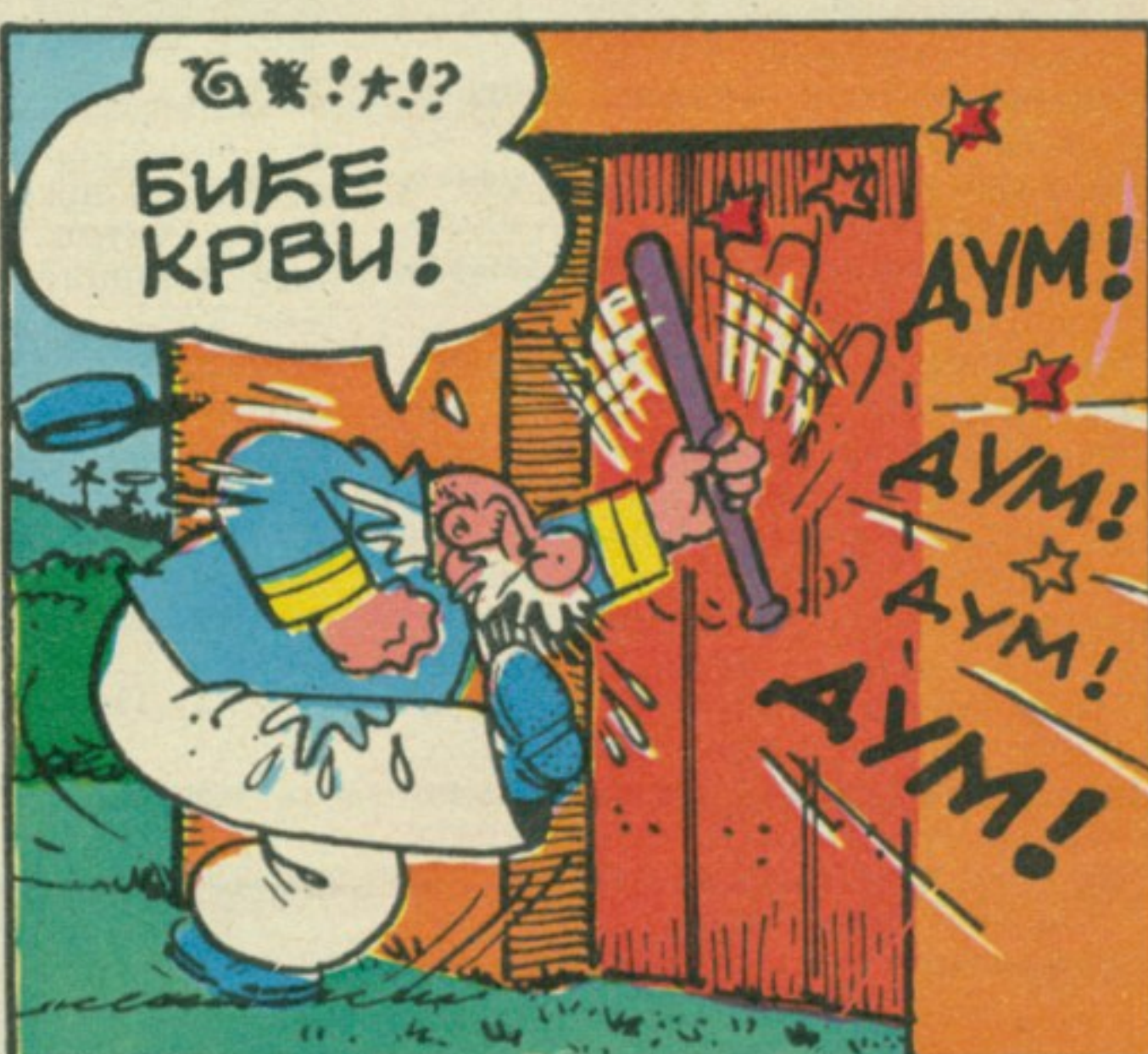
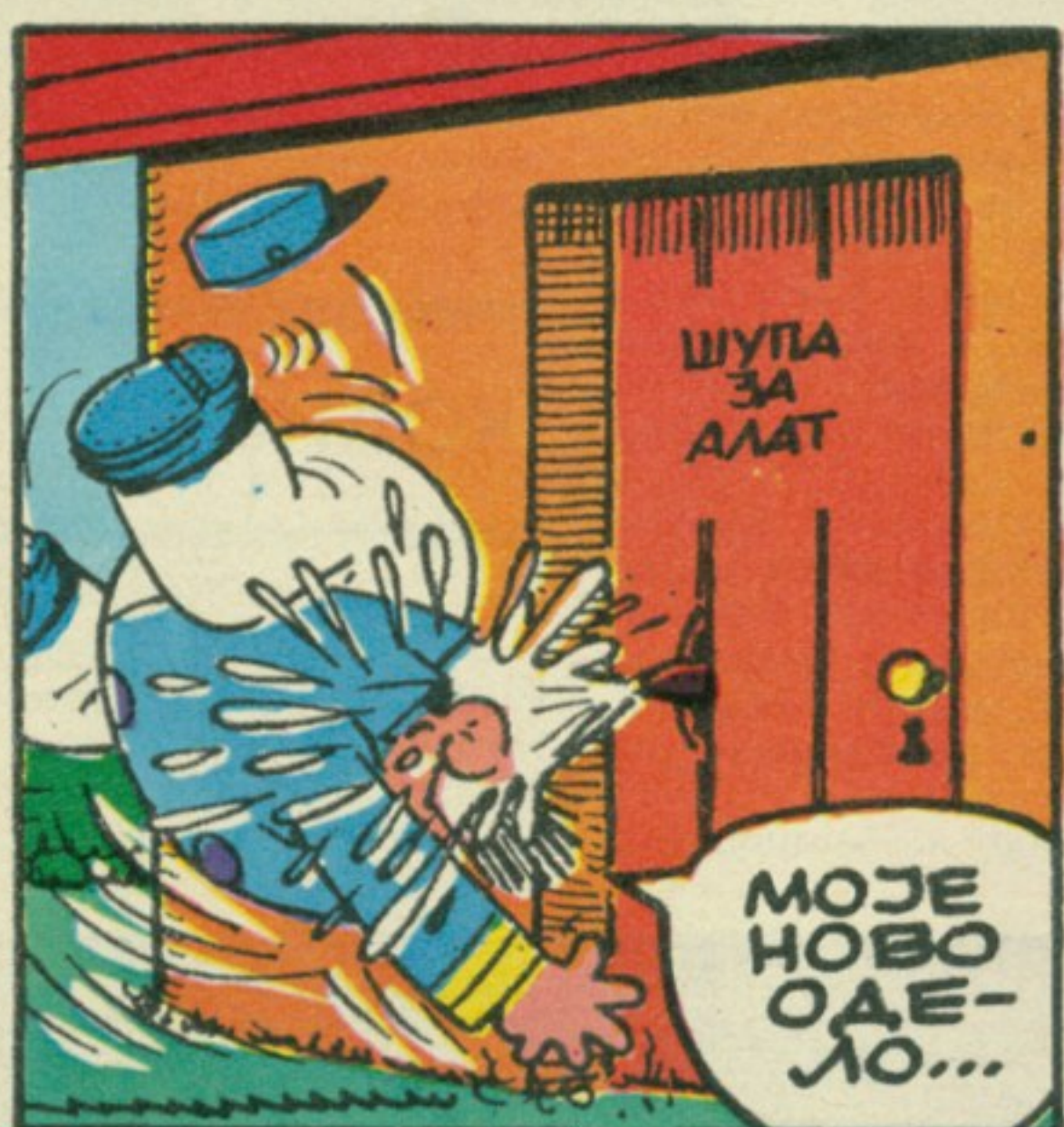
— Не брините, госпођице. Та млада жена станује ту одмах иза угла. Досадило јој је да стоји на улици у спаваћници па је отишла кући.

Сестра Мекивен се смејала:

— Нађите полицајца и нека је доведе натраг. При том је показала на Тејлора и Стонбороа гаравих лица и с поносом додала:

— Али ниједног од ове двојице. Они су ноћас урадили заиста много.

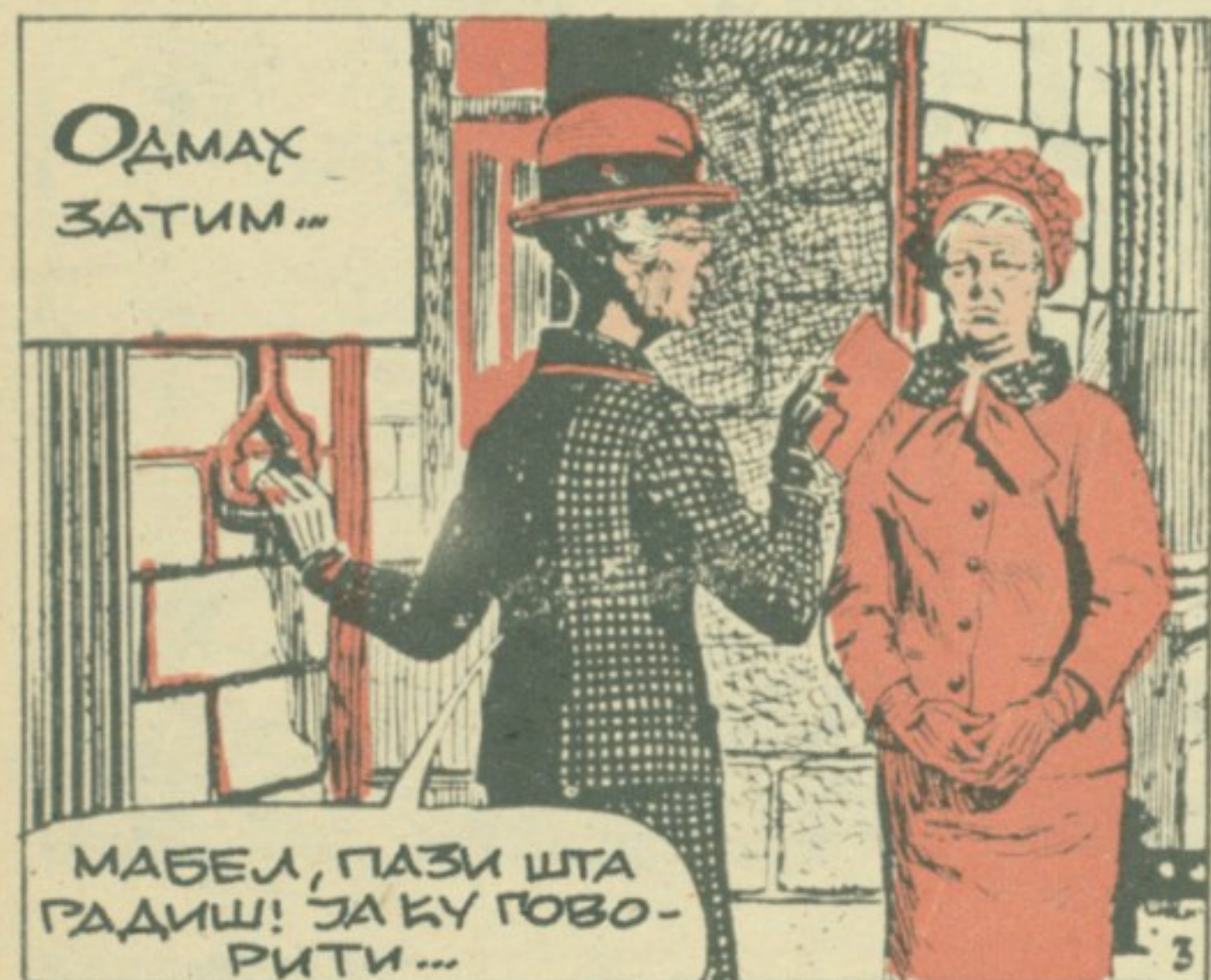
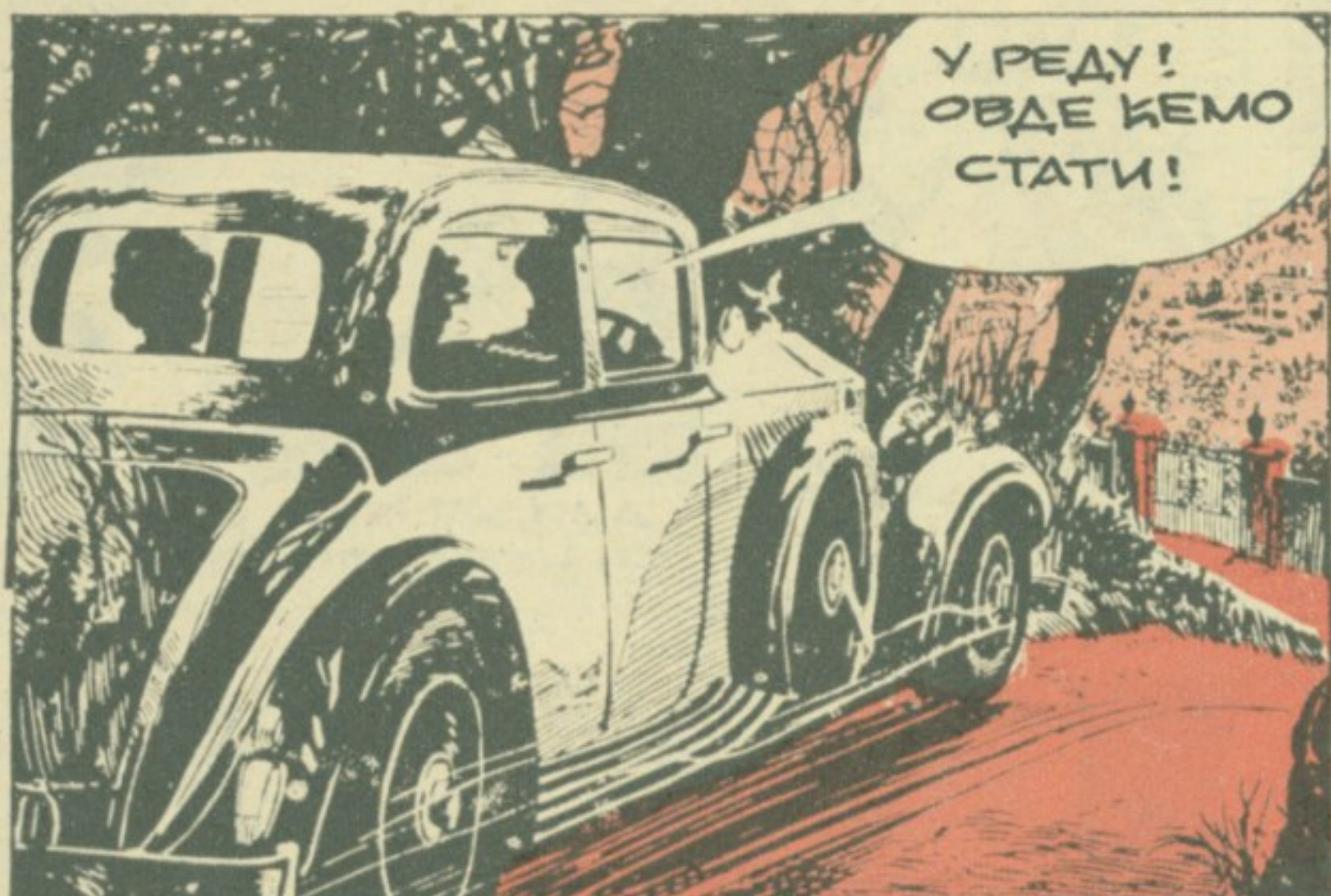
Болничарка Малик, полицајци Тејлор и Стонборо добили су касније повеље за храброст од Друштва за заштиту живота од пожара. И. С.

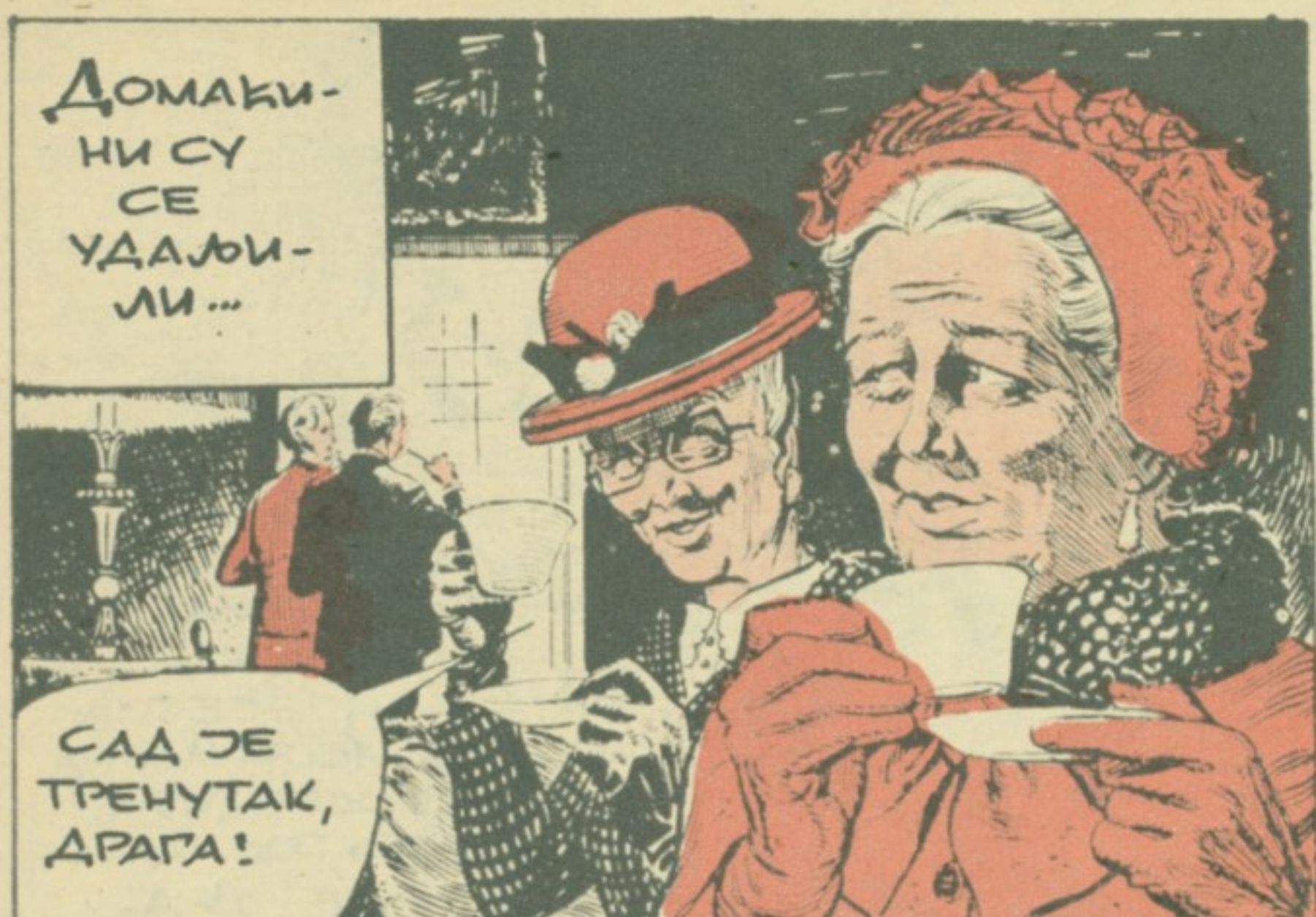
НАСТРАДИН

ПОЛ ТЕМП И ПУТУЈУЋА ТРУПА

ВРЕМЕ ЈЕ ДА СЕ НАШ ПАЦИЈЕНТ ОДМАРА! А ВАС, МИСТЕР ТЕМПЛА, ЖЕЛИ ДА ВИДИ ШЕФ МЕСНЕ ПОЛИЦИЈЕ! ЧЕКА ВАС...

ЧУО САМ ДА СТЕ ОВДЕ, ТЕМПЛА! ЛИЧНО ПОЗНАЈЕТЕ ГИДБЕРИЈА?

ДА! И ЖЕЛЕО БИХ ДА С ВАМА ПОРАЗГОВАМ О ЊЕГОВОМ СЛУЧАЈУ!

ЈА ВЕРУЈЕМ ДА ЈЕ ТО БАНДА „КУПАЦА КУКА“! САМО СУ ПРОМЕНИЛИ МЕТОД!

ХММ... ЈА НЕ МИСЛИМ ТАКО!

У НАШЕМО КРУГУ СУ ТИ „КУПЦИ КУКА“ ИЗВРШИЛИ ТРИ ПЉАЧКЕ... ЈА САМ ИХ СВЕ ПРОУЧИО! НЕ, ИЗМЕЂУ ОВЕ И ЊИХ НЕМА СЛИЧНОСТИ!

НАДАМ СЕ, ШЕФЕ, ДА ЂУ ДОКАЗАТИ ДА НИ СТЕ У ПРАВУ!

А КАКО МИСЛИТЕ ДА ТО ПОСТИГНЕТЕ, ТЕМПЛА?

НАЈПРЕ КУ ДА ОДЕМ ДО ТЕДА ФОСТЕРМЕНА ИЗ „КЛЕРИОНА“ И ДА ПРОУЧИМ ЊИХОВУ РЕДАКЦИЈСКУ КАРТОТЕКУ!

ТЕД ФОСТЕРМЕН, ПОМОКНИК ГЛАВНОГ УРЕДНИКА, БИО ЈЕ СПРЕМАН ДА ПОМОГНЕ...

ЛАКО КЕШ СЕ СНАКИ, ПОЛЕ! ВЕК СИ КОРИСТИО НАШУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ!

СЕКАТЕ СЕ ТЕМПЛА, БРАКЕТЕ?

ИМАМО И ЊЕГОВ ДОСИЈЕ!

ТО БИСТЕ МОГЛИ И ДА СПАЛИТЕ!

ЗАНИМАЈУ ВАС ПЉАЧКЕ У „КУКАМА НА ПРОДАЈУ“! ДА, ИМАМО ИСЕЧКЕ О ТИМ СЛУЧАЈЕВИМА!

ЕВО! СВЕ БЕТЕ НАКИ У ОВОЈ ФАЦИКЛИ!

ХВАЛА, БРАКЕТЕ! АКО НЕШТО ОТКРИЈЕМ, ОБЕЋАВАМ ДА ЂЕ ВАШ ЛИСТ ПРВИ ИМАТИ МАТЕРИЈАЛ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ!

СВИ СЛУЧАЈЕВИ СУ ТУ! ПЉАЧКЕ СУ ИЗВРШЕНЕ У СТАРИМ КУКАМА... ЗА КОЈЕ СЕ ЗНА ДА ИМАЈУ ДРАГОЦЕНОСТИ... СРЕБРО И АНТИКВИТЕТЕ!

У ПЉАЧКАМА СУ УЧЕСТВОВАЛЕ НАЈМАЊЕ ДВЕ ОСОБЕ! И У СВИМ СЛУЧАЈЕВИМА ЈЕДНА ОД ТИХ ОСОБА ВИСОКА ЈЕ ОКО 180 САНТИМЕТАРА, ДРУГА ОКО 165!

И ВОСПЕР ЈЕ УКРАТКО ИЗНЕО ПОСЛЕДЊИ СЛУЧАЈ...

... ТО ЈЕ ВЕЛИКА КУКА У ВИКТОРИЈАН-СКОМ СТИЛУ У БЛИЗИНИ ТАНБРИЏ ВЕЛСА...

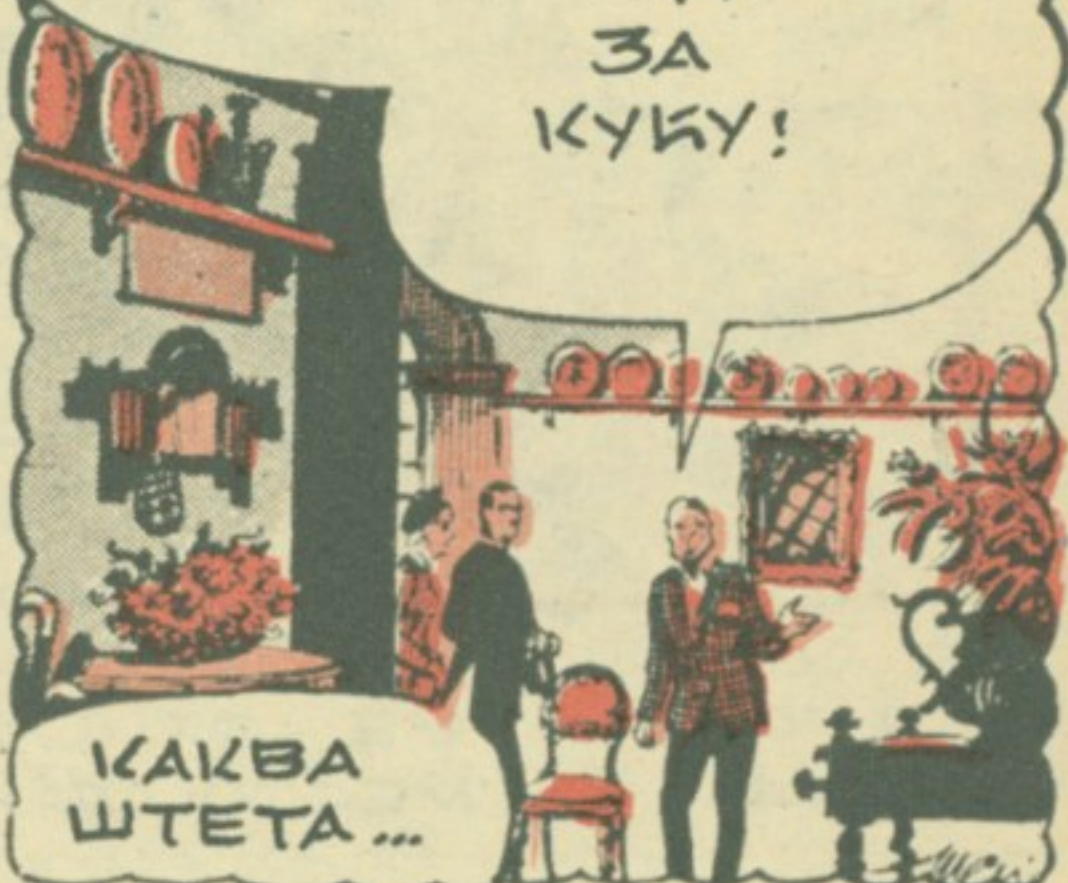

25

„ВЛАСНИКА, ТЕРЕНСА МЕРЕНДА, ПОСЕТИО ЈЕ НЕКИ СВЕШТЕНИК СА СЕСТРОМ. ИМАЛИ СУ ПИСМО ОД ПОСРЕДНИЧКЕ АГЕНЦИЈЕ...”

УБИТЕ, АЛИ ЈА САМ ДАНАС ВЕК ДОБИО ЈЕДНУ ПОНУДУ ЗА КУКУ!

КАКВА ШТЕТА...

ВОСПЕР ЈЕ НАСТАВИО ПРИЧУ...

МЕРЕНД ЈЕ ОПРЕ-ЗАН ЧОВЕК! ПОНУДУ У СТВАРИ НИЈЕ ИМАО А КАКО ЈЕ ЧУО ЗАГА-НИЈЕ ПЛЪДЖЕ БИО ЈЕ ПОДОЗ-РИВ...

ОПРОСТИТЕ ЗА ТРЕНУТАК! ДА ПРОВЕРИМ КОД АГЕН-ЦИЈЕ...

26

НЕ СВИЂА МИ СЕ СВЕ ОВО, МИЛА! РЕКО САМ ТИ ДА ТРЕБА МЕ-ЊАТИ НАЧИН! МОЖДА ТЕЛЕФОНИРА ПОЛИЦИЈИ...

ТЕМПЛА ЈЕ ЗАИНТЕРЕСО-ВАНО СЛУШАО...

МЕРЕНД ЈЕ СВОЈЕ СУМЊЕ САОПШТИО ЖЕНИ!

ПОЗВАКУ ПОЛИЦИЈУ... А ТИ ИДИ ДА ИХ ЗАБА-ВИШ!

ДОБРО, ДРА-ГИ!

ОХ! НЕ... НЕ!

И ШТА ЈЕ ОНДА БИ-ЛО?

ОСТАВИЛИ СУ ОНЕСВЕШЉЕНОГ МЕРЕНДА А ЊЕГОВУ ЖЕНУ ВЕЗАЊУ И ЗАПУ-ШЕНИХ УСТА! КАДА СЕ КУКНА ПОМОКНИЦА ВРА-ТИЛА ИЗ КУПОВИНЕ...

ПОЛИЦИ-ЈА! ДАЈ-ТЕ МИ ПОЛИЦИ-ЈУ!

МЕРЕНД ЈЕ У ТЕШ-КОМ СТАЊУ ПРЕ-БАЧЕН У БОЛНИ-ЦУ! ОПИС КОЈИ ЈЕ ЊЕГОВА ЖЕНА ДАЛА СЛАЖЕ СЕ, БАР ШТО СЕ ТИЧЕ ВИСИНЕ, С „КУП-ЦИМА КУКА“!

223

ВОСПЕР
ЈЕ
ЗАВР-
ШИО
ИЗЛАГА-
ЊЕ...

ЈЕ Л'СЛУ-
ЧАЈ ПОВЕ-
РЕН ВАМА?

НИЈЕ! ЕКИПА ЈЕ
ВЕЋ ОТИШЛА НА
МЕСТО ДОГАЂАЈА!

ЧУЈТЕ, ЈА
САМ НАСВО-
ЈУ РУКУ ИС-
ПИТИВАО
ДОСАДАШ-
ЊЕ СЛУ-
ЧАЈЕ-
ВЕ...

ОСТАЛИ
ИНСПЕКТО-
РИ НЕ ВОЛЕ
ДА ИМ СЕ
АМАТЕРИ
МЕШАЈУ
У ПОСАО!

ЗНАМ! РАЧУ-
НАМ НА ВАС!
УБЕДИТЕ СВОГ
КОЛЕГУ ДА МУ
ВИ И ЈА МОЖ-
ДА МОЖЕМО
ПОМОЋИ!

ТЕМПЛ СЕ ВРАТИО СВОЈОЈ КУЋИ...

ПА,
СТИВ?
КАКО
ТВОЈА
ИСТРАГА
НАПРЕДУЈЕ?

ОД-
ЛИЧНО!
СТВАРИ
СЕ ПОВЕ-
ЗУЈУ!

ВИДИШ? НА ЛЕВОЈ
СТРАНИ СУ ДАТУМИ
И МЕСТА ГОСТОВАЊА
ТРУПЕ... НА ДРУГОЈ
СУ ДАТУМИ И МЕСТА
ГДЕ СУ ИЗВРШЕНЕ
ПЉАЧКЕ!

ДАТУМИ СЕ ПОКЛАПАЈУ...
А ПЉАЧКЕ СУ ВРШЕНЕ НА
ОКО ТРИДЕ-
СЕТ КИЛОМЕ-
ТАРА ОД МЕС-
ТА ГОСТОВА-
ЊА!

ОДЛИЧНО,
СТИВ! МОЖЕМО
У АКЦИЈУ!

АЛИ, ТРЕБАЛО ЈЕ НАПРАВИТИ
ПЛАН...

ГДЕ ТРУПА
ПОСТУЈЕ ОВЕ
НЕДЕЉЕ?

У ХОРСТБОРОУ, У
КЕНТУ! У МЕМОРИЈАЛ
ХОЛУ...

ХОРСТБОРОУ... ОКО 20
КИЛОМЕТАРА ОД ТАНБРИЦ
ВЕЛСА!

ВОСПЕР? ОВДЕ ТЕМПЛ!
МИСЛИМ ДА САМ НА СИ-
ГУРНОМ ТРАГУ! КРЕКЕТЕ
ЗА ТАНБРИЦ ВЕЛС? ДОБ-
РО! ИДЕМО ЗА ВАМА!

ВОСПЕР ЈЕ КРЕНУО ПОЛИЦИЈСКИМ
КОЛИМА А ПОЛ И СТИВ ТЕМПЛ
ЗА ЊИМ.

ПОЛЕ, ЗАШТО
НЕ ИДЕМО
ПРАВО У
ХОРСТБОРОУ?

ИДЕМО ПРВО
ДА ВИДИМО ДОКЛЕ
ЈЕ ВОСПЕРОВ
КОЛЕГА СТИГАО
СА ИСТРАГОМ!

ОВО ЈЕ МЕРЕНДОВА
КУЋА! ПАЗИТЕ, МОЈ
КОЛЕГА НЕ ВОЛИ ДА
МУ СЕ ИКО МЕША
У ПОСАО!

БЕЗ
БРИ-
ГЕ!

ПОСЛЕ
НЕКО-
ЛИКО
МИНУ-
ТА...

ЗАВЕСА
СЕ
ДИЖЕ...
ИГРАЧИ-
ЦЕ!

ЗАР ОД ОВА-
КОГ ПРО-
ГРАМА МО-
ГУ ДА
ЖИВЕ?

МОЖДА
НЕ
ЖИВЕ
ОД
ЊЕГА!

А САД... ГЛАВ-
НА ТАЧКА! ФРЕ-
ДИ ФРЕДЛ...
ПРОДУЦЕНТ,
ДИРЕКТОР И
ГЛАВНИ КО-
МИЧАР!

ОВО ЈЕ
МОЈА ЦУРА
МИЛИ... ЈУ,
ВОЛИ ЊЕН
БИЛИ...

ПРЕД-
СТАВА
СЕ
ПРОСТО
ВУК-
ЛА...

ЈЕДНА ТАЧКА БЕД-
НИЈА ОД ДРУГЕ...

КА-
КВА
БЕ-
ДА!

АЛИ ПАЗИ,
СТИВ! МИЛИ
ТАРНЕР
ОДЛИЧНО
ПРЕДСТАВЉА
МУШКАРЦЕ!

ЈА ОВО
ВИШЕ
НЕ
МОГУ
ДА
ГЛЕ-
ДАМ!

НИЈЕ НИ ПОТ-
РЕБНО! ВИДЕО
САМ СВЕ ШТО
ЈЕ БИЛО
ПОТРЕБНО!
ПРЕКО ПУТА
ЈЕ ЗГОДНА
КРЧИ-
ЦА...

ТЕМП-
ЛОВИ СУ
НАПУСТИ-
ЛИ ПРЕД-
СТАВУ...

ПРАВО МУЦЕЊЕ!
ЈОШ АКО НАМ НИШТА
НЕ БУДЕ КОРИСТИЛО...

ХУ!

БЕЗ БРИ-
ГЕ, СТИВ!
ОСУШИЛО
МИ СЕ
ГРЛО ТА-
МО У
САЛИ...

ПИВО И ЛИМУНА-
ДУ, МОЛИМ!

БИЛИ СТЕ НА
ПРЕДСТАВИ?
КАЖУ ДА ЈЕ ПРИ-
ЛИЧНО ПРОСТАЦИЈА.

КАД
СУ СЕЛИ
У УГАО...

НЕШТО РАЗМИШ-
ЉАМ, ПОЛЕ! ТРУПА
ИМА ДЕСЕТ ЧЛАНО-
ВА! ТЕ ЛУДЕ ТРЕБА
ПИКАТИ... ПА ЗАКУП
ЗА САМЕ...

И ТА КОЛА
ТРЕБА
ИЗДРЖАВА-
ТИ! СВЕ
ТО
КОШТА...

БЕЗ БРИГЕ,
СТИВ! ТАЈ
ФРЕДИ ФРЕДЛ
ЈЕ ВЕОМА
БО-
ГАТ!

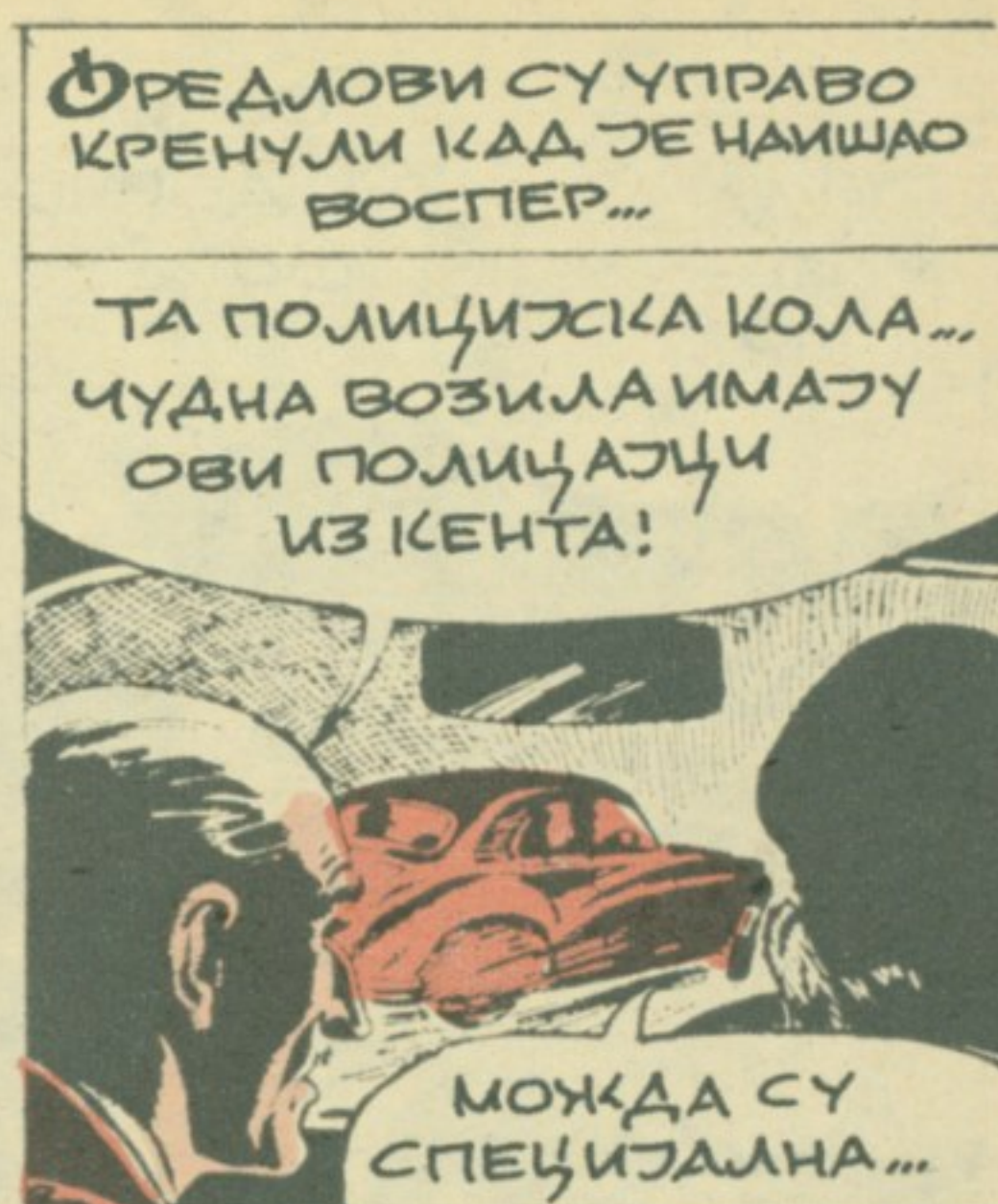
ХМ... ПРЕД-
СТАВА ЈЕ
ЗАВРШЕНА!
ПУБЛИКА
ИЗЛА-
ЗИ!

ЈЕСТЕ Л'
ИКАД ВИДЕЛИ
НЕШТО ТА-
КО БЕДНО?

НЕ... ОТКАКО
МЕ ЈЕ ТЕТКА КАО
КЛИНЦА ВОДИЛА
НА ВАШАР!

КУДА
ЋЕ-
МО?

ВОЗИ
У ДЕРНС-
ФОРДА!

ЈЕ ЛИ ТО
НАЈБЛИЖА
БОЛНИ-
ЦА?

НЕ!
МОРАЛИ
СМО ДА ПРО-
МЕНИМО
ПЛАН!

ВОСПЕР СЕ ДАО У
ПОТЕРУ...

ЗА ЊИМА! И ВОЗИ
ШТО БРУКЕ МОЖЕШ...
БЕЗ ОБЗИРА НА
ОГРАНИЧЕЊА!

СТИВ
ЈЕ ТЕК
ТАДА
СХВА-
ТИЛА...

ВИ НИСТЕ
ИЗ ПОЛИЦИЈЕ!
ВИ СТЕ ИЗ
ОНЕ УЖАСНЕ
ГРУПЕ...

КАЖА-
КЕТЕ
СЕ
ЗБОГ
ТЕ
УВРЕ-
ДЕ!

ОСТАВИ-
ТЕ ТО...
СЛЕТЕ-
ЋЕМО С
ДРУМА!

ОДЛИЧНО, СТИВ!
ТИ СИ СИЛА ОД
ЖЕНЕ!

ЏРЕДЛОВИ СУ БИЛИ
ИЗ-
БЕЗУМ-
ЉЕНИ...

ИЗГИ-
НУЋЕМО!
НЕ ДОДИ-
РУЈТЕ
ВОЛАН!

ОХ!

ВОСПЕРОВА КОЛА
СУ СЕ ПРИБЛИЖАВАЛА...

НА ПУТУ НЕШТО
НИЈЕ У РЕДУ! КО-
ЛА ПРЕД НАМА
СЛЕТЕЛА СУ С
ДРУМА...

НА
МЕСТУ
НЕ-
СРЕ-
ЋЕ...

ЧИНИ МИ СЕ ДА СУ
ТО КОЛА С ЛАЖНИМ ПО-
ЛИЦАЏИМА! ЗНАЧИ
И СТИВ И ТЕМП...

ПРОЛЕ-
ТЕЛИ СУ
КРОЗ УЖИ-
ВУ ОГРА-
ДУ И
СЛЕТЕ-
ЛИ У
ЊИ-
ВУ!

СТИВ?
ЈЕСИ
ЛИ...?

НИЈЕ МИ НИ-
ШТА! ВОЗАЧ ЈЕ
ОНЕСВЕШЋЕН!

ЈЕ Л'
ПОМОК
ПОТРЕ-
БНА,
ТЕМПИ
?

НЕ ВИШЕ,
ИНСПЕКТО-
РЕ! СТИГЛИ
СТЕ МАЛО
ПРЕКАС-
НО!

СТИВ ЈЕ БИЛА ПОРЕД
ОНЕ -
СВЕШКЕ -
НЕ
ЖЕНЕ ...

НИЈЕ НИШТА ОЗБИЉНО!
САМО ЈЕ ГЛАВОМ МАЛО ЈАЧЕ
УДАРИЛА У СТАКЛО!

ЈЕСТЕ
ЛИ ВИ
ПОЛИ -
ЦА -
ЈАЦ?

С ТИМ
ГАДОВИ -
МА НЕ -
МАМ
ВЕЗЕ!

ОНДА ВАС ОП -
ТУЖУЈЕМ ЗА
ЗЛОУПОТРЕБУ
УНИФОРМЕ ...
А И ВАШУ
ЖЕНУ!

ПРЕПУНА ПОЛИЦИЈ -
СКА КОЛА КРЕНУЛА
СУ ПРЕ -
МА
ГРА -
ДУ ...

КАКО
ЈЕ
РАЊЕНИ -
ЦА?

МНОГО
БО -
ЉЕ!

ПОДНОСИМ ПРИЈАВУ ПРОТИВ
ОВО ДВОЈЕ ЗБОГ ЗЛОУПОТРЕ -
БЕ ПОЛИЦИЈСКЕ УНИФОРМЕ!
ЗАДРЖИТЕ ИХ ... МИСЛИМ ДА СУ
КРИВИ И ЗА МНОГО ОЗБИЉНИЈЕ
ПРЕСТУПЕ!

СУТРАДАН У ВОСПЕРОВОЈ
КАНЦЕЛАРИЈИ ...

КАО ШТО ЗНАТЕ, ПОСУМЊАО
САМ ДА ПОСТОЈИ ВЕЗА ИЗМЕЂУ
ПЉАЧКИ И ПУТУЈУЋЕ ТРУПЕ! ОНДА
СЕ ДОГОДИЛО И УБИ -
СТВО!

КАДА СМО ОТИШЛИ
НА ЊИХОВУ ПРЕДСТАВУ
УВЕРИЛИ СМО СЕ ДА
ФРЕДЛОВИ ОДГОВАРАЈУ
ОПИСУ ДВОЈЕ ГЛАВНИХ
ПРЕСТУПНИКА!

СХВАТИЛИ СМО ДА
СУ МОГЛИ ДА ИГ -
РАЈУ РАЗНЕ УЛОГЕ ...
А У ГАРДЕРОБИ ИМА -
ЈУ РАЗНЕ КОСТИ -
МЕ!

ВОСПЕР
ЈЕ
ПАЖЉИ -
ВО
СЛУ -
ШАО ...

АЛИ, КАКАВ ДОКАЗ
ИМАМО ДА СУ ОНИ
УМЕШАНИ И У СЛУ -
ЧАЈ МЕРЕНД!

ЕВО ГА! МИЛИ ФРЕД ЈЕ СПА -
ЛИЛА ЈЕДНО СВЕШТЕНИЧКО
ОДЕЛО ... АЛИ ЈЕ ОВО ОСТА -
ЛО! АКО СЕ КРВ НА ОКОВРАТ -
НИКУ ПОДУДАРА С МЕРЕНД -
ВОМ КРВНОМ ГРУПОМ ...

ПОСЛЕ НЕКОЛИКО
НЕДЕЉА ...

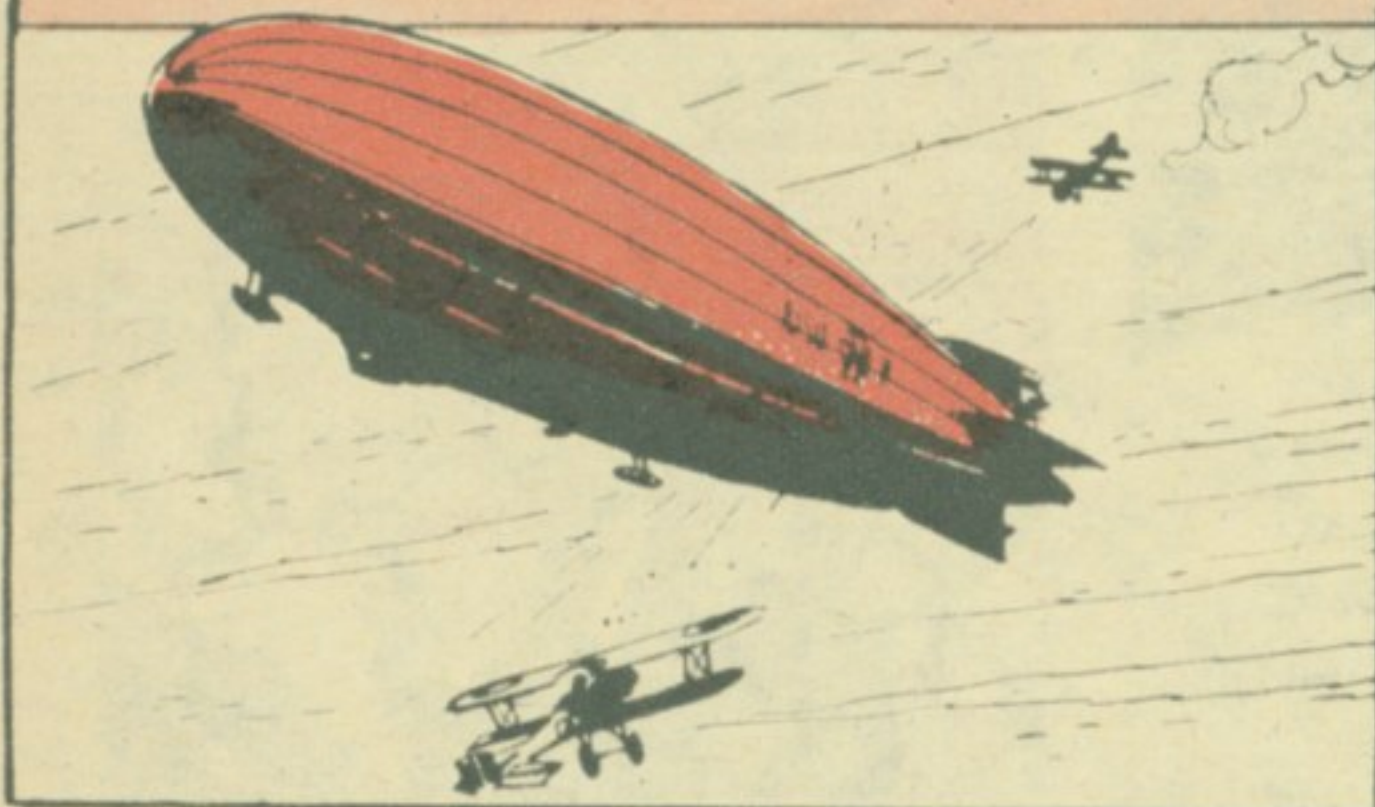
ФРЕДЕРИК ФРЕД
ПРОГЛАШАВА СЕ
КРИВИМ ЗА ЗЛО -
ЧИН, А ЊЕГОВА
ЖЕНА ЗА САУ -
ЧЕСНИ -
ШТВО ...

ЛОВ НА ЦЕПЕЛИНЕ

Година 1915. први светски рат. из базе у Белгији немачки **ЦЕПЕЛИНИ** полеку да бомбардују енглеску...

Против **ЦЕПЕЛИНА** дижу се ловци, али не успевају да их оборе. ни против-авионске батерије не могу им ништа.

11. маја британски генералштаб расправљао је о тешком проблему...

НИШТА СЕ ТУ НЕ МОЖЕ... ЦЕПЕЛИНИ СУ НЕОБОРИВИ!

НЕШТО ИПАК ТРЕБА УЧИНИТИ!

НОКАС СУ ЦЕПЕЛИНИ НАПАЛИ САУТЕНД И КЕНВЕЗ... НИСУ НАПРАВИЛИ ВЕЛИКУ ШТЕТУ АЛИ СТАНОВНИШТВО ЈЕ УХВАТИЛА ПАНИКА! ВЕРУЈЕМ ДА...

ИЗВИНИТЕ, ГЕНЕРАЛЕ!

ШТА ЈЕ?

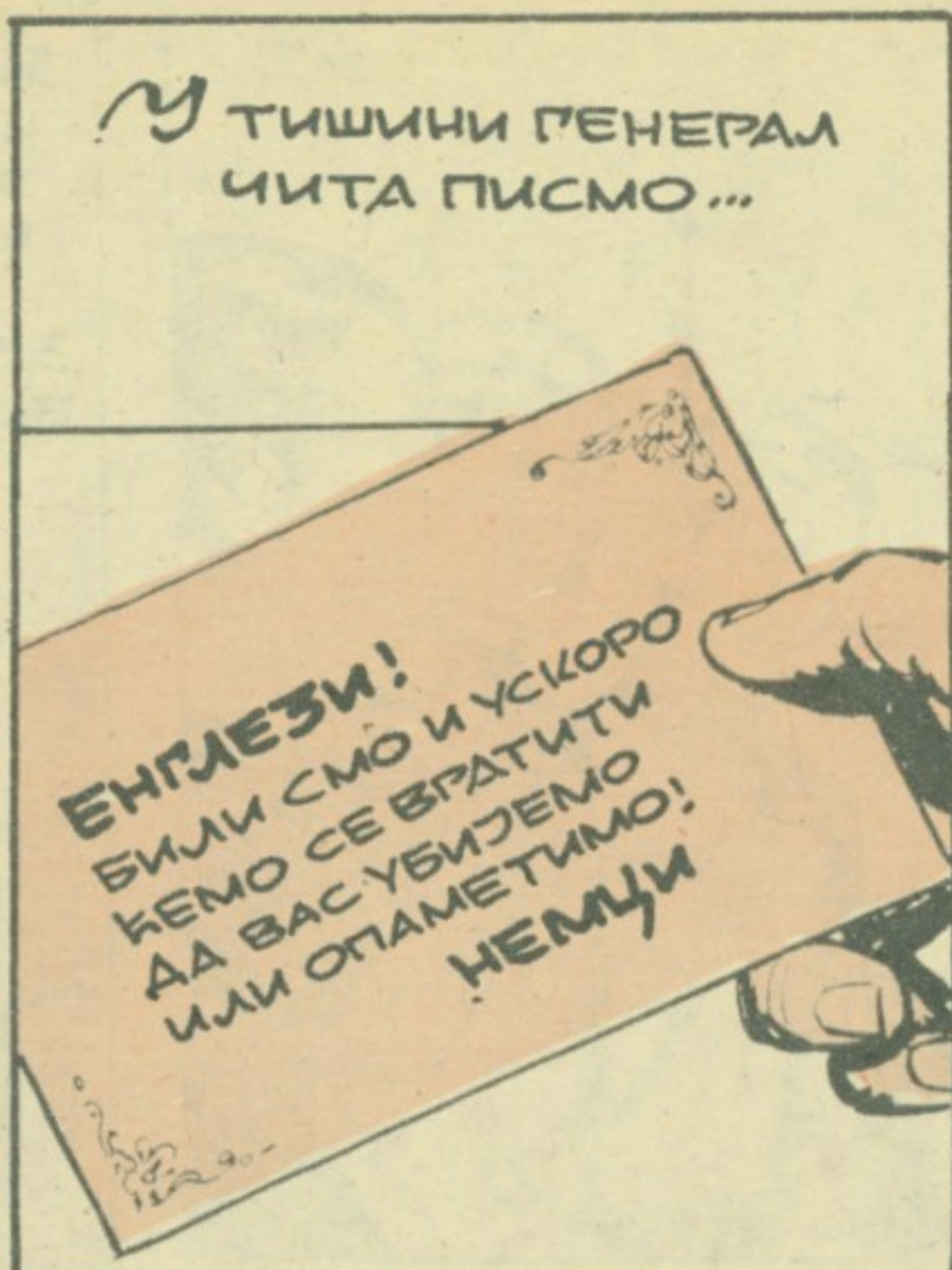
ЈЕДНО ПИСМО, ГЕНЕРАЛЕ!

ШТА?
КАК-
ВО
ПИС-
МО?

НАБЕНО ЈЕ У
МЕТАЛНОЈ КУТИ-
ЈИ НА КЕН-
ВЕЈСКОЈ
ПЛА-
ЖИ!

ДАЈ-
ТЕ ГА!

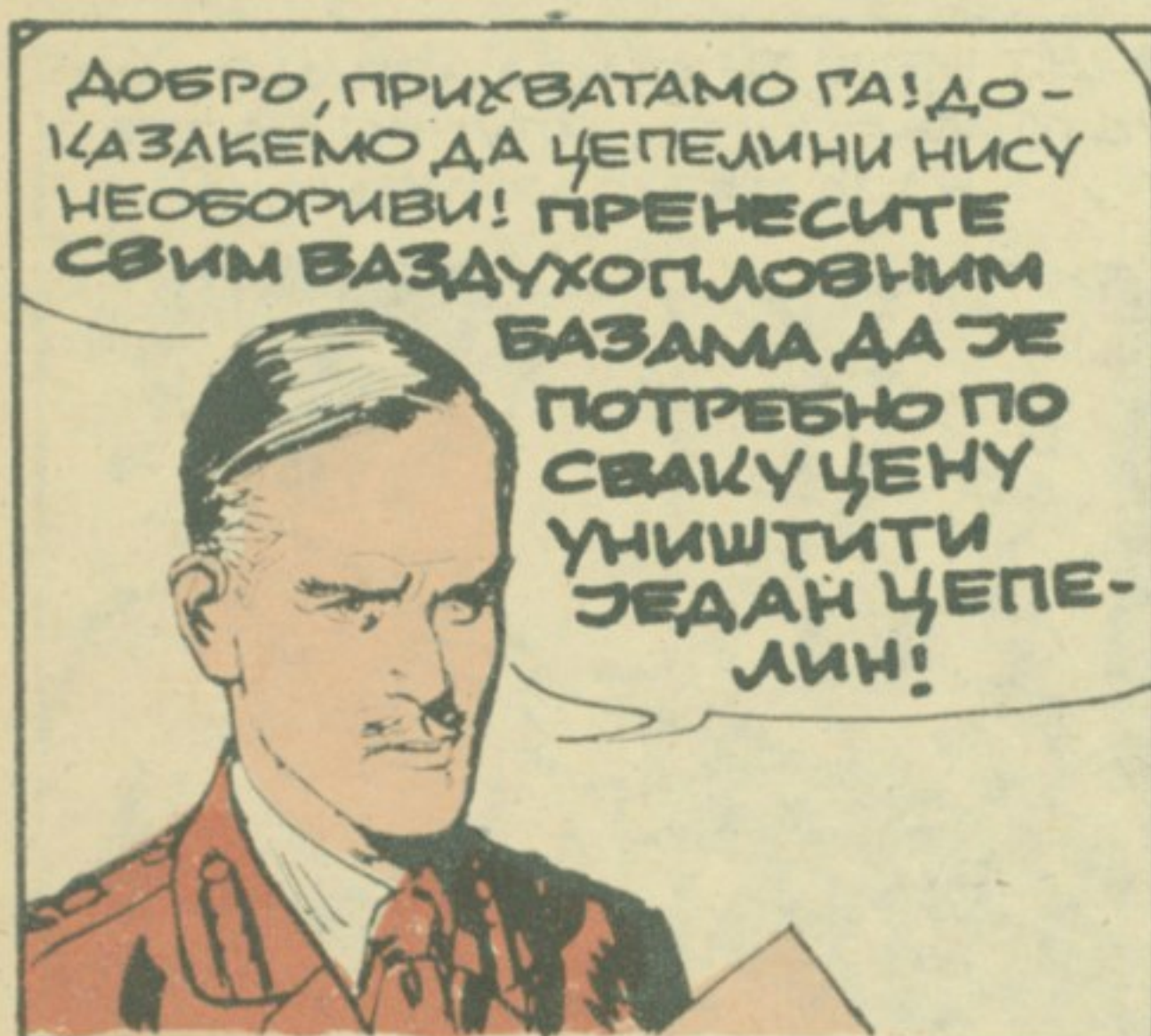
У
ТИШИНИ ГЕНЕРАЛ
ЧИТА ПИСМО...

ЕНГЛЕЗИ!
БИЛИ СМО И УСКОРО
ЊЕМО СЕ ВРАТИТИ
ДА ВАС УБИЈЕМО
ИЛИ ОПАМЕТИМО!
НЕМЦИ

ОВО
ЈЕ
ИЗА-
ЗОВ!

ДА... ОВО ЈЕ
ПОЗИВ НА ДВОБОЈ
ПО СВИМ
ПРАВИЛИ-
МА...

ДОБРО, ПРИХВАТАМО ГА! ДО-
КАЗАЊЕМО ДА ЦЕПЕЛИНИ НИСУ
НЕОБОРИВИ! ПРЕНЕСИТЕ
СВИМ ВАЗДУХОПЛОВНИМ
БАЗАМА ДА ЈЕ
ПОТРЕБНО ПО
СВАКУ ЦЕНУ
УНИШТИТИ
ЈЕДАН ЦЕПЕ-
ЛИН!

„НАРЕЂУЈЕ СЕ
ДА СЕ ПО СВА-
КУ ЦЕНУ УНИ-
ШТИ ЈЕДАН
ЦЕПЕЛИН!“
ОВО НАРЕЂЕ-
ЊЕ ПРЕНЕТО
ЈЕ СВИМ
БРИТАНСКИМ
ВАЗДУХОПЛО-
ВНИМ БАЗАМА
У ЕНГЛЕСКОЈ
И ФРАНЦУС-
КОЈ...

...СТИЖЕ И КОМАНДАНТУ ПРЕЈУ У БАЗИ ФЕРНЕС
БЛИЗУ ФРАНЦУСКО-
БЕЛГИЈСКЕ ГРАНИЦЕ...

ГРЕЈ ЈЕ САЗВАО СВОЈЕ НАЈБОЉЕ
ЉУДЕ: ВОРНФОРДА, ВИЛСОНА, МИЛСА,
РОУЗА...

МОМЦИ, НЕМЦИ СУ НА КЕН-
ВЕЈ БАЦИЛИ ПОЗИВ НА ДВО-
БОЈ... ВРХОВНА КОМАНДА
ЈЕ НАРЕДИЛА ДА ОДГОВО-
РИМО НА
ИЗАЗОВ!

ПО СВАКУ ЦЕНУ ТРЕБА ДА
УНИШТИМО ЈЕДАН ЦЕ-
ПЕЛИН!

АМИ КА-
КО? ТЕ ЖИВОТИЊЕ
СУ НЕУНИШТИ-
ВЕ!

МИСЛИТЕ
ДА ЈЕ ТО ЛА-
КО?

ДОСТА РАЗГЛАБАЊА! АКО ЦЕПЕЛИНЕ НЕ
МОЖЕМО ДА УНИШТИМО У ВАЗДУХУ, ОНДА

ТО МОЖЕМО
ДА УНИШТИМО
У ЊИХОВИМ
ХАНГАРИ-
МА!

НАША ОБАВЕШТАЈНА СЛУЖБА ЈЕ ИЗВЕСТИЛА ДА СЕ ЈЕДНА БАЗА ЦЕПЕЛИНА НАЛАЗИ ОВДЕ, У ЕВРУ! ОДЛЕТЕКЕМО ТАМО И УНИШТИТИ НЕПРИЈАТЕЉА! БУДИТЕ СПРЕМНИ ЗА ПОЛЕТАЊЕ!

НЕКОЛИКО ВЕЧЕРИ КАШИЈЕ КАПЕТАН ВИЛСОН, КОМАНДАНТ ЈЕДНЕ ЕСКАДРИЛЕ, УЉЕ У КАНТИНУ ЈЕДНЕ БАЗЕ...

ЗДРАВО, ВОРНФОРДЕ!

ЗДРАВО, ВИЛСОНЕ!

ШТАТИ ЈЕ? ЧИНИ МИ СЕ ДА СИ ПОТИШТЕН!

МА... АКЦИЈУ ЗА УНИШТЕЊЕ ЦЕПЕЛИНА ТРЕБА МИ ДА ИЗВРШИМО, ЈЕ ЛИ ТАКО?

ДА, ПА ШТА ОНДА?

ВИЛСОНЕ, МОРАМ ДА ПРИЗНАМ ДА САМ ЗАБРИНУТ... НИКАД НИСАМ ЈЕТЕО НОЋУ, НЕ БИХ ЖЕЛЕО ДА СЕ НАПРАВИ КАКВА ЗБРКА...

ХАЈДЕ, РЕЧИ, ТИ СИ ОДЛИЧАН ПИЛОТ! УОСТАЛОМ, НИЈЕ СИГУРНО ДА ТРЕБА ДА НАПАДНЕМО НОЋУ! МОЖДА...

КАПЕТАНЕ ВИЛСОН! УЗБУНА! НАРЕЂЕЊЕ ЗА ПОЛЕТАЊЕ!

ВИЛСОНОВИ ЛУДИ СУ ПОТРЧАЛИ ПРЕМА СВОЈИМ АВИОНИМА...

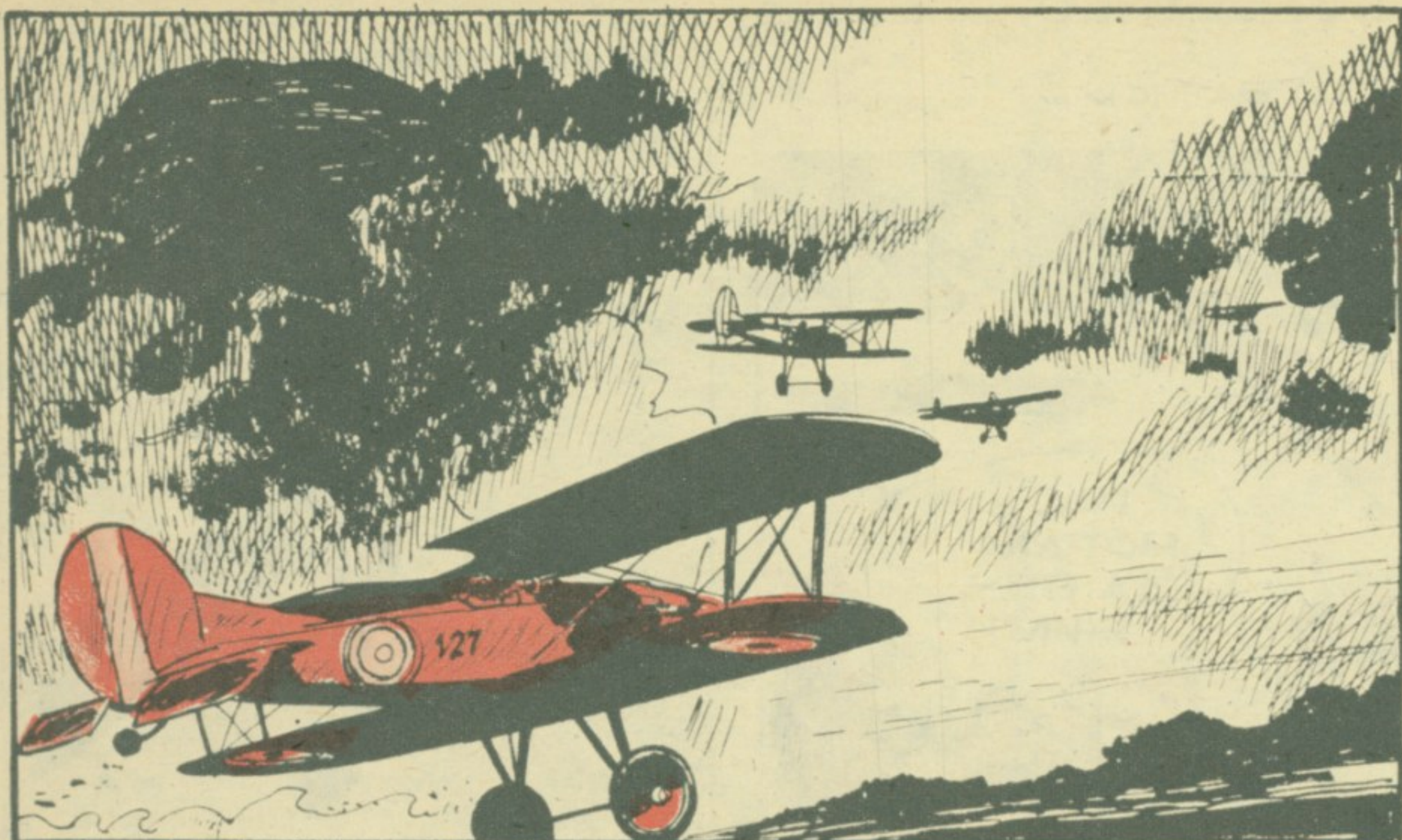

ТРИ ЦЕПЕЛИНА СУ БОМБАРДОВАЛА БЕНГЕСКУ И САДА СЕ ВРБАЈУ У ЕВР... ТРЕБА ДА ИХ ПРАТИТЕ И НАПАДНЕТЕ ЧИМ СТИГНУ У ХАНГАРЕ!

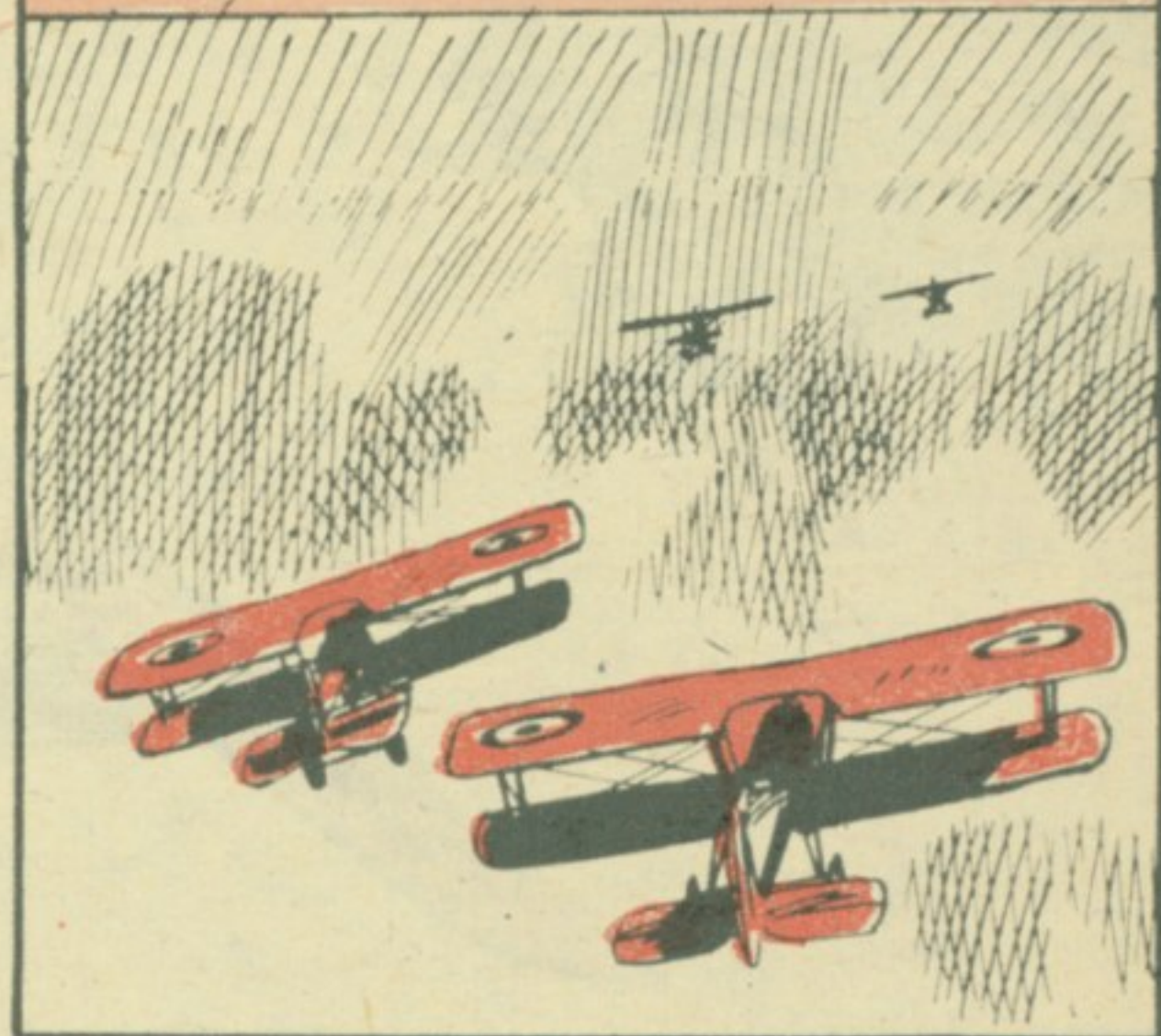
УЧИНИМО ШТО МОЖЕМО!

ДИГЛА СУ СЕ ЧЕТИРИ АВИОНА ДВА МОРАНА ПАРАСОЛ И ДВА ФАРМЕНА...

У МАГЛИ, ДВА ЛАКА МОРАНА
БРЗО СУ СЕ ИЗГУБИЛИ НА ВИ-
ДИКУ. ФАРМЕНИ СУ ЗАОСТАЛИ
ДАЛЕКО ИЗА ЊИХ...

РЕЏИ ВОРНФОРД СЕ НАШАО ПОТПУ-
НО САМ НА СВОМ ПРВОМ НОКНОМ
ЛЕТЕЊУ...

ОСТАДОХ САМ... ГДЕ ДА ТРАЖИМ
ОСТАЛЕ...

ВАЈДА ЊИХ НАЋИ
ПРЕ ИЛИ КАСНИЈЕ...

НАСТАВИО ЈЕ ДА ЛЕТИ
ПРЕМА ЕВРУ...

ОДЈЕДНОМ, ОКО 01,05 ЧАСОВА
УГЛЕДАО ЈЕ НА НЕБУ ПРЕМА СЕ-
ВЕРУ ЖУЊКАСТУ СВЕТОСТ...

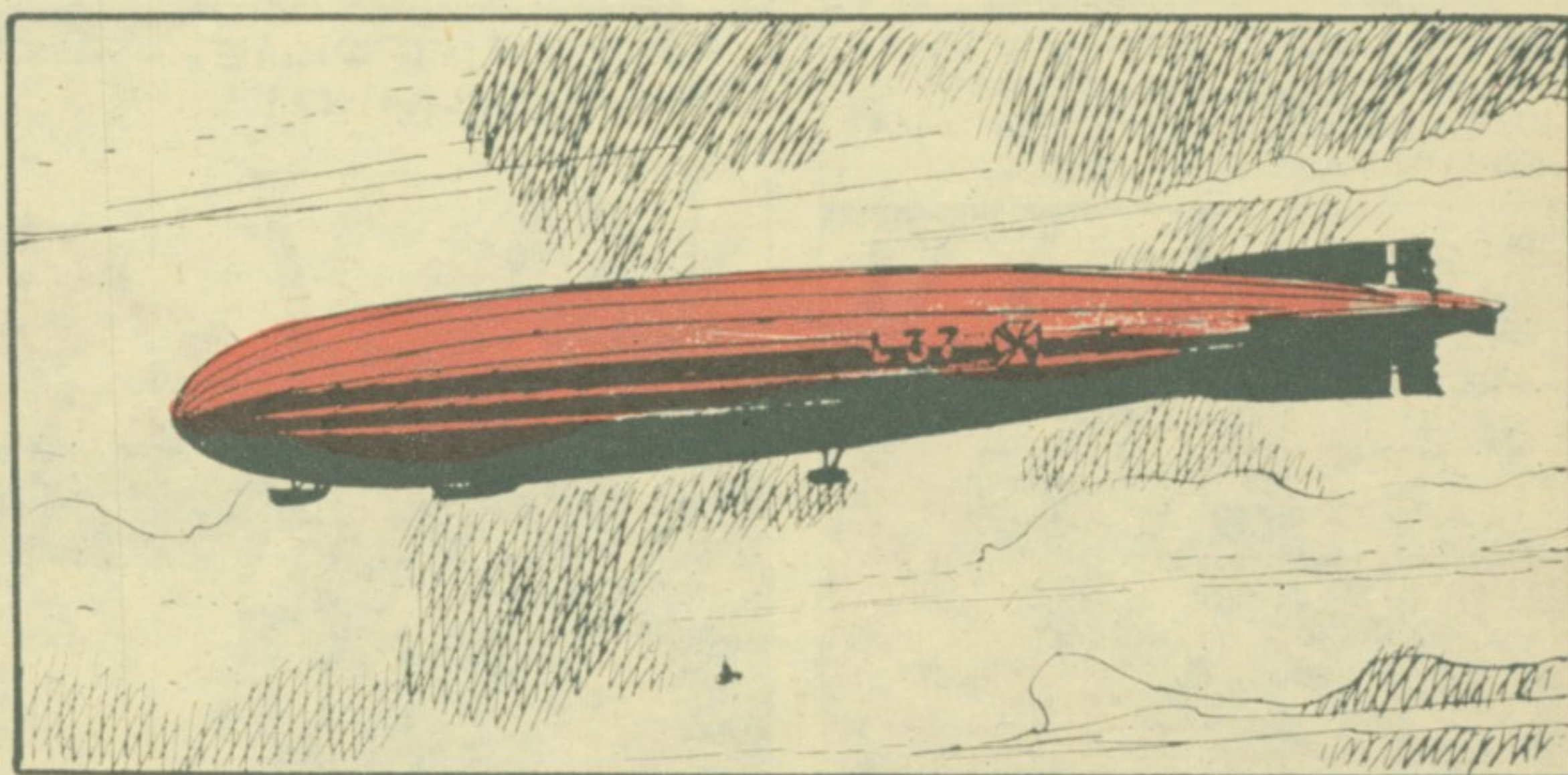
ВАТРА ИЗДУВНИХ
ГАСОВА... МОЖДА
ЈЕ ТО ВИЛСОНОВ
АВИОН...

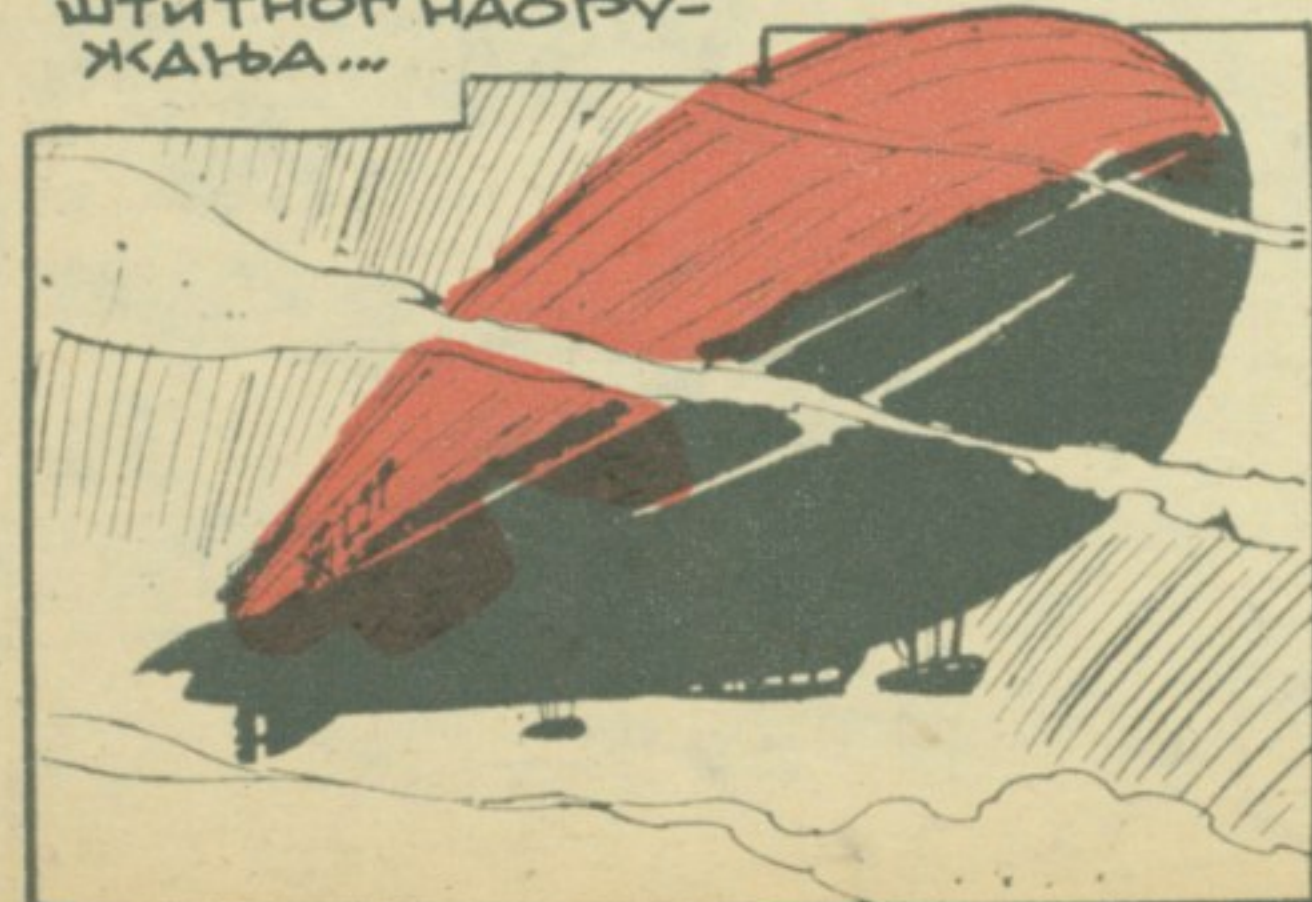
ПИЛОТ СЕ УПУТИ У ТОМ ПРАВ-
ЦУ И...

АЛИ...
ШТА
ЈЕ
ТО?

БИО ЈЕ ТО ЦЕПЕЛИН L-37, ОДРЕ-
БЕН ЗА СПЕЦИЈАЛНУ МИСИЈУ.
ДУГ 156 М, НАПУЊЕН СА 26 ХИЉАДА
КУБИХ МЕТРА ГАСА, СА ПОСАДОМ
ОД 28 ЛУДИ, СА 4 МИТРАЉЕЗА ЗА-
ШТИТНОГ НАОРУ-
ЖАЊА...

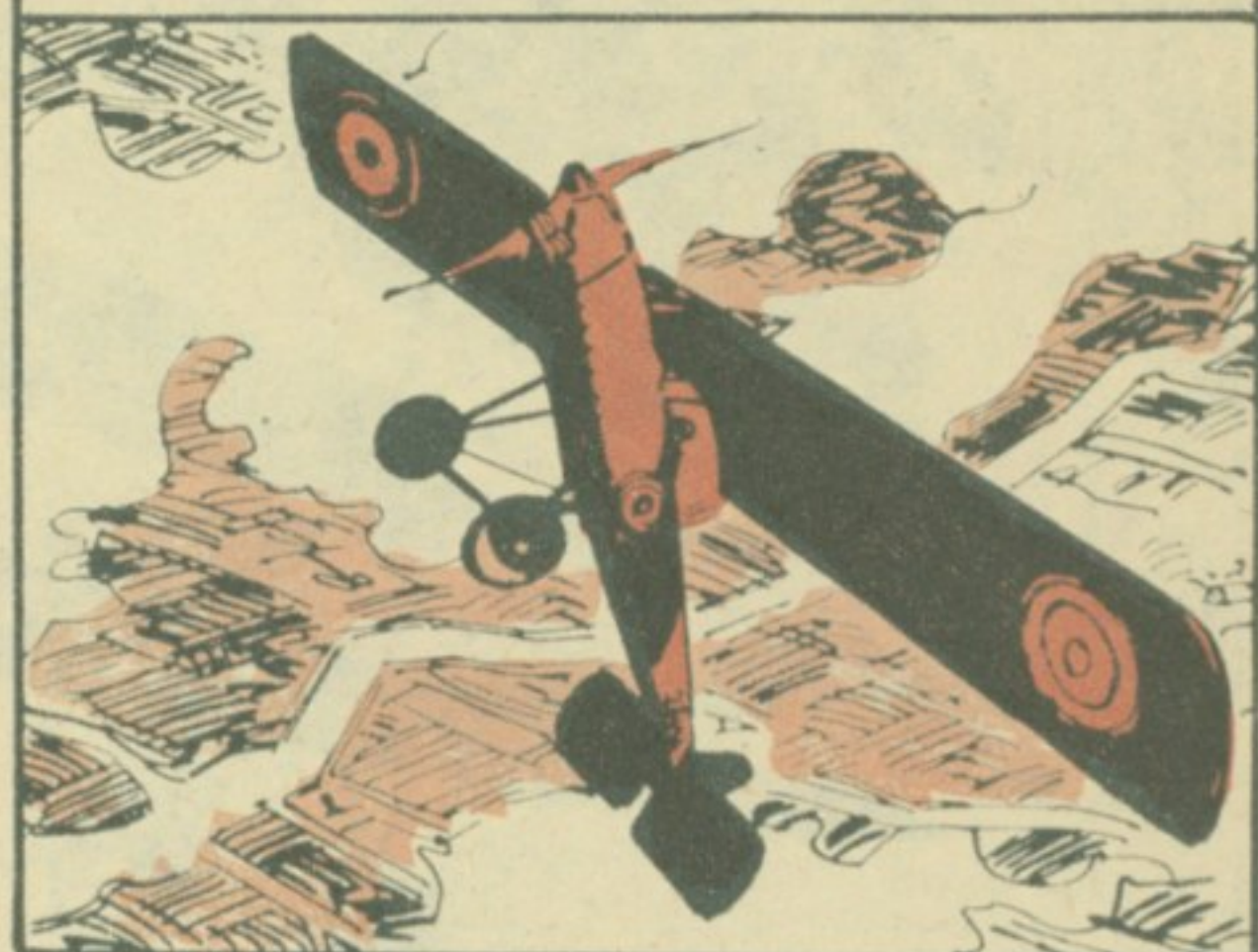
... СВА ЧЕТИРИ ОДЈЕД-
НОМ ОТВОРИШЕ
ВАТРУ...

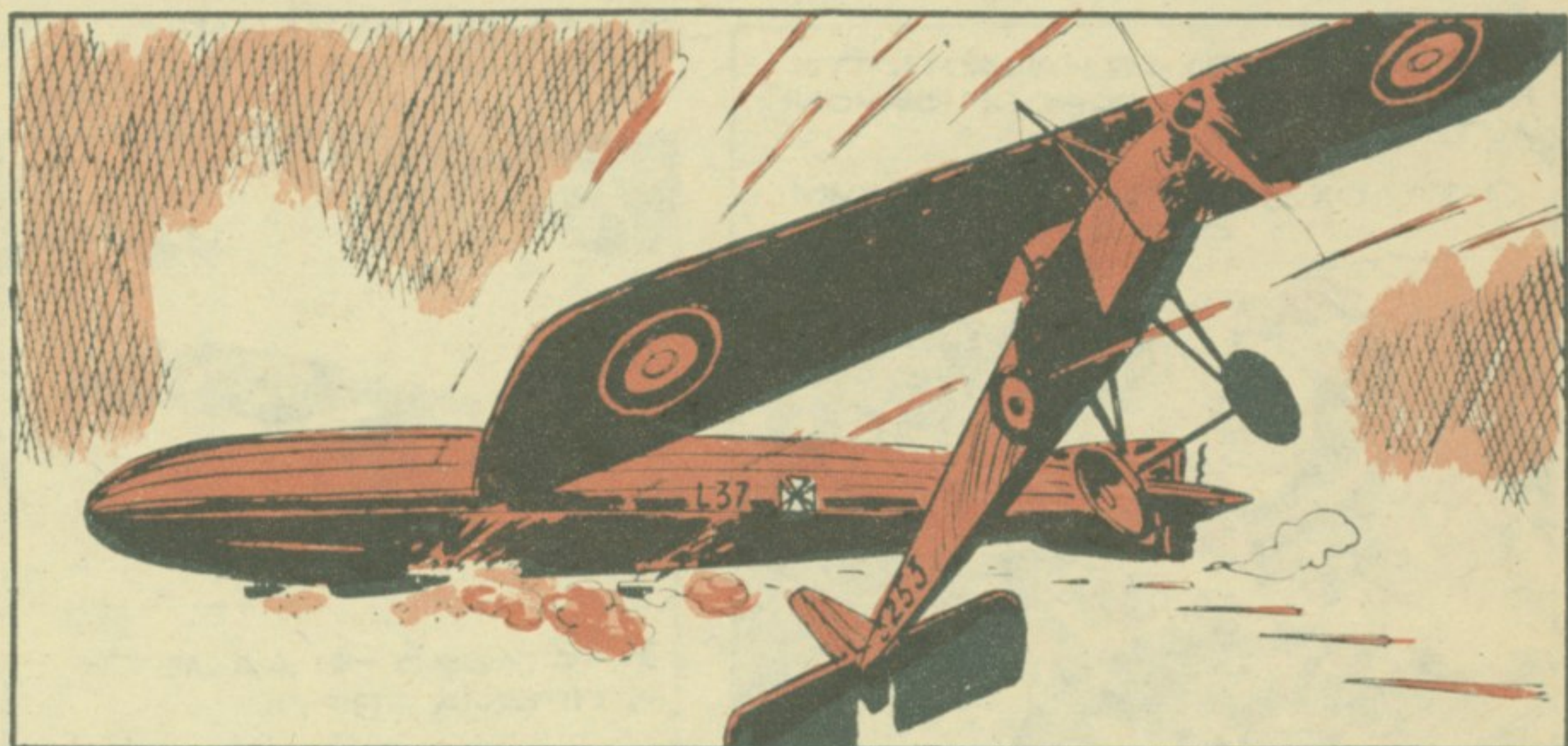
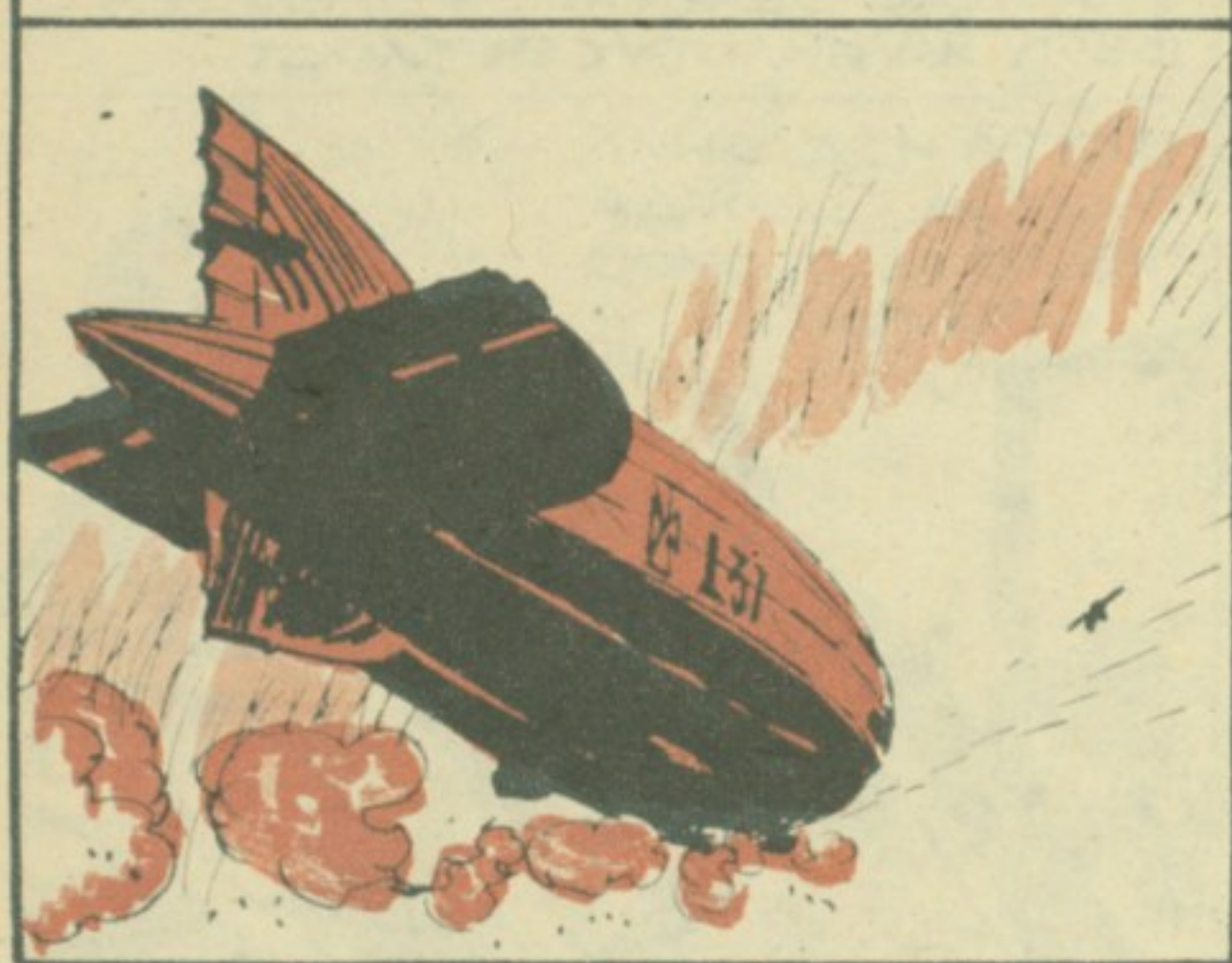
РЕЏИ ВОРНФОРД НАШАО СЕ ПОД ВАТРОМ ...

МОРАН-ПАРАСОМ СЕ НАГЛО ПОДИЖЕ УВИС, ИЗВАН ДО-МАШАЈА МИТРАЉЕЗА. МАГЛА СЕ ПОЛАКО РАЗИЛАЗИЛА ...

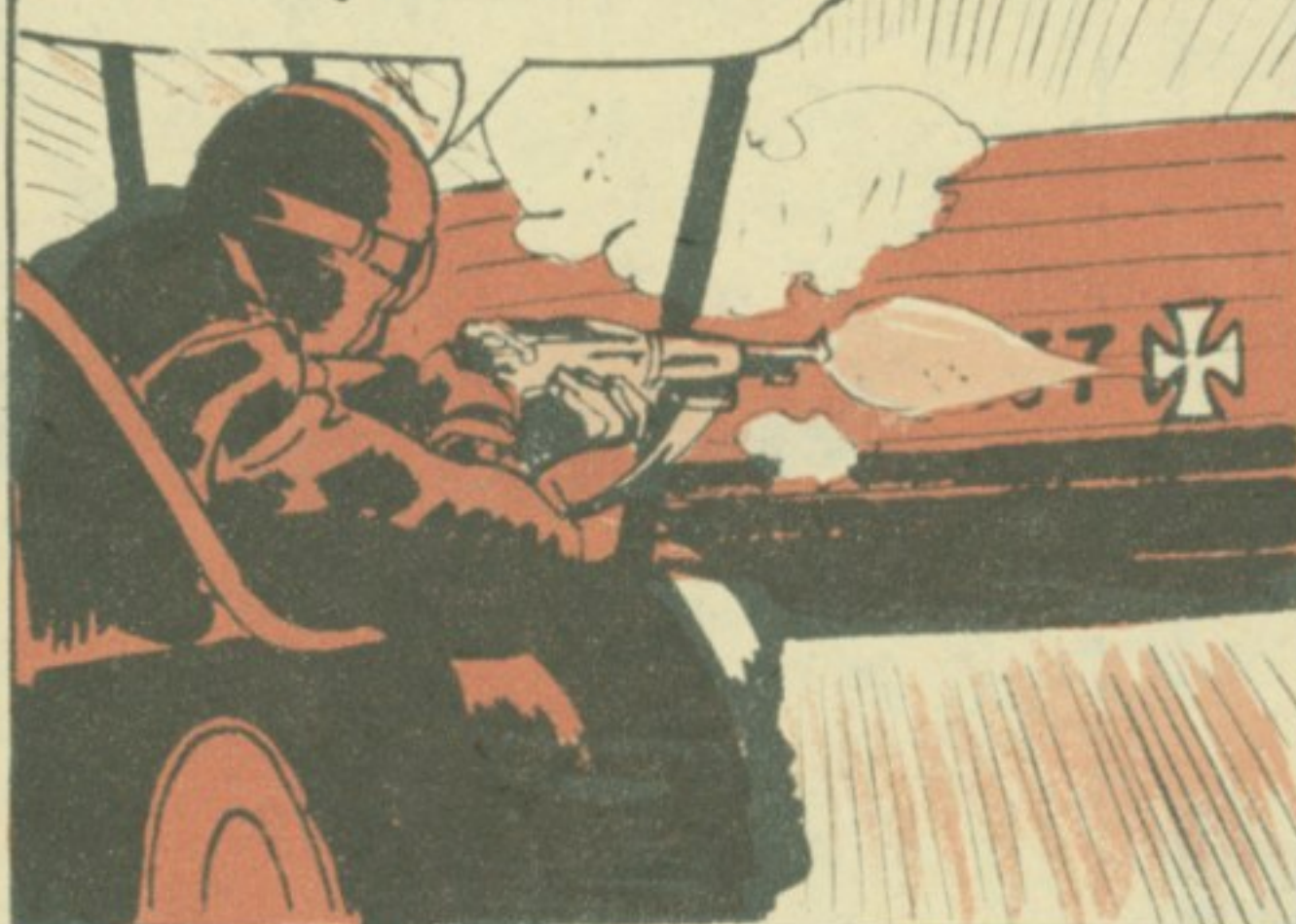
ЦЕПЕЛИН СЕ ОКРЕНУО И ПОЛЕ-ТЕО ПРЕМА АВИОНУ ...

ВОРНФОРД НИЈЕ ИМАО МИТ-РАЉЕЗ; У АВИОНУ ЈЕ ИМАО ШЕСТ БОМБИ ОД ПО 9 КГ И КА-РАБИН КАЛИБРА 7,65 ...

ЕВО ТИ, ПРОКЛЕ-ТА САНДУЧИНО!

ЊЕГОВИ МЕЦИ НИСУ МОГЛИ ДА НАШКОДЕ ВАЗДУШНОМ УИ-НУ, КОЈИ СЕ, ПОДИГАВШИ СЕ НА ВЕКУ ВИСИНУ, УДАЉАВАО ...

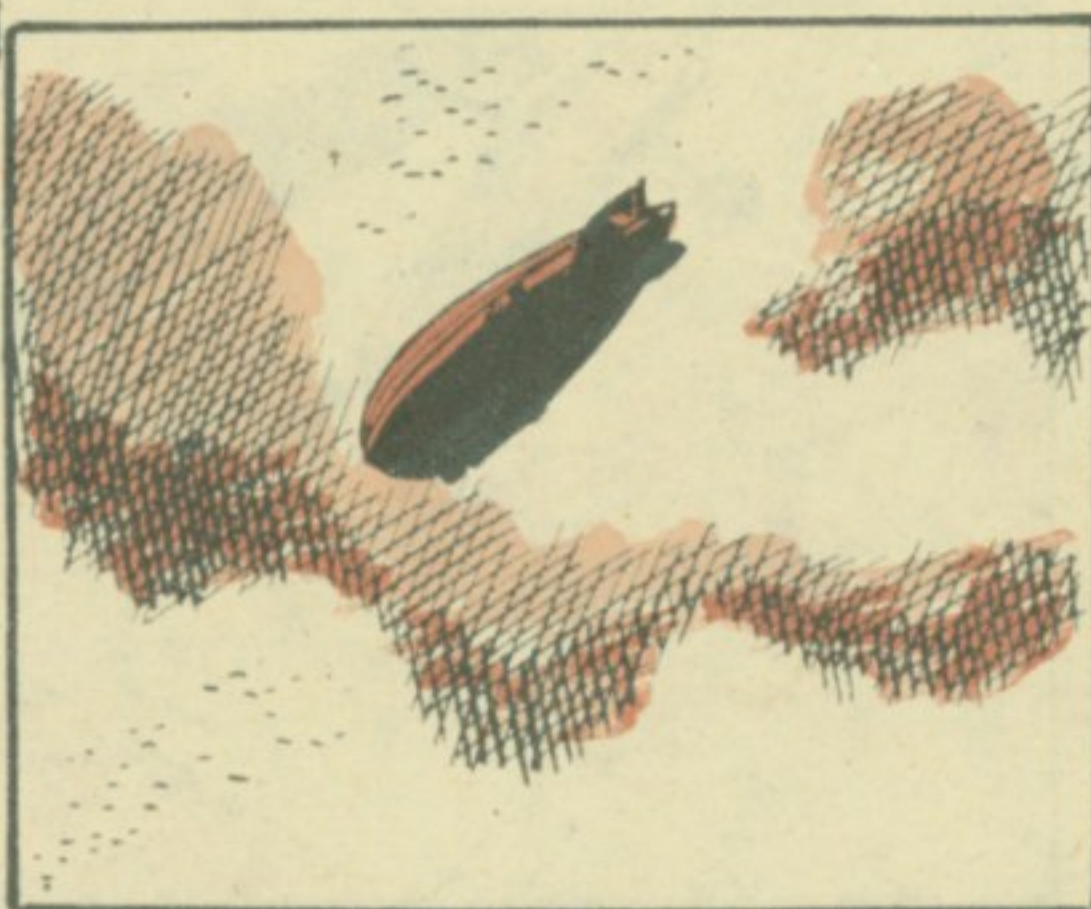

МАЛИ МОРАН ЈЕ ОКРЕНУО ЗА ОГРОМНИМ L-37.

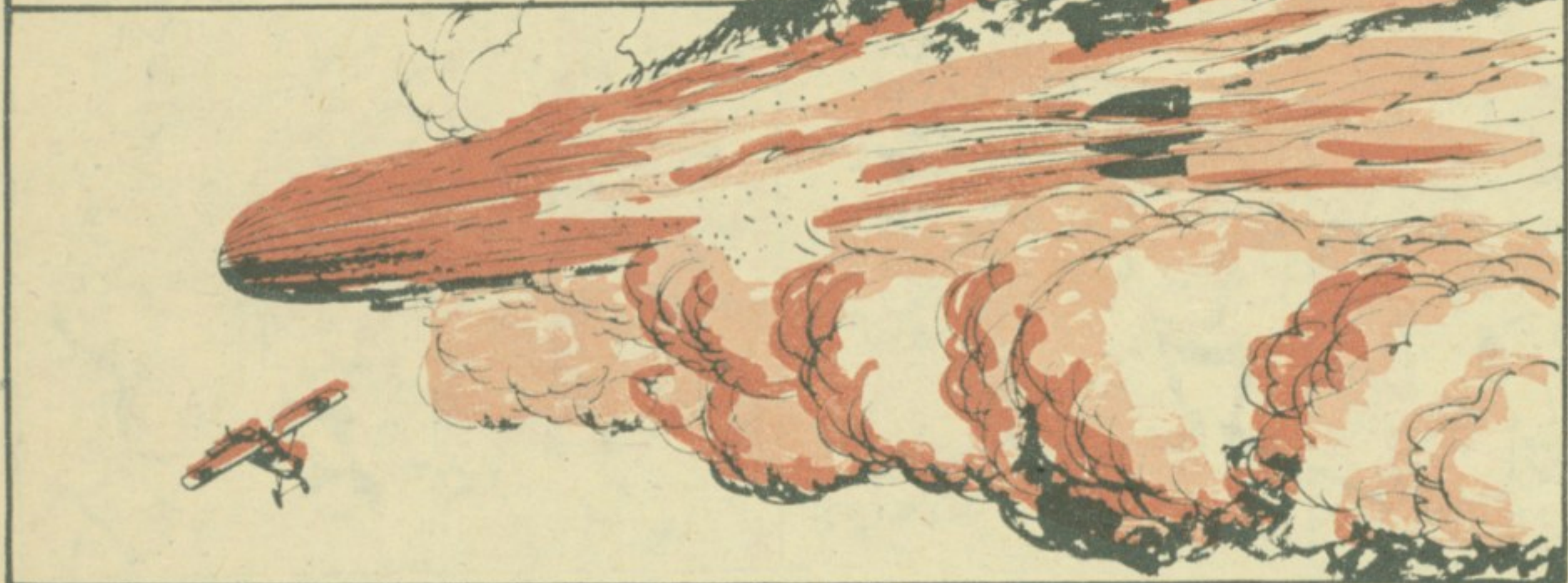

И ЦЕПЕЛИН L-37, НАСТА-
ВНО ЈЕ СВОЈ ЛЕТ ...

ЦЕПЕЛИН ЈЕ ЕКСПЛОДИРАО!
ЛЕТЕО ЈЕ ЈОШ КРАТКО
ВРЕМЕ КАО ГОРУЊИ
МЕТЕОР...

...А ОНДА СЕ
СРУШИО!

ВОРНФОРДОВ АВИОН ЗА-
ТРЕСАО СЕ ОД ВАЗДУШНОГ
ПРИТИСКА...

...АЛИ УСПЕО ЈЕ ДА
СЕ НЕОШТЕКЕН ИЗВУ-
ЧЕ ИЗ ОБЛАКА ДИМА
И ВАТРЕ...

КАД СЕ ВОРНФОРД ВРАТИО У БАЗУ,
ДОЧЕКАЛА ГА ЈЕ ГРУПА ДРУГОВА.
ВЕК СЕ ПРОЧУЛА ВЕСТ О УНИШТЕЊУ
ЦЕПЕЛИНА...

МЛАДОГ ПИЛОТА ДРУГОВИ СУ НА
РАМЕНИМА НОСИЛИ ПО АЕРО-
ДРОМУ...

СЛЕДЕЋЕ ВЕЧЕРИ У КАНТИНИ...

ВОРНФОРДЕ!

ДА, КОМАН-
ДАНТЕ!

ИМАМ НО-
ВОСТИ!

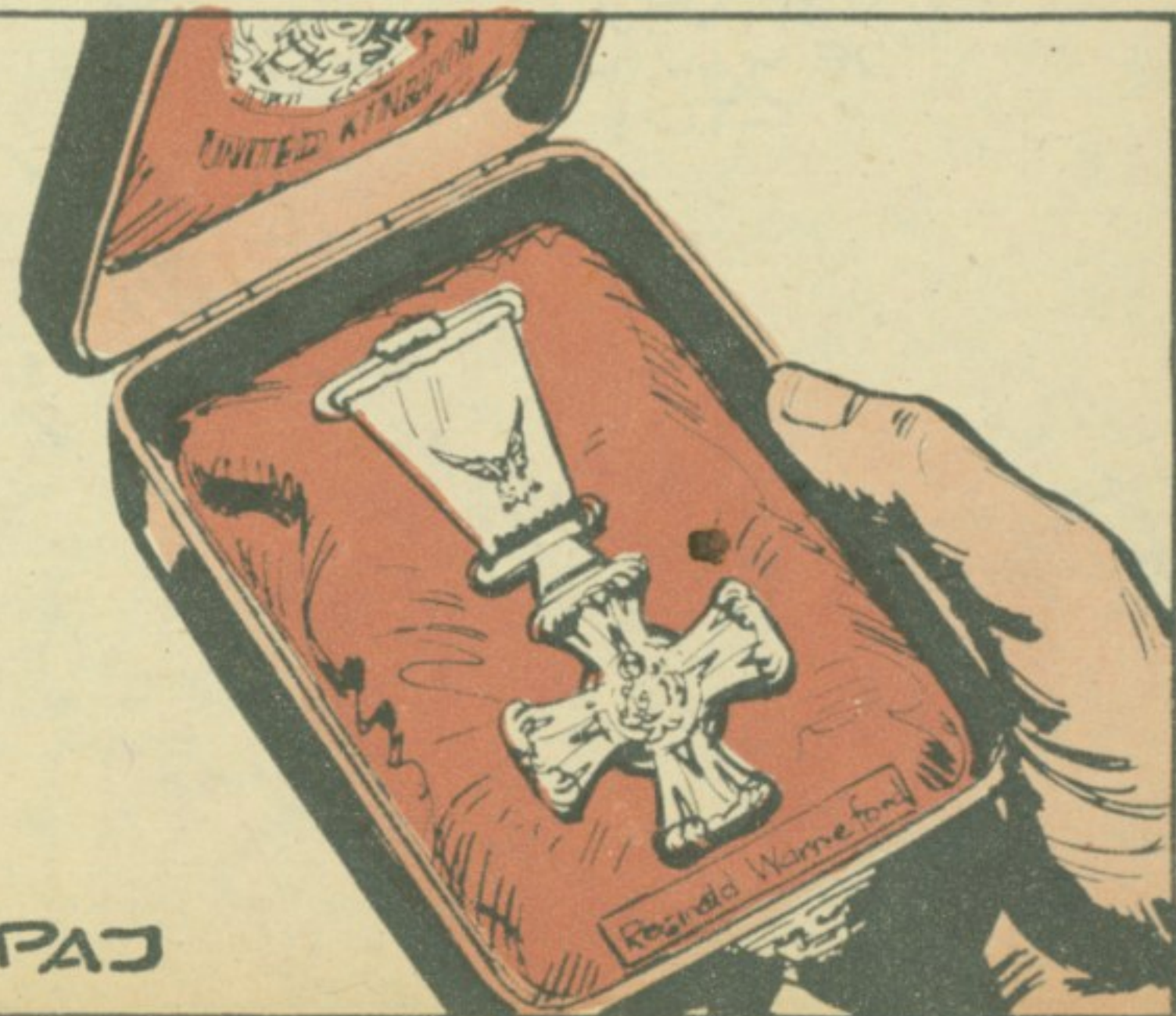
ЈОШ ЈЕДАН... НОВИ ЗАДАТАК?

НЕ! ЈЕДНА ПОШИЉКА
ЗА ТЕБЕ... ДОЛАЗИ ИЗ
ЛОНДОНА!

ИЗ ЛОНДОНА?
КОМИ НЕШТО
ЏАЉЕ?

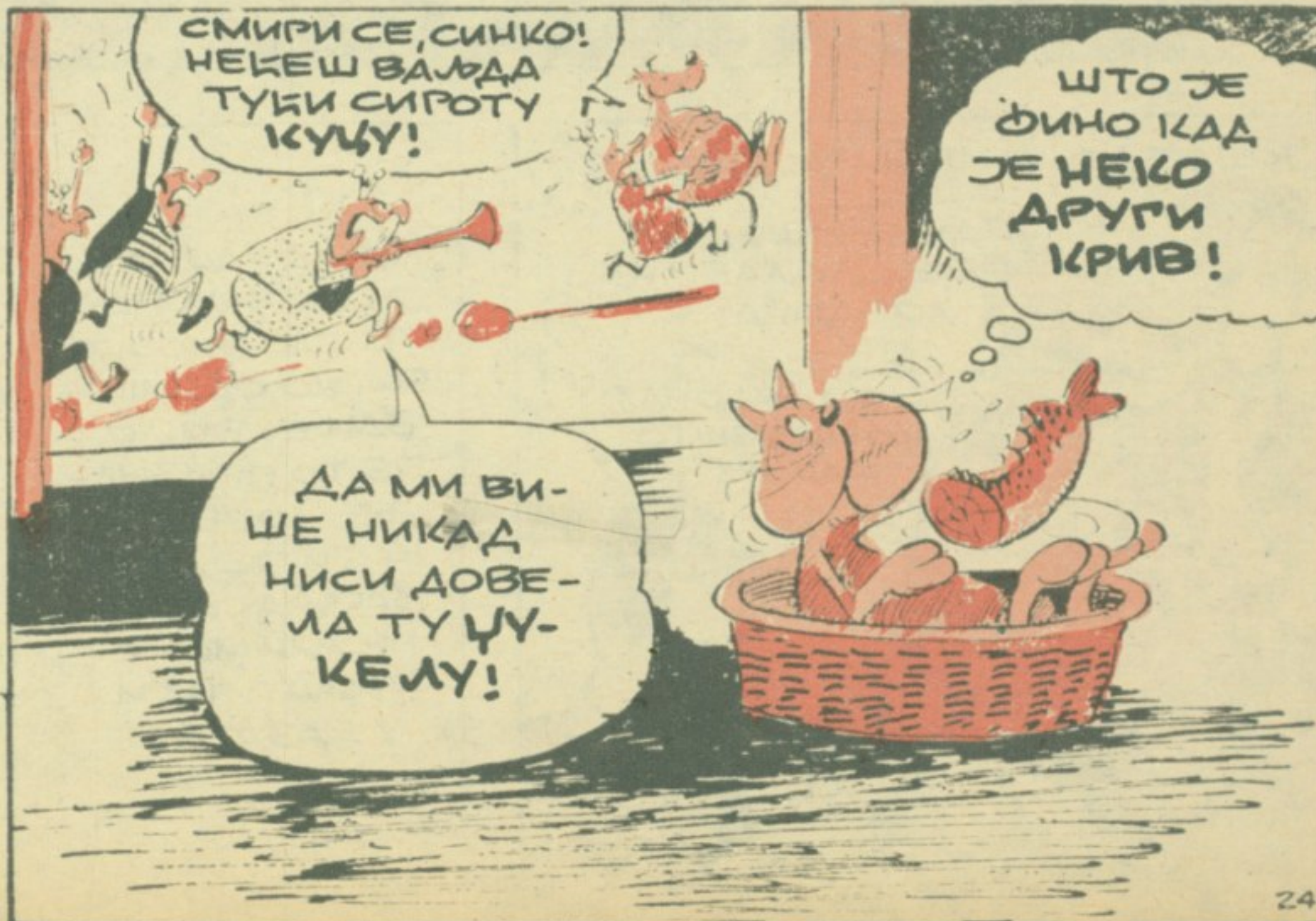
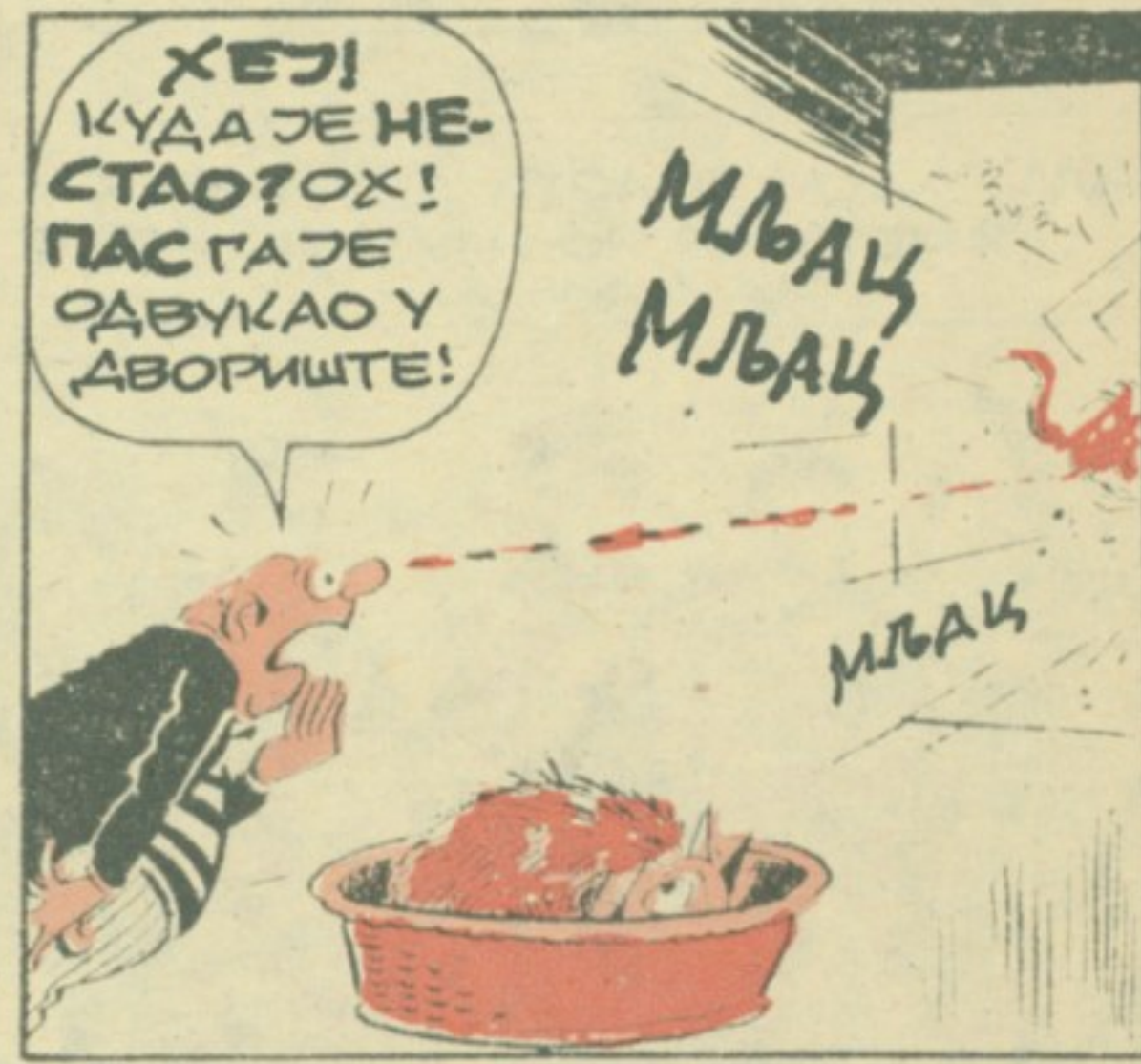
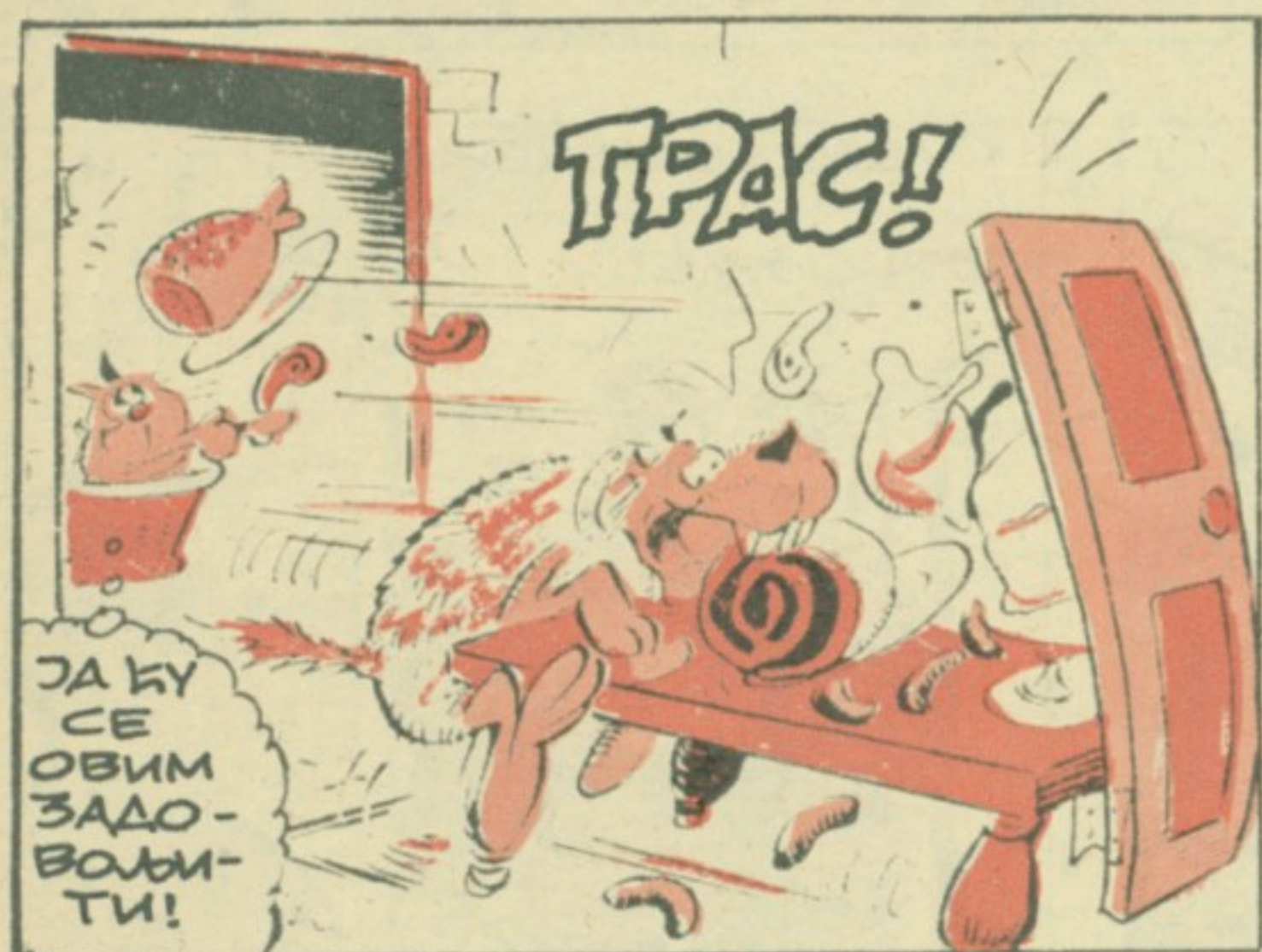
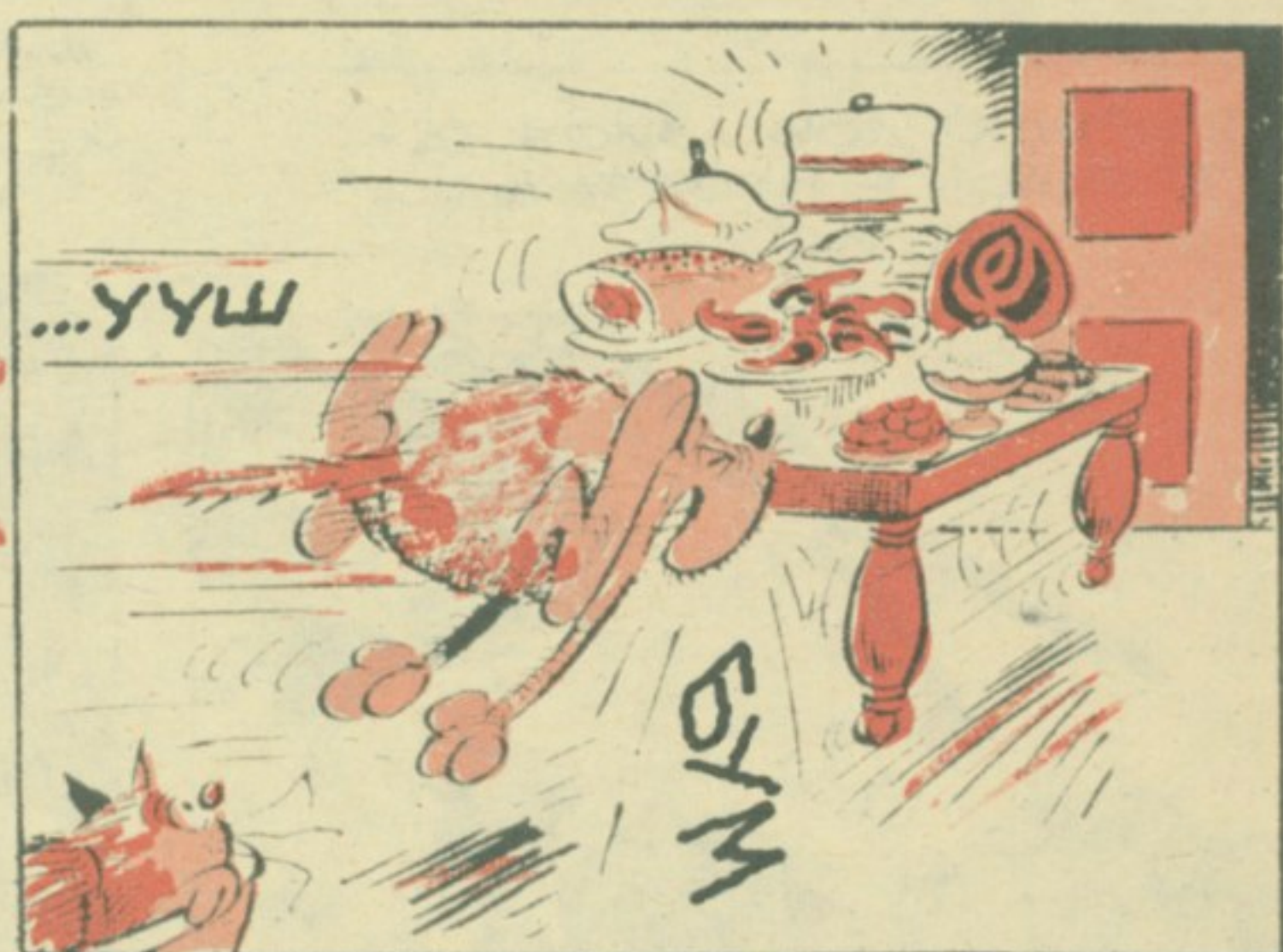
ИЗ ЛОНДОНА
ЈЕ ВОРНФОРДУ
СТИГЛО ВИСОКО
РАТНО ОДЛИКО-
ВАЊЕ. БИЛО
ЈЕ ТО ПРИЗНА-
ЊЕ ЧОВЕКУ
КОЈИ ЈЕ ДОКА-
ЗАО ДА СЕ ЦЕ-
ПЕЛИН МОЖЕ
УНИШТИТИ И
У ВАЗДУХУ...

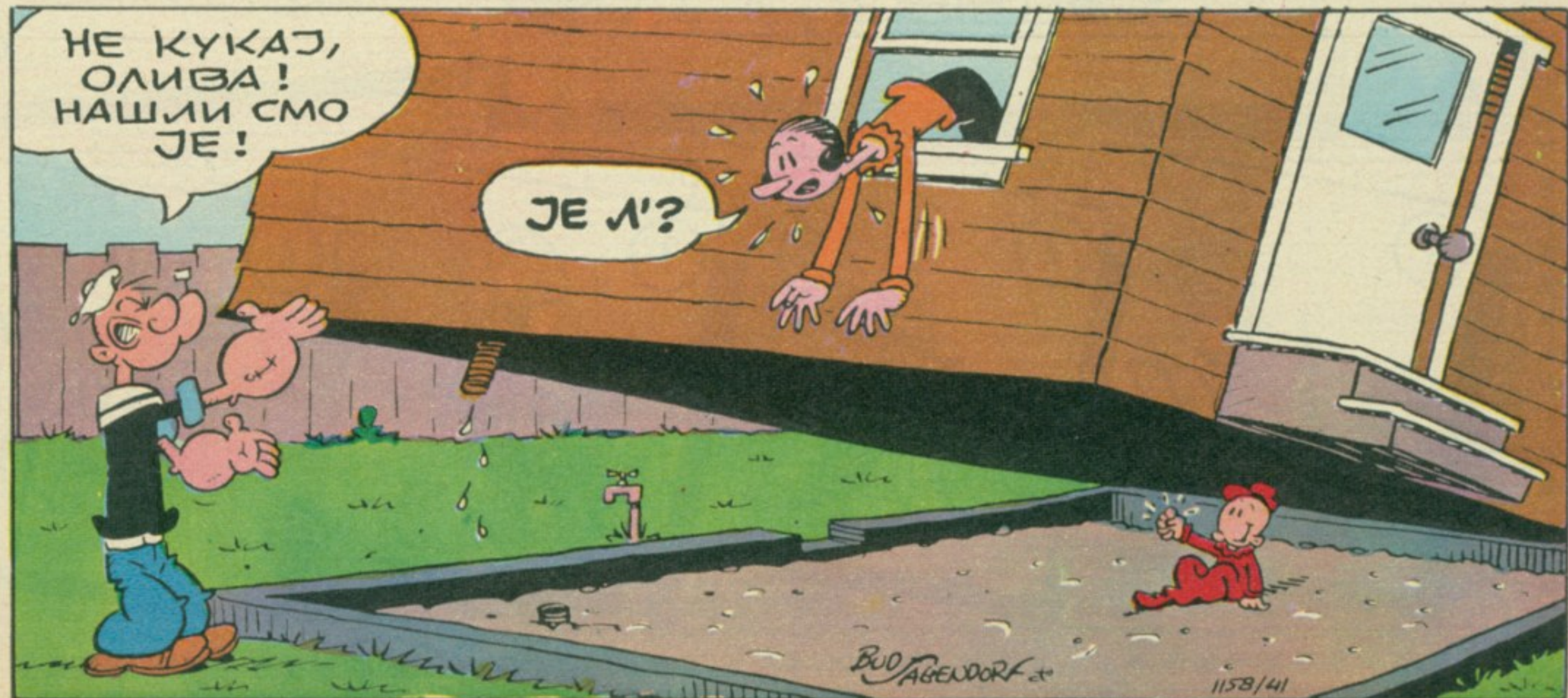
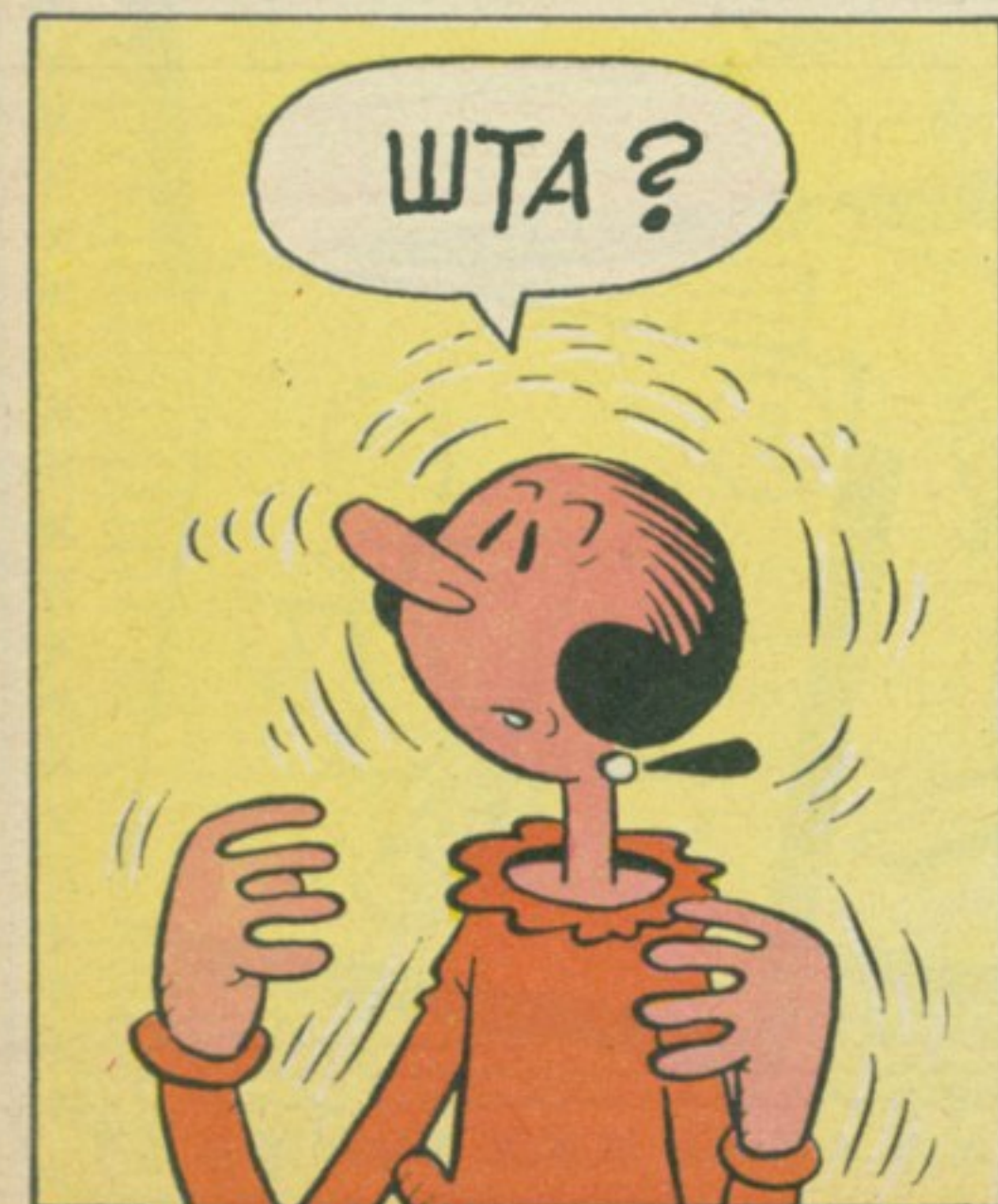

КРАЈ

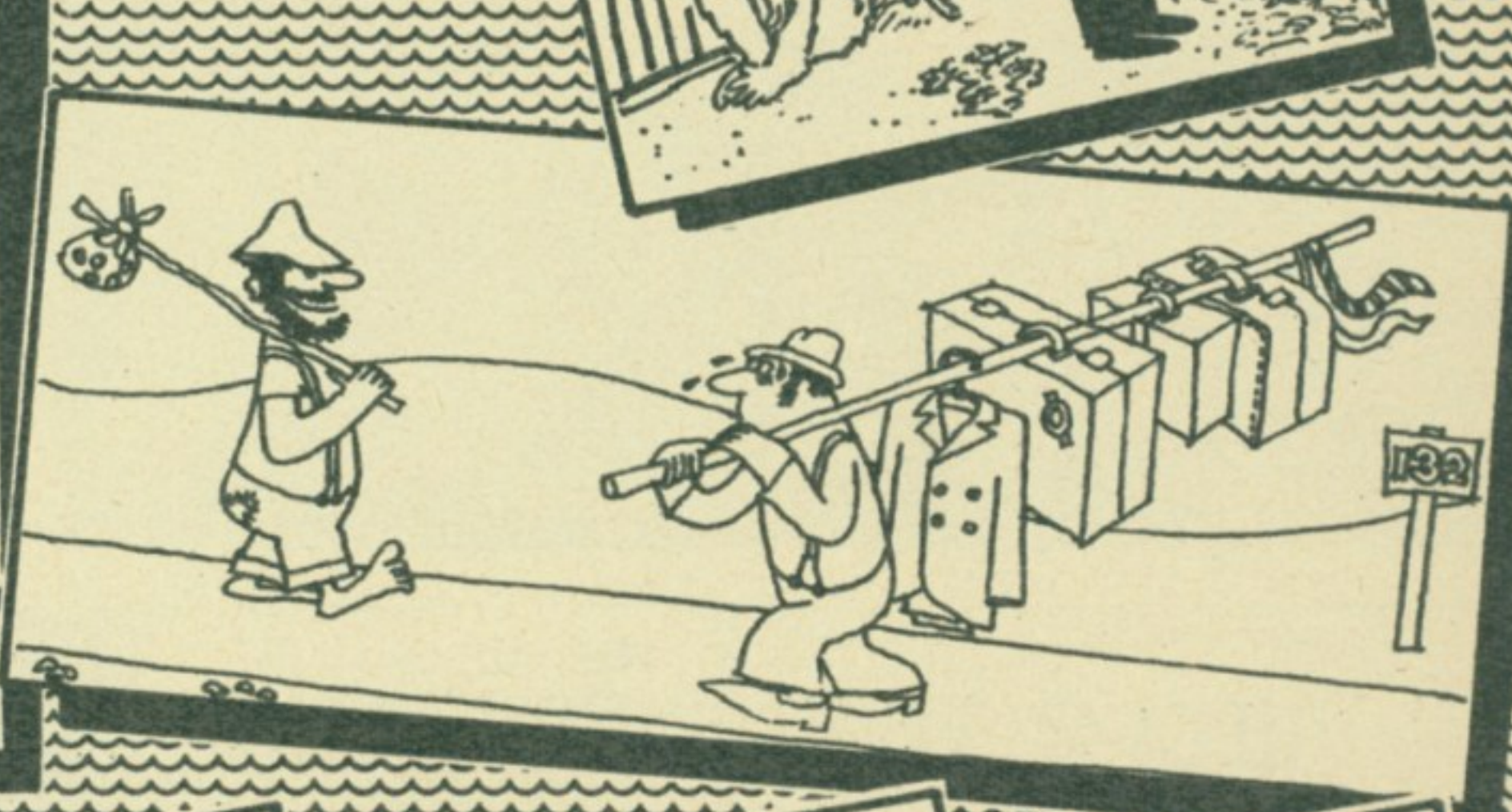
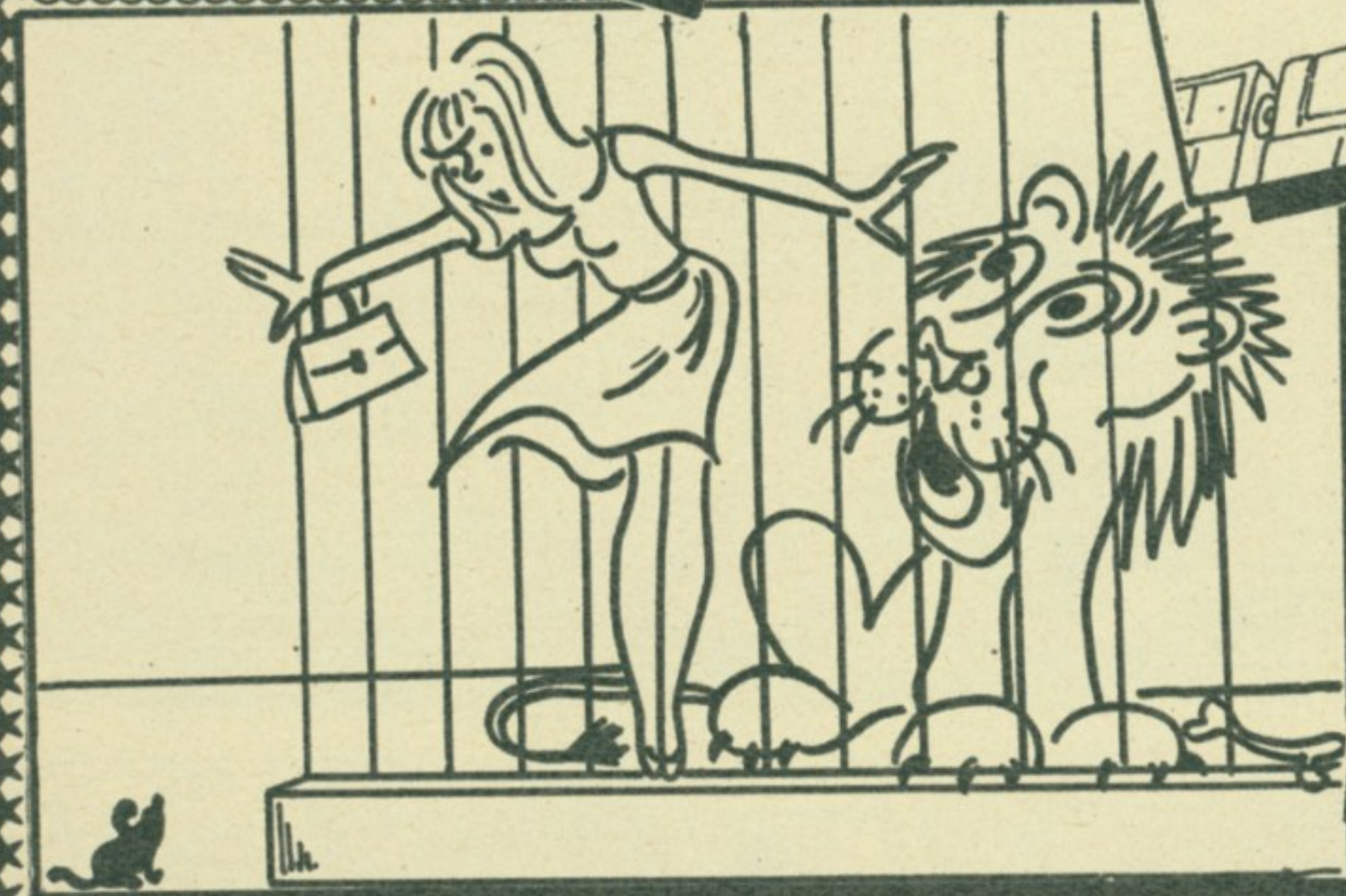
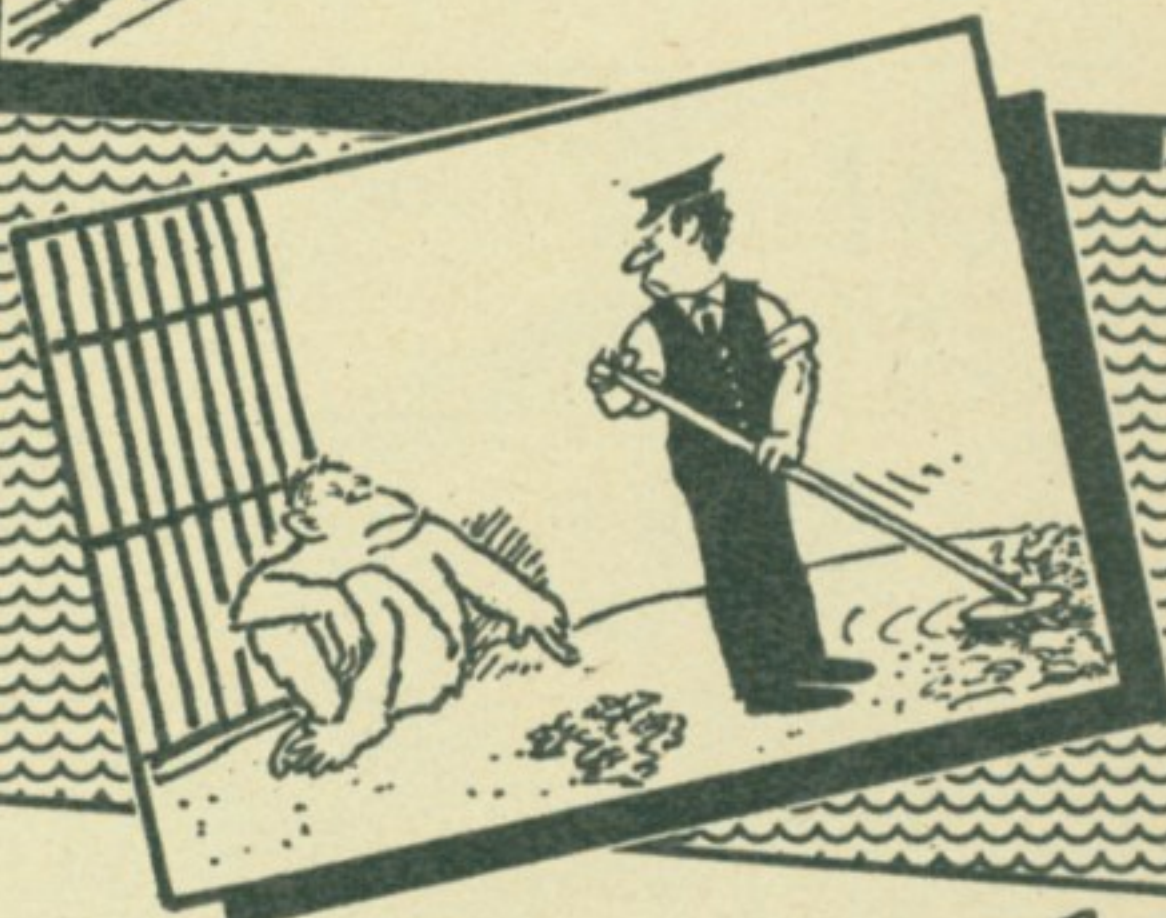
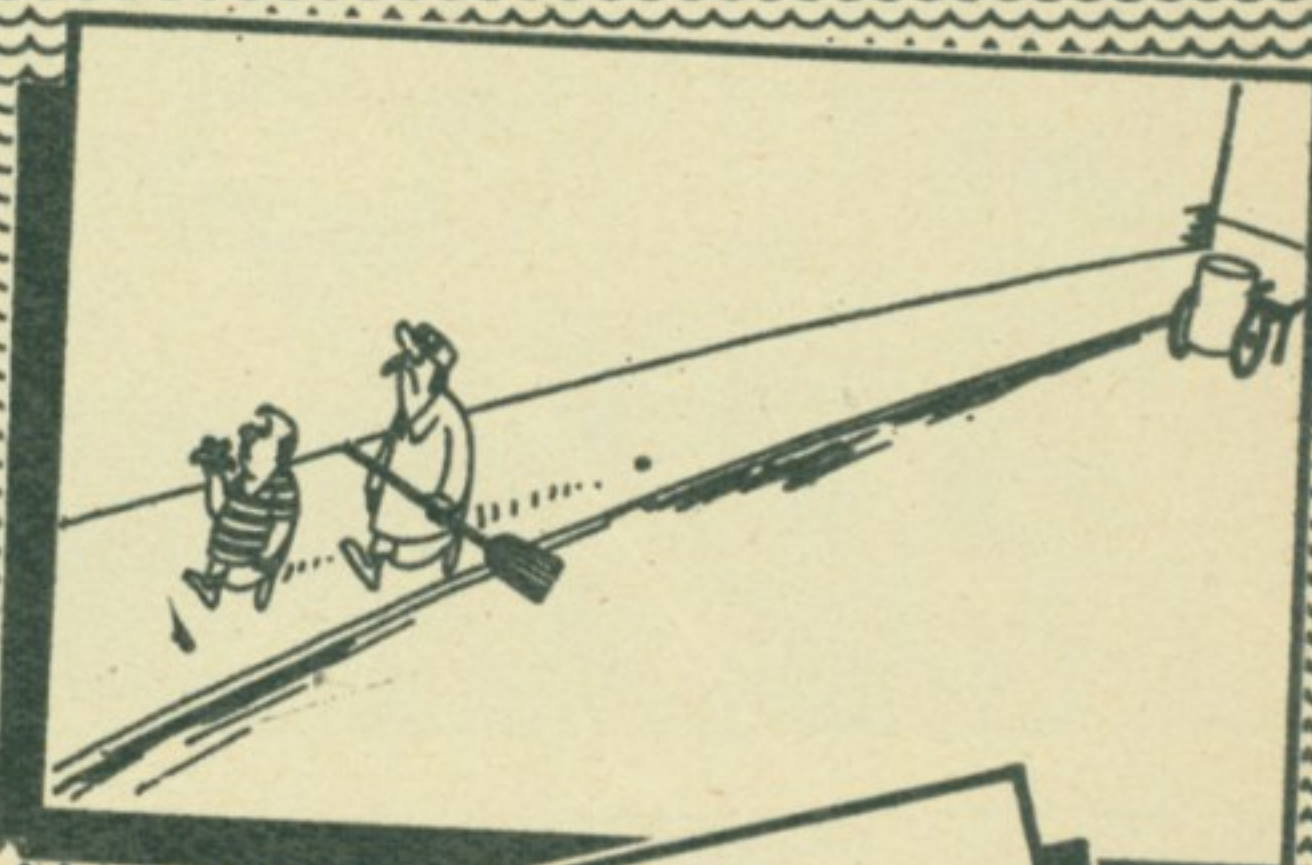
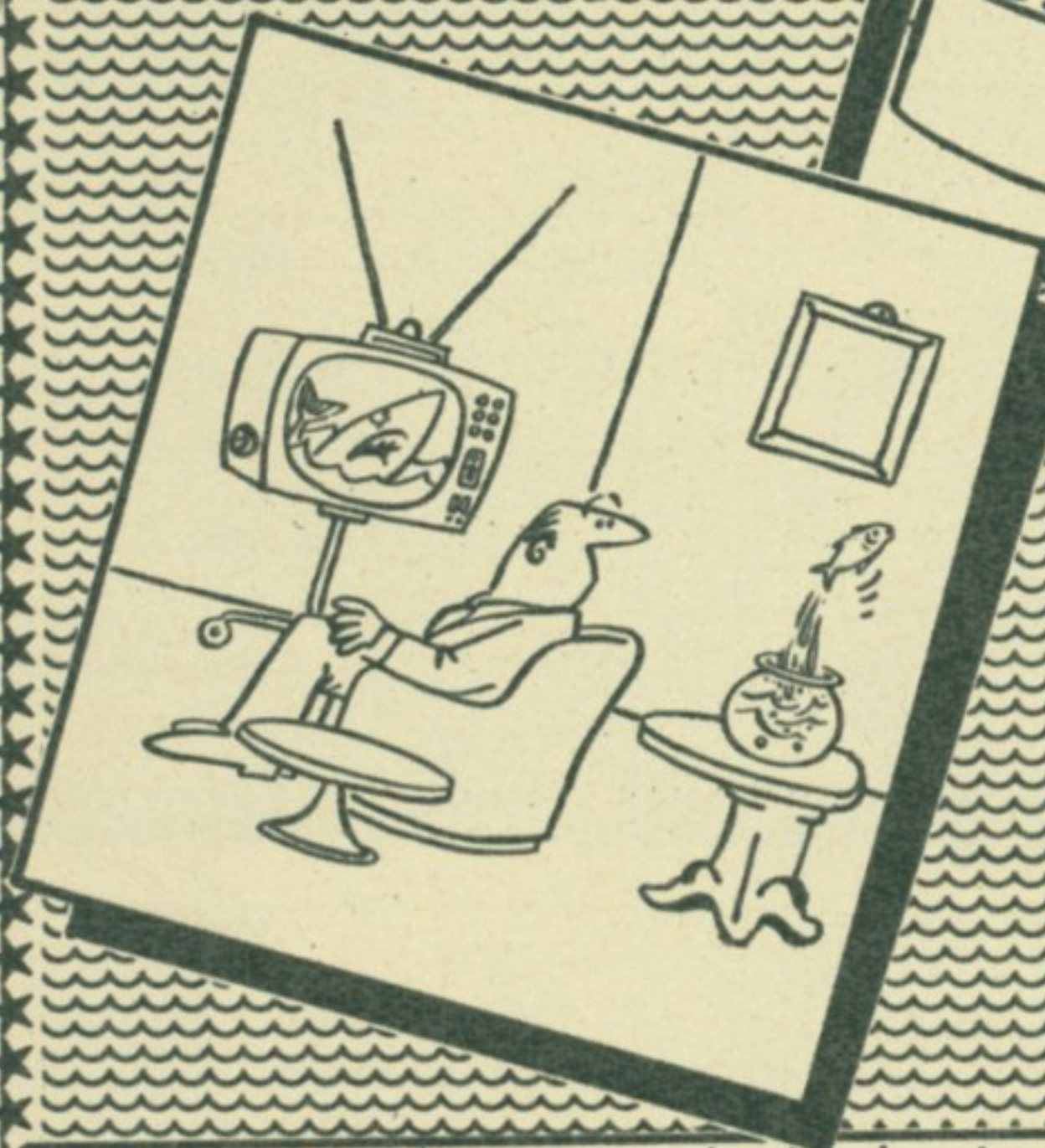
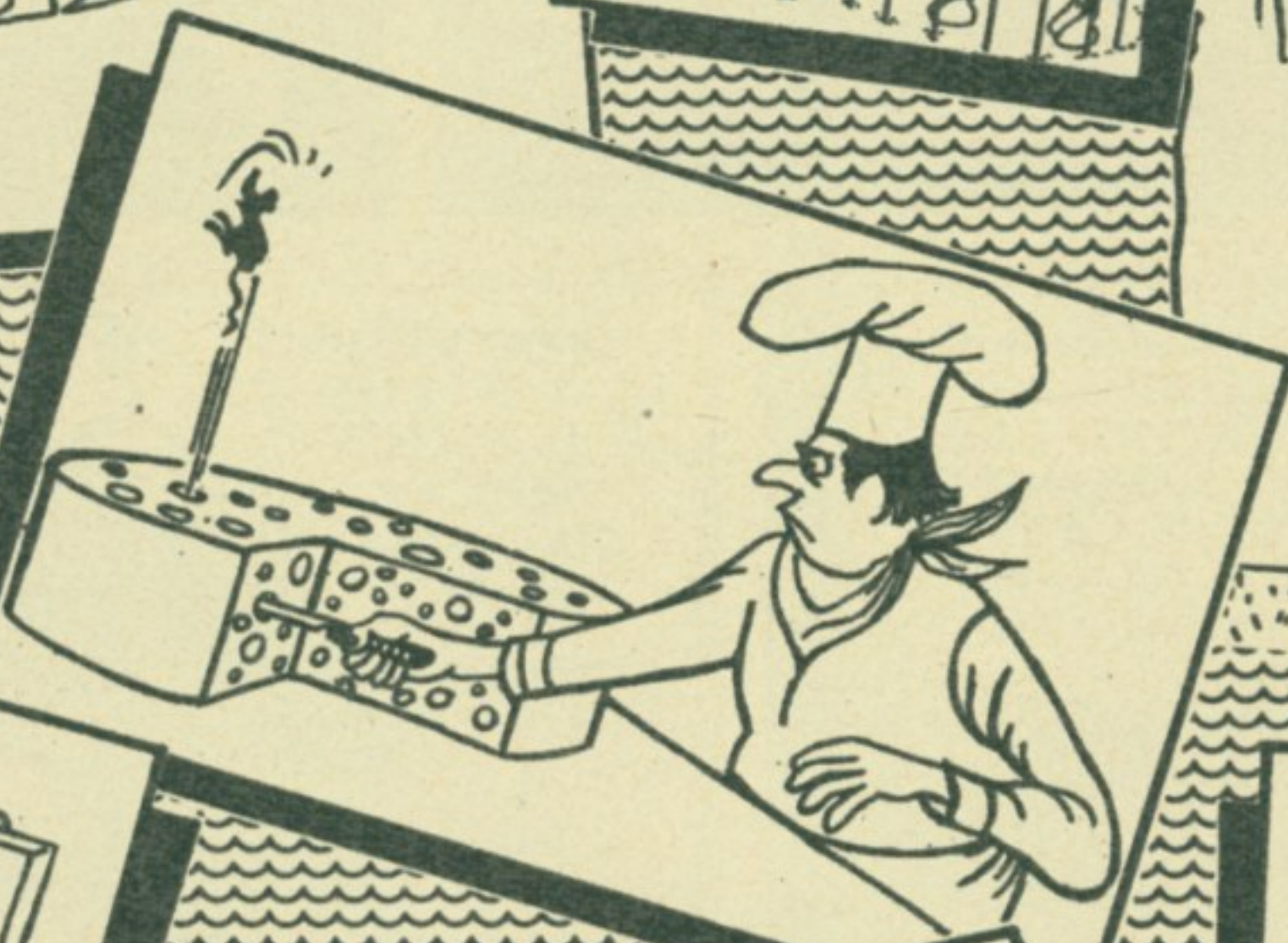
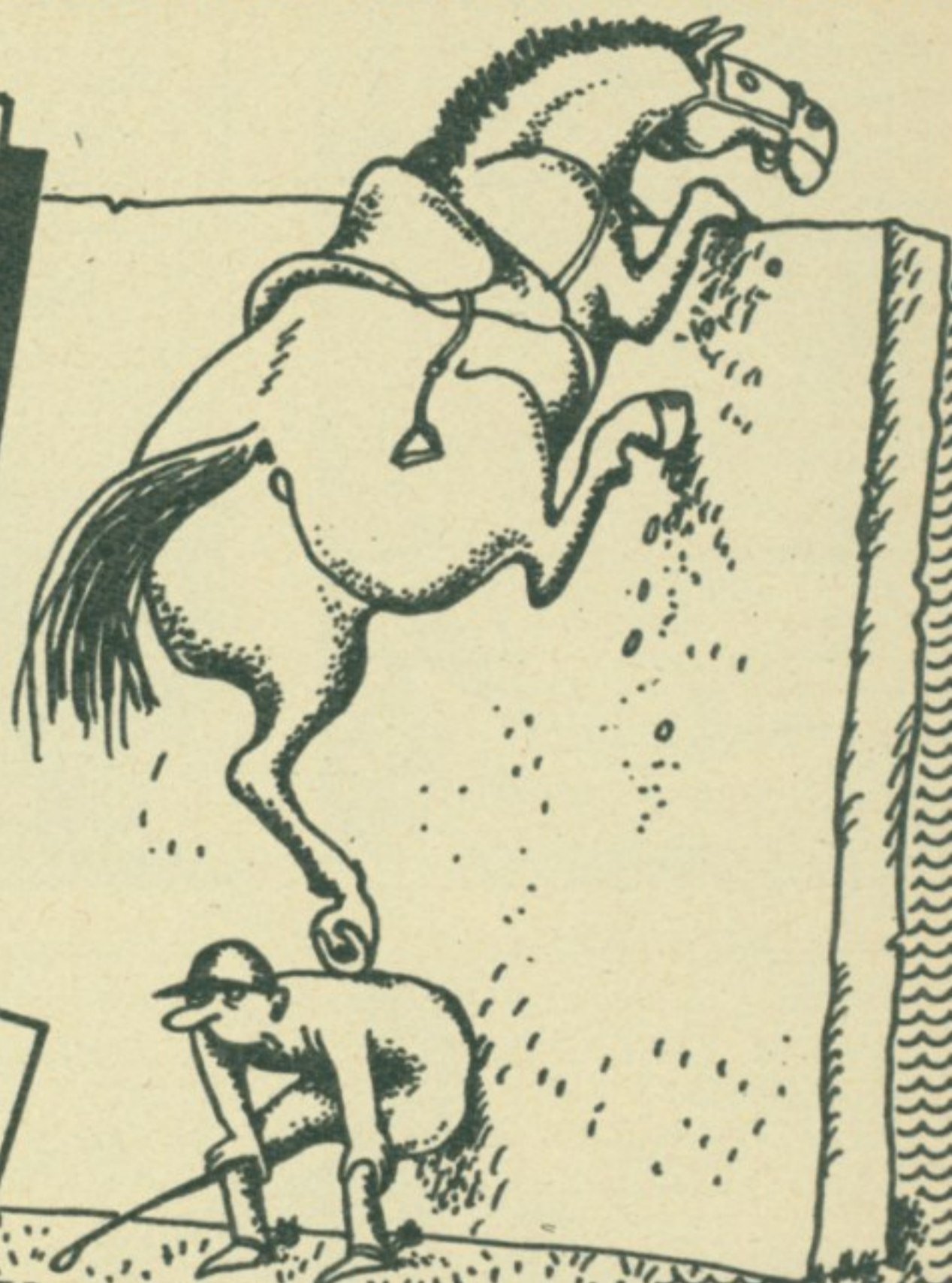
М
И
Ц

К
О

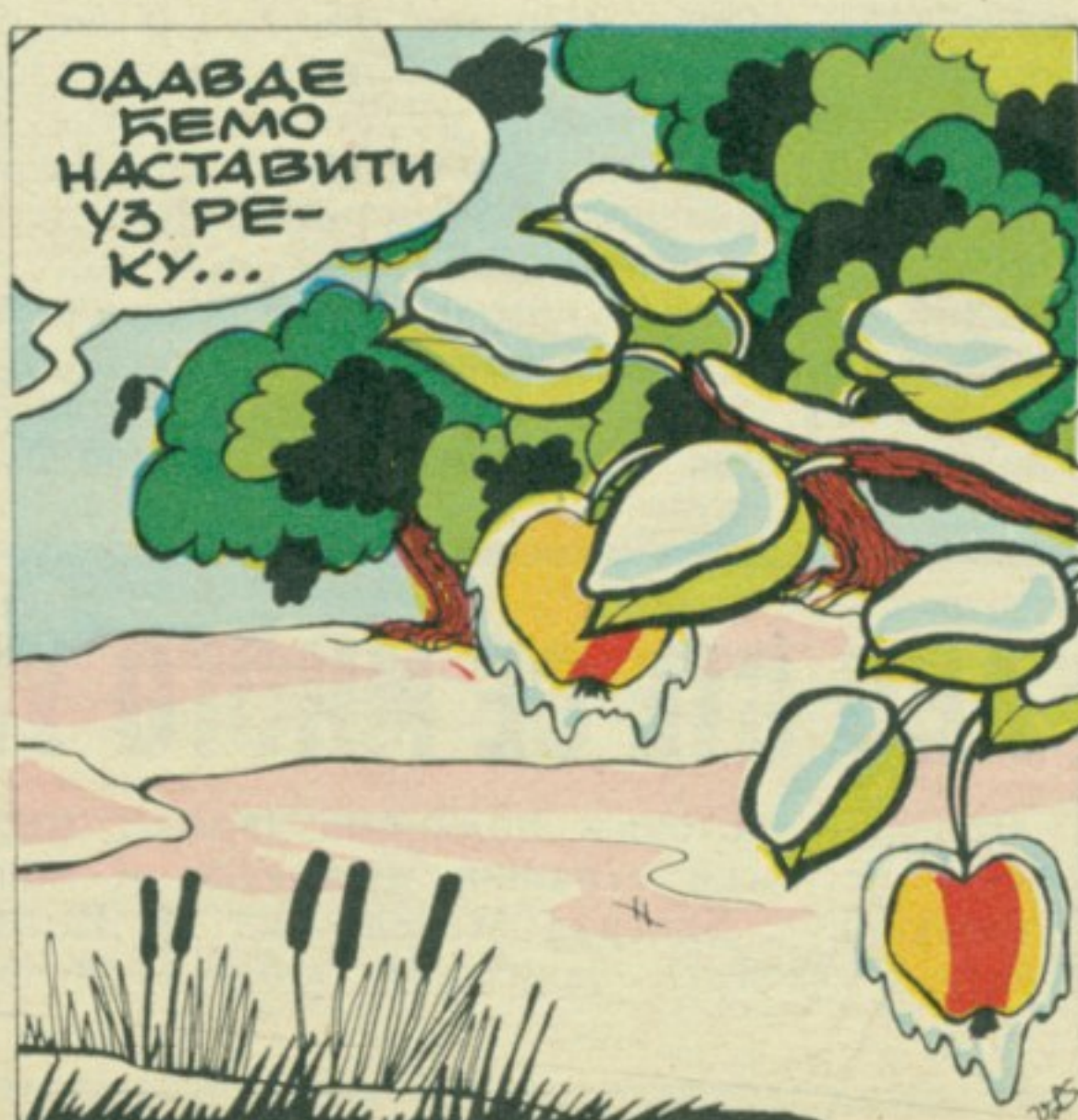
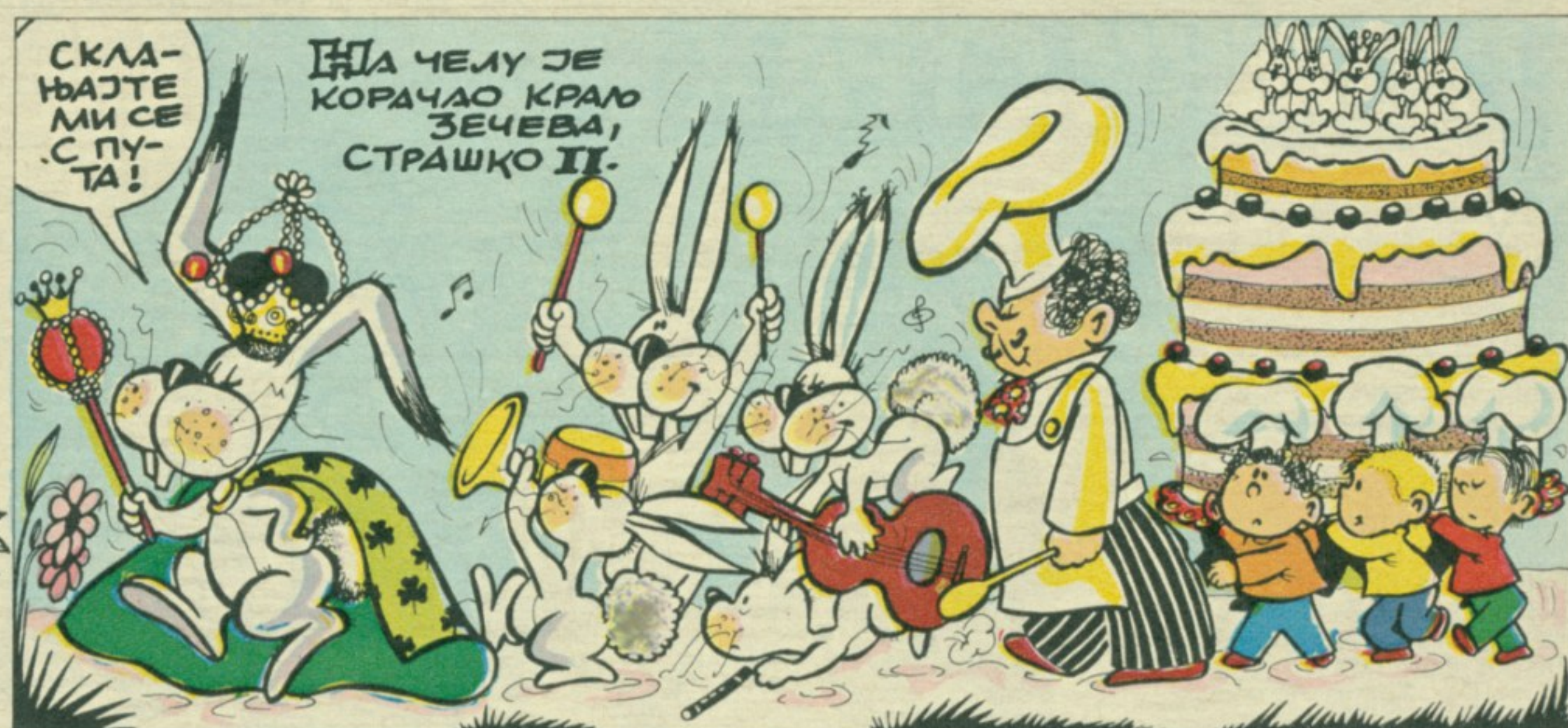

ХУМОР * без речи

ДОЖИВЉАЈИ ИБН ТУПА

ВЕЛИКИ СТРАХ

Неколико Немаца се одвоји из групе и приђе мени и мојој уплашеној мајци. Ја сам претрнуо.

У јесен 1944. године Нијемци су се преко наше земље повлачили из Грчке. Колоне изнурених људи пристизале су и у Тузлу. Ту су се, у оним последњим мјесецима рата, задржавали да се одморе и снабдију храном. Град је био пун њемачких кола, камиона с топовима и војника под шлемовима. Школе су претворене у касарне, али у њима није било мјеста за сву ту војску па су Нијемци запосјели и многе станове.

Кад сам се једног дана те јесени вратио од свог школског друга у дворишту ме је дочекала уплашена мајка:

— Нијемци су у кући!

У првом тренутку помислио сам како је то непријатно а онда се сјетих да Нијемци имају шта и да виде у нашем стану и ноге ми се одузеле!

У нашој спаваћој соби нагазио се готово нов радио-апарат а изнад њега на зиду велика географска карта западне Европе. Радио нам је био запечаћен јер су окупаторске власти забрањивале слушање радио-емисија, али ја сам га отпечатио. Сваког дана закључавао сам се у спаваћу собу, спуштао ролетне и укључивао радио. Слушао сам све станице

ХИТЛЕР ЈЕ ГОТОВ!

Хонорар: 150 дин.

које су емитовале програм на српскохрватском: Радио-Лондон, Слободну Југославију, Радио-Москву... Иглицама и црвеним концем обиљежавао сам на карти напредовање савезничких јединица у Европи. А за слушање по-

менутих емисија Нијемци су и стријељали. Уплашио сам се шта ће бити ако Нијемци виде отпечаћен радио и моју „ратну“ географску карту.

Скупио сам мало храбрости и утрчао унутра. Нијемци су се тискали око

радио-апарата и моје географске карте и гласно говорили, препирући се и упадајући један другом у ријеч. Збуњена и уплашена мајка је стајала поред мене. Тада се неколико Нијемаца одвоји од групе и приђе нам. Претрнуо сам.

— Гут! гут! Хитлер капут...

Нисам разумио шта говоре док се мајка не сјети да ми преведе.

— Добро је — кажу. — Хитлер је пропао. Рат ће се ускоро завршити?

Имали смо срећу да су у нашу кућу дошли Нијемци којима је рат био дојдио.

Станислав Ковачевић,
Октобарске револуције
25/а,
75000 Тузла

Док се Богдан савијао од бола, ја сам му левицом тражио раме. А онда се моја песница спустила на његово лице.

БУДАЛО, УБИО СИ ГА!

Хонорар: 100 дин.

За моје другове који знису тренирали бокс ја сам био и те како велики боксер јер сам знао основне елементе из овог спорта. Правио сам се помало важан због својих брзих и снажних песница, али ме је то једном скупо стајало.

За време великог одмора пришао ми је с леђа Богдан и муноу ме у ребра, а онда побегао. После неколико тренутака изазивачки се шепурио около и мени је већ досадило. Скочио сам и прикљештио га између клупа. Снажно сам га ударио десном руком и он се савио од бола. Затим сам му левицом тражио раме. Он је приметно

шта хоћу и, да би се заштитио, сагнуо се. Ударио сам га испод носа, а онда Богдан се стрпоштао и целом дужином се испружио по тлу.

Сви су се зачас скупчили око нас. Девојчице су викале:

— Будало, убио си га! Он је мртав!

Забезекнуто сам гледао у непомичног друга. Дрхтао сам и све ми је играло пред очима. Осећао сам како ми вратне жиле играју и како ме обузима малаксалост. Желео сам да пропаднем. Тада сам постао свестан мучне тишине која је владала у учионици. Богдан је још био непомичан, требало је нешто ура-

дити.

Отрчао сам до табле, узео влажан сунђер и њим почео да квасим и трљам Богданово лице. Он се одједном померио.

— Жив је! — промуцах једва померајући вреле усне.

Подигли смо га на клупу и чекали да се поврати. Уто је дошао професор. Сви смо пожурили на своја места, и Богдан је сишао с клупе. Видео сам како једва држи главу, али издржао је и професор ништа није приметио. Мени је тај час био најдужи у животу.

Радослав Миленковић,
ученик, Самоковска 29,
Курушумлија

АКО СТЕ СЕ МНОГО УПЛАШИЛИ!

Опишите са овим подацима (време, место, имена лица итд), свој истински страшни доживљај и пошаљите „Политикином забавнику“, Београд Македонска 29. Потпишите се и уз тачну адресу ставите занимање. Објављени радови биће плаћени.

ЋЕРДАН ЈЕ НЕСТАО

Кад је 1781. године у Версају рођен наследник француског престола, чувени париски јувелири Бемер и Басанж пожурили су да искористе овај значајни догађај: понудили су породици, краљици Марији Антоанети, брилијантску огрлицу у вредности од 1.600.000 златних ливри! Било је то право ремек-дело од 593 брилијанта врхунског квалитета за које су два златара уложила готово сву своју имовину и неколико месеци стрпљивог рада.

Краљица је била одушевљена огрлицом, али краљ Луј XVI није хтео ни да чује за њу.

— Паметније је за толики новац купити ратне бродове! — био је одлучан.

Тако су Бемер и Басанж морали да потраже купце на другом месту. Али, безуспешно су покушавали да продају своју огрлицу — цена је била превисока. А онда су, подстакнути одушевљењем Марије Антоанете, одлучили да јој се поново обрате. Само, овог пута требало је заобићи Луја XVI и везу с краљицом успоставити преко неке поверљиве личности. Бемеров и Басанжов избор пао је на грофицу Жану де ла Мот.

Ова самозвана грофица, жена једног дворског чиновника, успела је да стекне поверење двојице златара. Њихову жељу да их због огрлице повеже с краљицом искористиће за остварење својих планова.

САСТАНАК У ПОНОЋ

После разговора с Бемером и Басанжом Жана де ла Мот је потражила кардинала де Роана за кога је знала да је веома наклоњен лепој краљици. Лукава грофица знала је и то да је Роан због неких несмотрених политичких потеза пао у немилост и код Луја XVI и код Марије Антоанете. Због тога сигурно неће пропустити прилику да поправи свој положај на двору, поготову код краљице.

— Краљица жели по сваку цену ту огрлицу — рекла је Жана дела Мот кардиналу. — Како нико чак ни краљ, не сме о томе ништа да зна, она вас моли да у њено име преузмете накит од Бемера и Басанжа. Краљица обећава да златари неће дуго чекати на исплату.

Роан је размишљао: краљица тражи од њега помоћ и он не може да је одбије. Чак је био и радостан што се баш њему обратила. А кад му је грофица пружила писмо са краљичиним гр-

бом, више се није двоумио. Грофица де ла Мот била је задовољна.

Како би отклонила сваку сумњу код кардинала, Жана де ла Мот га је ускоро обавестила да краљица жели да га види: потајно ће се састати с њим касно увече у забаченом делу Версајског парка.

Удешен и узбуђен као младић де Роан је у одређено време био на заказаном месту. Дуго је чекао у густој помрчини а онда најзад зачу шуштање кринолина. Брзим корацима прилазила је нека жена. Краљица! Једна мека и намирисана рука пружи се према кардиналу и он је пољуби.

— Ваша мислости — прошапута де Роан. — Знам да желите ту огрлицу и мени је част што ћу помоћи да дођете до ње.

— Бићу вам захвална, господине де Роан — рече тихо жена и, не дижући вео с лица, поново пружи кардиналу руку.

Следећег дана грофица де ла Мот исплатила је хонорар некој младој глумици која је у помрчини Версајског парка пред кардиналом одлучно одглумила улогу краљице Марије Антоанете!

Сад је требало обавити и најважнији део посла. Жана де ла Мот је обавестила златаре да су преговори с краљицом у најбољем реду и да ће ускоро једна важна личност преузети огрлицу у њено име. И за-

КАРДИНАЛ РОАН ПОСЛАО ЈЕ МАРИЈИ АНТОАНЕТИ БРИЛИЈАНТСКУ ОГРЛИЦУ БАСНОСЛОВНЕ ВРЕДНОСТИ. ВРЕМЕ ЈЕ ПРОТИЦАЛО, А ОД КРАЉИЦЕ НИ ГЛАСА!

иста, кардинал је био личност којој се морало веровати.

Кад је примио огрлицу, де Роан је обећао да ће краљица измирити свој дуг у разумном року. А онда је ову драгоценост од 1.600.000 златних ливри предао грофици де ла Мот да је однесе краљици.

УХАПСИТЕ КАРДИНАЛА!

Време је пролазило и „разумни рок за исплату“ се одужио. Нестрпљиви јувелири подсетили су кардинала, уз сва могућа извињења, да им је новац потребан. Де Роан је покушао да их умири, али и сам је све више веровао да нешто није како треба. Наставио је да тумара по версајским салонима у потрази за Жаном де ла Мот. Од грофице није било ни трага, а од краљице никаквог гласа.

Јувелири су још неколи-

ко пута подсетили кардинала да више не могу да чекају а затим су се, видевши да им он не може помоћи, обратили лично краљици.

Кад је чула причу о огрлици, краљица је била загнанута. Краљ је беснео.

— Ухапсите кардинала! — наредио је. — Одмах га затворите!

Кардинала де Роана затворили су у Бастиљу и афера око огрлице изашла је пред јавност. Марија Антоанета, која као Аустријанка ионако није била омиљена на француском двору, нашла се у средишту незапамћеног скандала. Племство је било огорчено због краљевог поступка према кардиналу...

УСИЈАНИ ЖИГ ЗА ГРОФИЦУ

Од грофице Жане де ла Мот није било ни трага. Она се, разумљиво, негде крила, али одједном се из

необјашњивих разлога појавила у Паризу и полиција ју је одмах ухапсила.

Кад је од де Роана примила огрлицу, грофица де ла Мот је отпутовала у Лондон. Тамо је, по баснословној цени продала један по један брилијант и, кад је уновчила и последњи, вратила се у Париз. Њен долазак, наравно, није остао непримећен.

На суђењу које је ускоро почело и отегло се у недоглед изнесене су све појединости око брилијантске огрлице. Марија Антоанета била је и даље у центру пажње: иако се трудила да пред јавношћу скине кривицу са себе, нетрпељивост народа и племства према њој све је више расло. Веровало се, у ствари, да је афера, која је већ постала предмет националног интересовања, од ње потекла. Грофица де ла Мот је својим изјавама на суђењу теретила краљевог рођака војводу од Орлеана и многе друге личности повезане с двором а политичке странке користиле су овај догађај да се обрачунају с монархијом. Владавина Бурбона била је озбиљно пољупљана.

Најзад је донесена пресуда: кардинал де Роан је ослобођен а грофица де ла Мот и њен муж жигосани усијаним гвожђем и осуђени на доживотну робију!

Ова афера била је један од непосредних повода за догађаје из 1792. године: краљ Луј XVI је свргнут с престола и заједно с краљицом и њиховом децом затворен. По одлуци Трибунала Луј XVI је осуђен на смрт и гиљотинан 21. јануара 1793. године. Девет месеци касније, 16. октобра, исту судбину доживела је и Марија Антоанета.

Тек каснијим испитивањима утврђено је да Марија Антоанета није била умешана у аферу с брилијантском огрлицом о којој је Александар Дрима Отац написао свој познати роман „Краљичин ћердан“. Али, права истина се сигурно ни кад неће сазнати.

Кад му је грофица Жана де ла Мот пружила писмо са краљичиним грбом, кардинал се више није двоумио.

Дан
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

СЛЕДЕЋИ НАСТАВАК: АЈКУЛОТРОПУСИ!

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

Слабићи! Ето шта су... и мој зет и мој нећак! — гунђао је брадати џин који је за читаву главу био виши од инспектора Жедија.

— Налазили су се у Дордоњи, на имању Фредерика Карела, познатог индустријалца, кога су сви звали Фредерик Рићобради.

Са Рићобрадим се инспектор Жеди уознао на мало необичан начин. Једном приликом, кад се враћао са једног задатка, Жеди је на пустом друму затекао индустријалчеву кћерку Бети и нећаку Дани. Док је киша лила као из кабла узалуд су покушавале да на својој „матри“ замене предњи точак. Инспектор им је брзо и вешто заменио точак. Кад је био готов Бети му се обратила:

— Свратите код нас да попијете нешто топло! Без вас бисмо ко зна колико остале на друму. А и тати ће бити мило да вас упозна!

Ускоро се инспектор Жеди нашао у пространој вили индустријалца Фредерика Рићобрадог.

— Волео бих да останете и преко викенда! — брундао је џин. — То ће унети мало живости у ову нашу једноличност. Сутра се спремамо да одемо у лов...

Домаћин је повео Жедија у одају чији су зидови били украшени ловачким трофејима и разним оружјем. Пошто је сместио свог госта у фотељу преко пута камина у којем је ватра весело пуцкетала, Рићобради је почео ироничним гласом да описује чланове своје породице:

— Бети, моју кћерку сте већ упознали. Држесна, зар не? Надао сам се да ће се удати за правог мушкарца, храброг ловца као што сам ја! А она је изабрала кржљавог интелектуалца, Жан-Лупа! Моја нећака Дани баријата оружјем као прави мушкарца али је и она изабрала за мужа замлату, неког илустратора, песника и вегетаријанца, Игорa! Уосталом, баш ме брига. Одлучио сам да напишем нов тестамент и сав новац оставим добротворним друштвима.

Рићобради искапи своју чашу и поново наточи и себи и Жедију.

ЧУДАН ЛОВ

Сутрадан у зору сви су били спремни за лов. Иако инспектор није имао много смисла за ову врсту забаве, кренуо је са осталима.

Чувар ловишта, весели колос Алберт, ишао је на челу а у стопу га је пратила витка и елегантна Дани са карабином у руци. У средини, кочоперио се Фре-

дерик Рићобради а иза њега су ишла његова два зета, Жан-Луп и Игор, чији су и најмањи поступци изазивали бес домаћина.

— Жан-Лупе! Неспретњаковићу један! Не држи пушку као да је удица! Хајде, брже... Неспособњаковићу! Жан-Луп, мален и нежан човечуљак, побледе:

— Ја вам забрањујем... — Шта имаш ти да ми забрањујеш? — ругао се Рићобради. — Побрини се најпре да издржаваш своју жену, паразиту један, па ћу те онда схватити озбиљно!

Жан-Луп спусти поглед. Али индустријалац га више није ни гледао. Сад је био окренут Игору, момку стидљивом и неспретном. Његово страдање је тек почињало. Рићобради га је просто засипао ироничним, увредљивим речима:

— Идиоте, пожуре!! Тераш ми инат као и увек!

— Ја... ја... да... хоћу да кажем... кажем не!

— Не муцај и слушај шта говорим, глупаче!

Инспектор више није могао да издржи:

— Господине, ја сам ваш гост и обавезан сам према вама, али уколико не будете променили своје понашање ја ћу отићи.

Џин уздрхта од беса, а затим прасну у необуздан смех ударајући при том Жедија по раменима:

— Ха! Ха! Ево како треба са мном разговарати, момче!! Ви ми се заиста допадате!

И лов је настављен...

Пала је ноћ и ловци су се већ враћали кући. Изненада, одјекнула су четири пуцња, затим болан јаук и

пад неког тела... Инспектор је потрчао у правцу одакле су се пуцњи чули и спотакао се о нечије тело... Било је то тело ловочувара Алберта.

Убрзо су дошли и полицајци. Дуго су испитивали сваког али кривца нису нашли.

И усред ноћи, на повратку кући џин прасну:

— Кукавица... кукавица... и неспособњаковић!

Инспектор Жеди приђе Рићобрадом:

— По мом мишљењу то није несрећан случај!

РИЋОБРАДИ ТИРАНИН

— Како? Па сиромас Алберт је изрешетан мецима... Добио је два метка у раме, један у срце, а један у руку... Зар то није дело неког неспособњаковића?

— Да... али неспособњаковића који је имао намеру да убије!

— Ви сте луди? Ко има разлога да убије мог ловочувара?

— Онај који је од њега у мраку помислио да сте ви!!

Први пут у свом животу Рићобради није умео ништа да каже.

НЕСПРЕТАН СТРЕЛАЦ

Већ сутрадан Рићобради је био у свом уобичајеном расположењу.

— Данас настављамо лов!

— И... поред оног... што се догодило? — муцао је Игор.

— Шалите се... — започео Жан-Луп.

Џин их пресече страшним погледом.

— Да! И ако неко од вас не буде дошао сматраћу га кривцем!

Шта ли сад хоће, питао се инспектор. Обичан изазов? Или жели да примора убицу да се сам открије?

Била је то мучна трајка, пуна нервозе, која је трајала све до мрака. Инспектор се за тренутак приближи Дани:

— Какву дивљач жели да улови ваш ујак?

Дани је такође била узнемирена:

Ко, драги читаоци? И због чега? Ако сте пажљиво прочитали целу причу можда сте сами уочили ко је убио Фредерика Рићобрадог. А уколико данас нисте расположени да решавате детективске загонетке решење можете прочитати на 31. страни.

— Не знам! Верујте!

У мучном расположењу стигли су до места на коме је Алберт наћен мртав. Не гледајући ни у ког Рићобради је мрмљао:

— Кривац се налазио на овом месту... Видео је једну силуету и поверовао да је то... Укратко, пуцао је! Али, ја ћу га приморати да се открије! Ако то не учини нека се причува!...

— Као и јуче, свако ће поћи на своју страну! — наредио је Рићобради.

— Ја не могу... — поче Жан-Луп.

— Ја сам навикао да се моја реч слуша — рикнуо је џин.

Позив за ново убиство, помислио је инспектор. Али ко ће бити жртва?

— Ја ћу вас пратити — рече Жеди Рићобрадом.

Други слеже раменима и упути се у честар. Ишао је толико брзо да је зачас измакао Жедију. Облаци су застрли месец и настала је потпуна тама... Ускоро, инспектор је приметио да је изгубио свог домаћина. У мраку, чуо је кораке, пуцкетање граница, али није знао у ком правцу да крене.

А тада одјекнуше пуцњи. Не четири, већ овога пута пет. Инспектор је потрчао и у мраку налетео на нешто. Кад су се облаци развили и месечина осветлила шуму, приметио је да Рићобради лежи пред његовим ногама...

Касније, лекар је открио пет рана... Само једна од њих била је смртоносна: она на слепоочници! Какав неспретњаковић! што би рекао Рићобради да је жив!

САМО ЈЕДАН МЕТАК

— Нисам то ја урадио!... — муцао је Игор инстинктивно тражећи заштиту своје жене. — Уосталом, погледајте... мој шаржер је пун.

Као да није имао времена да га напуни, помислио је Жеди. У магацину Жан-Луповог шаржера остао је само један метак, али он је пре несрећног случаја више пута пуцао на дивљач... мада ништа није уловио. А онда?

— Јасно! — мрмљао је Жеди. — Јасно! Убица је...

ИСТОРИЈА НАШЕГ СВЕТА

КРИТ

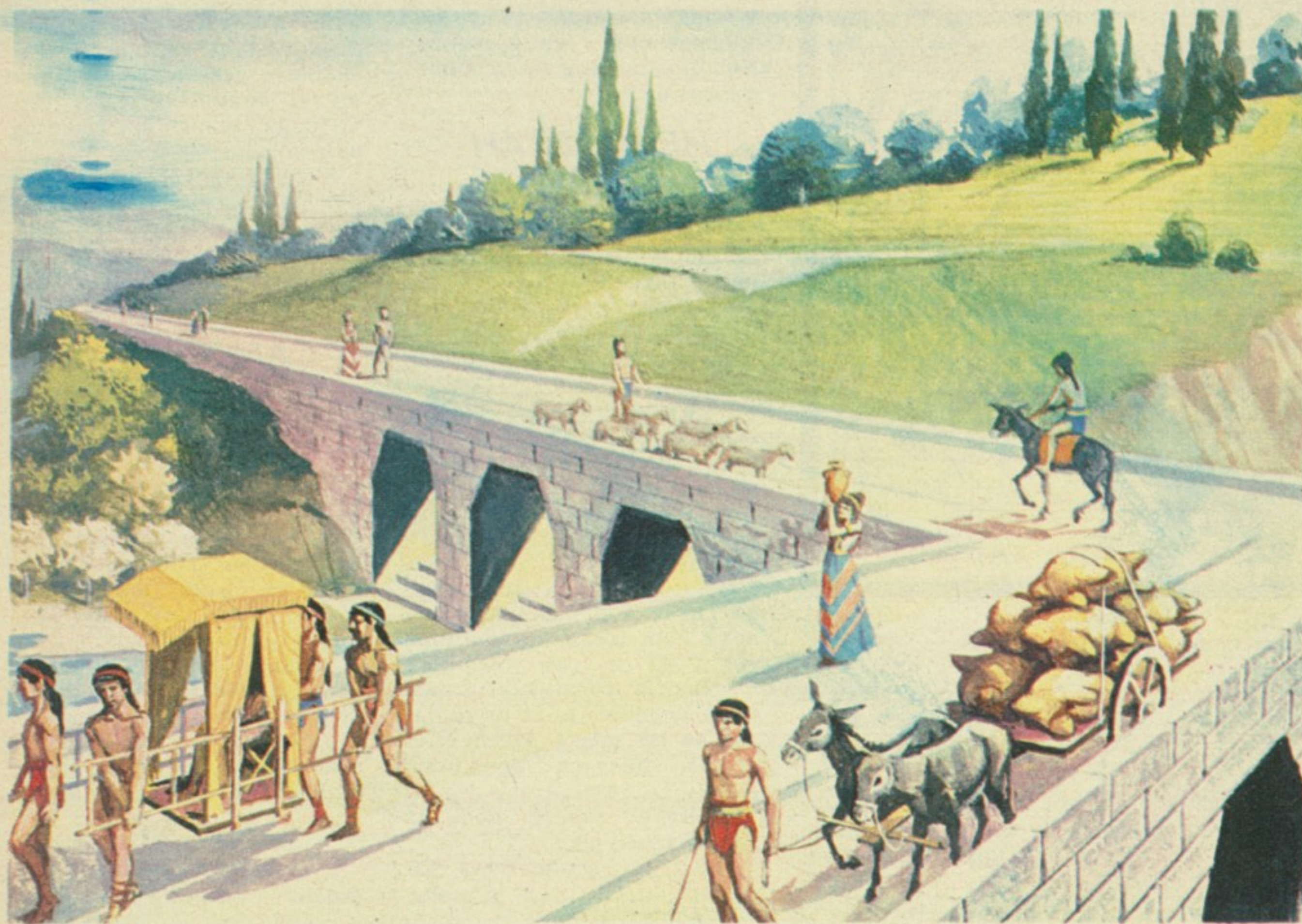
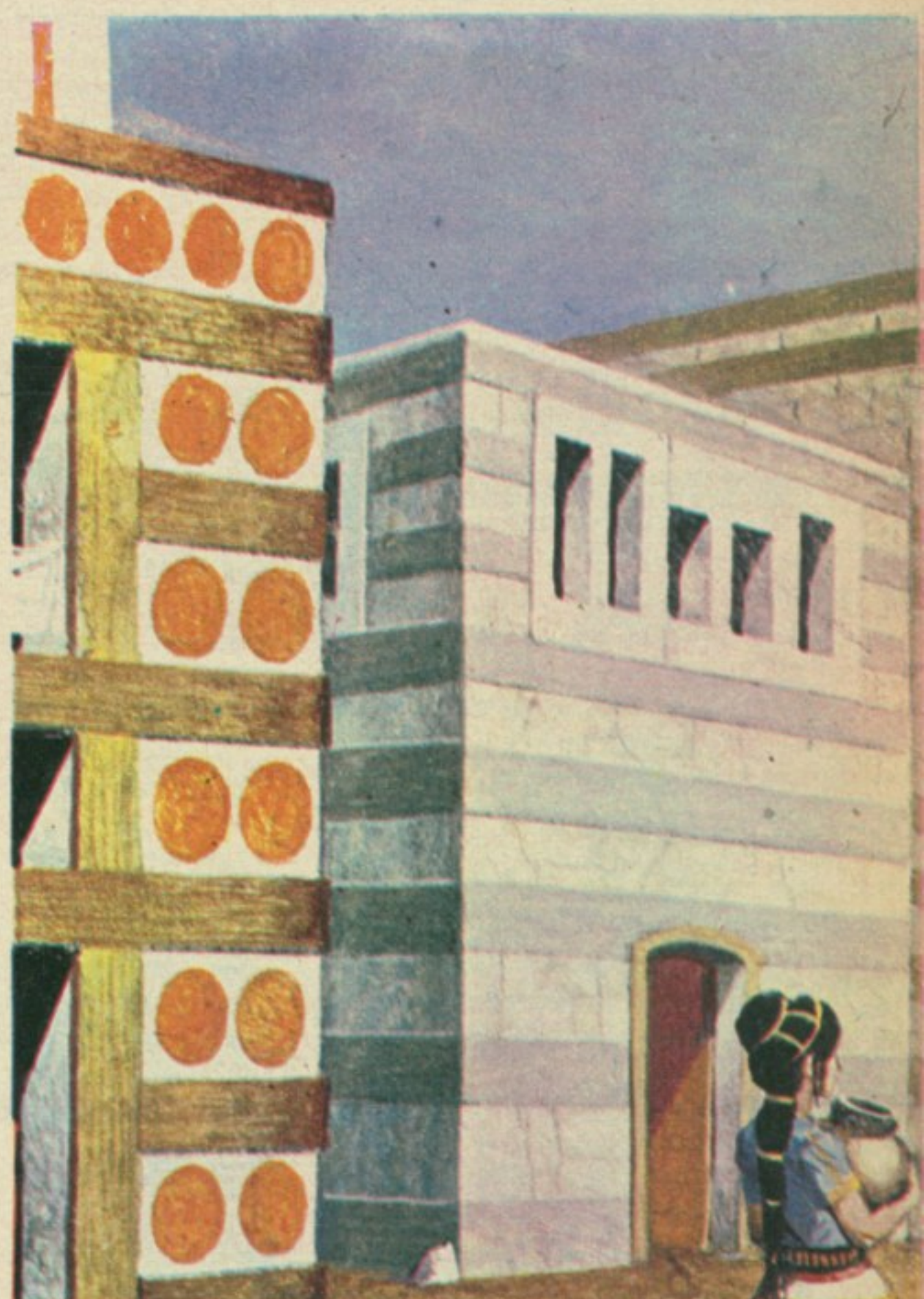

1

ПРВА ЕГЕЈСКА ДРЖАВА — Читавих хиљаду година пре но што су се Грци доселили на Пелопонез постојала је на Криту високо развијена цивилизација. Трајала је од 3000. године пре н.е. целих двадесет векова. Порекло становника овог острва у Егејском мору непознато је. Изгледа да су били у уској вези са Малом Азијом и Египтом одакле су преузели многе елементе културе. Њихове градове први је открио археолог А. Еванс 1900. г. Крићани су били црнопути, нижег раста, јаки и хитри.

2

ВРАТА КА ИСТОКУ — Хомер је с правом називао Крит острвом сто градова: научници су ископавањима открили знатан број насеља и одлично очуваних палата. Куће су Крићани градили од камена и др-

4

НАЈСТАРИЈИ МОРЕПЛОВЦИ — Положај острва нагонио је Крићане да одржавају поморске везе с обалама Европе, Азије и Африке у источном Средоземљу. Они су најстарији морепловци и бродоградитељи овог дела света. Имали су дрво за градњу — чемпрес — и згодне увале у које су пристајали њихови дугачки и узани бродови на једра и весла. Улице су им биле лепо поплочане, с каналима за одвод. Путовали су пешице добрим друмовима који су повезавали градове, а богатији у носиљкама.

5

ЗАНАТЛИЈЕ НА ЦЕНИ — Крићанско друштво делило се на пуно правне грађане, грађане с ограниченим правима, отроке везане за земљу и робове. Занатлије су биле веома поштоване. Око главног град-

Острво сто градова

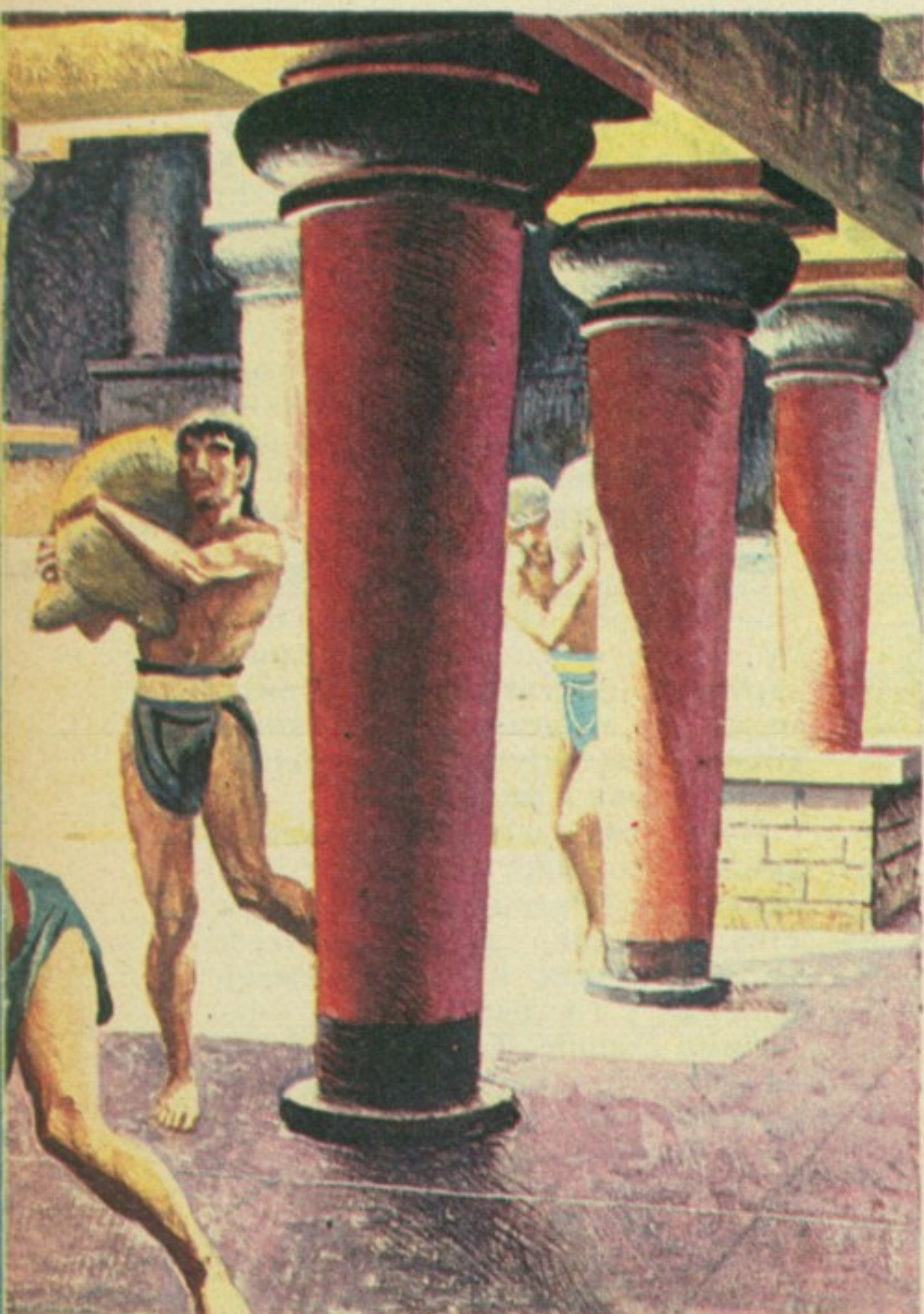

вета, на спрат, са стубовима доле ужим а горе ширим. Светлост је продирала кроз четвртасте прозоре „застакљене“ пергаментом намоченим у уље. Ноћу су палили бакље или свеће. Готово у свим кућама нађена су поред централних одаја и спаваћих соба и — купатила.

3

УБИО ЧУДОВИШТЕ — Историчари Крићане називају и Минојцима по њиховом легендарном краљу Миносу, творцу познатог лавиринта. У замршен сплет ходника он је затворио Минотаура, полубика-получовека и хранио га девојкама и младићима из Атине. Ово предање вероватно има корена у неком порезу који су Атињанин давали Миносу. Минотаура је убио митски јунак Тезеј. Њему је Аријадна, Миносова кћи, дала клупко помоћу којег је нашао пут из лавиринта. Касније, Тезеј је њу напустио.

ског трга биле су поређане ковачнице, дрводељске радионице, грнчарске, ту се штавила кожа, муљале маслине и грозђе. Крићани су топили гвожђе и користили га за израду копаља и мачева. Употребљавали су и бакар и бронзу а од злата и сребра правили леп накит.

6

НЕНАДМАШНИ СЛИКАРИ — Уметност Крићана убраја се у најзначајније на свету. Најпре су се истицали радовима у керамици и металу. Маслиново уље, вино, суво воће, чували су у огромним купастим ћуповима украшеним геометријским шарама, цртежима људи, животиња, цвећа. Касније су се прославили као сликари. Зидови палате у граду Кнососу исликани су сценама из свакодневног живота у природној величини. Захваљујући посебној техници фреске су се сачувале све до данас!

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: КРИСТИ
НА можете чути у понедељак
11. III 1974. у емисији **ВЕЧЕ УЗ**
РАДИО која се налази на **I**
 програму Радио-Београда од
20.00 до 22.00!

Лео Марцин

Нема сумње да је Лео Мартин већ неколико година први певач наше забавне музике. То, поред осталог, доказују резултати многих анкета и гласања. Без обзира ко учествује и без обзира ко гласа (било музичари, било новинари, било обични купци грамофонских плоча) ласкава титула најбољег интерпретатора по праву припада Леу Мартину. Овај певач изванредних гласовних могућности

Право име Леа Мартина је Миша Јовић. Рођен је на Јастрепцу, једној од најлепших планина Србије, у селу Рашица за време рата, 6. марта 1942. године. Има млађег брата и доста млађу сестру. У Београд је дошао као дете и ту наставио школовање. Музиком се бави од детињства. Има сведочанство средње музичке школе а важи за доброг свирача на саксофону и кларинету. Као инструменталиста каријеру је започео у некад популарном ансамблу „Весели бенџо“. Ватрено крштење као певач доживео је као двадесеттворогодишњак у саставу „Експрес 8“. Средином шездесетих година пошао је попут многих амбициозних музича

2. март 1955. Џеј Весли
Осмонд (JAY OSMOND)
6. март 1942. Лео Мартин
6. март 1947. Кики Ди
(KIKI DEE)

БЕРЗА ПЛОЧА

Ускоковић Зоран, Буре Салаја 96,
81000 Титоград.

На крају да споменemo и usпешну сарадњу са младим композитором Војканом Борисављевићем. Познајући добро све могућности Леа Мартина као певача, Борисављевић је компоновао неколико песама стварне вредности. „Нисам више сам“, „Одисеја“, „Ја те волим“ и друге.

НЕКОЛИКО РЕЧИ О... РОБЕРТИ ФЛЕК (Roberti Flack)

Чувена америчка певачица Роберта Флек рођена је у Ашевилу у америчкој савезној држави Северној Каролини. По занимању је наставница музике. Радила је неколико година у нижој музичкој школи а затим је неко време давала часове оперским певачима. Зна се да је била и диригент у некој аматерској верзији опере „Аида“. Године 1967. постаје професионални певач и у почетку пева по баровима. Први интернационални успех постиже почетком 1962. композицијом „Први пут када сам угледала твоје лице“. Затим је дошао нови успех, песма „Убијајући ме нежно његовом песмом“, и серија изванредних албума. У последње време сарађивала је са неколико познатих музичара. Данас је у свету забавне музике изузетно цењена и има поштоваоце како међу млађима тако и међу старијима.

АЛБУМИ:

FIRST TAKE (ATLANTIC 1972)
CHAPTER 2 (ATLANTIC 1972)
QUIET FIRE (ATLANTIC 1972)
FLACK AND HATHAWAY (1972)

KILLING ME SOFTLY (ATLANTIC 1973)

Ика дујојика

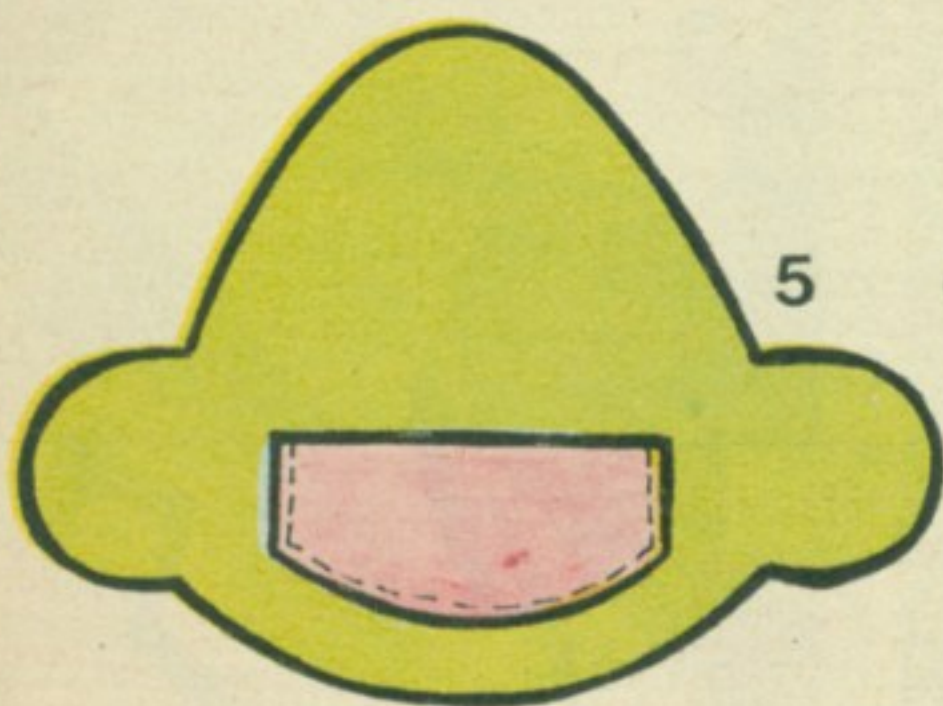
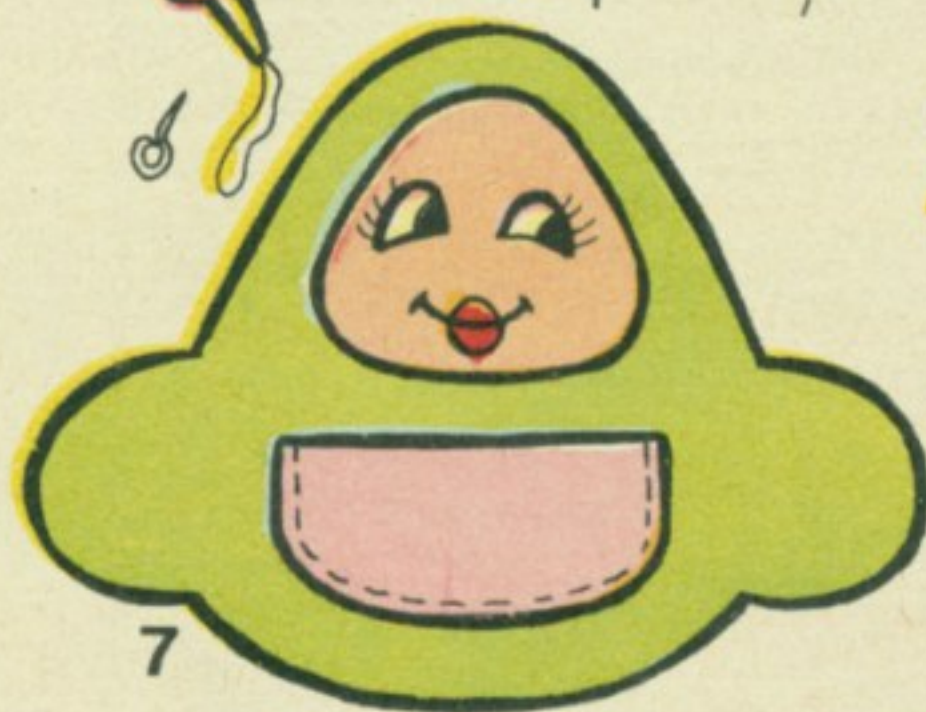
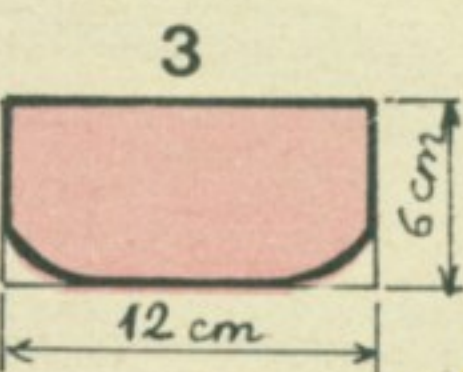
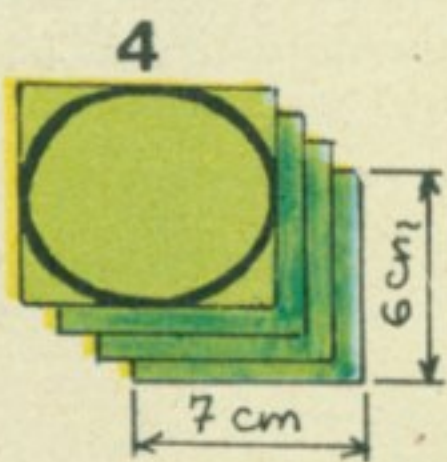
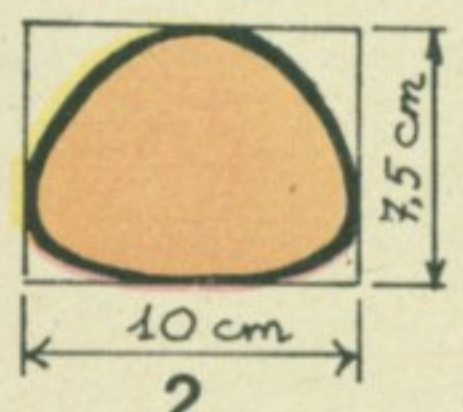
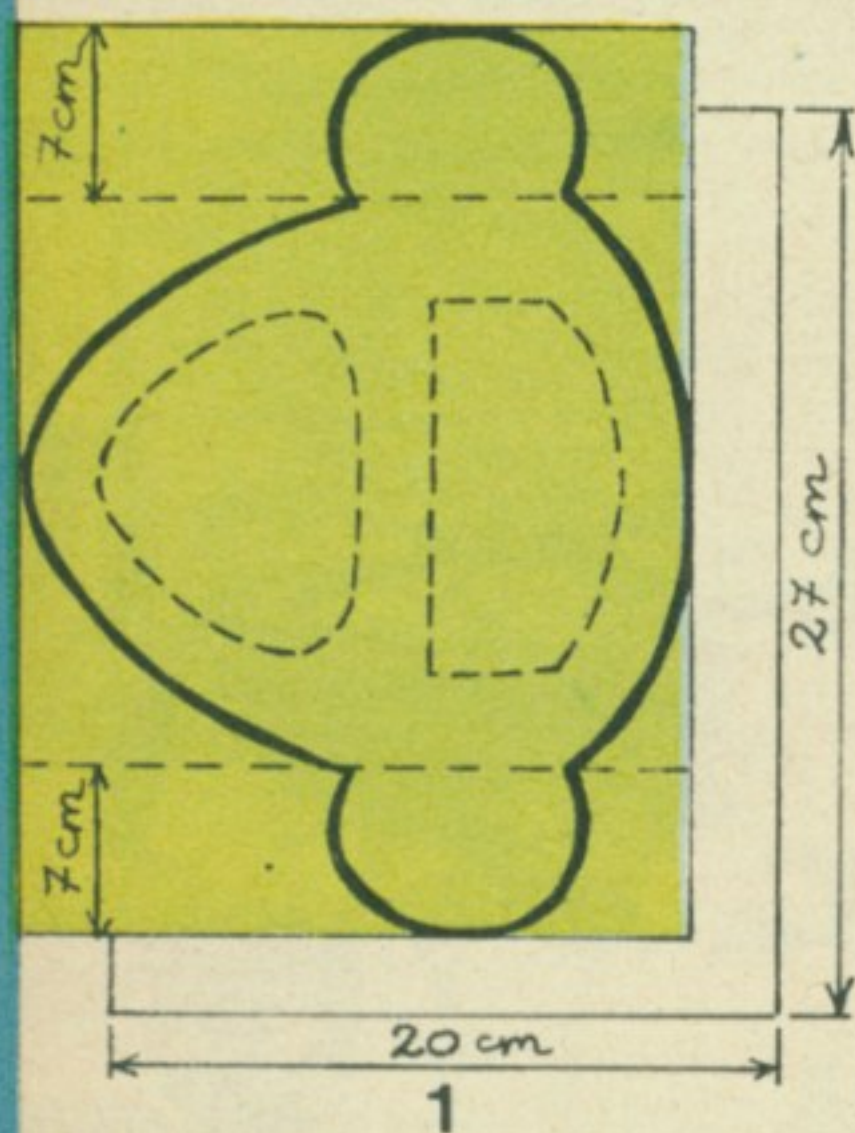

НАПРАВИТЕ САМИ

3 а оне који воле да шију доносимо ово лепо јастуче за игле и прибор за шивење. Од материјала потребно вам је: два парчета шареног цица величине 20 x 27 см, комад чврсте тканине, најбоље чојце, по могућству ружичасте боје, парче шареног кретона за ђеп и ципелице, мало разнобојног конца којим ћете извести луткин нос, уста и очи, вуница за плетенице и тањи картон.

Два правоугаоника шареног цица величине 20 x 27 см ставите један преко другог и искројте облик као на црт. 1 — то је јастуче. Од чојце искројте луткино лице — црт. 2. Од шареног кретона искројте ђеп — црт. 3 и четири иста комада за ципелице — црт. 4. Ђеп пришијте на тело — црт. 5, затим на ружичастој тканини извезите луткино лице — црт. 6 па га залепите изнад ђепа — црт. 7. Сасавите с на- личја тело и обе ципелице и зашијте тако да на доњем делу остане отвор — црт. 8 и 9. Помпони од вунице праве се ова- ко: исеку се два картончића у круг, а у средини круга из- реже се отвор. Кроз отвор круга провлачи се вуница и об- мотава око картончића — црт. 10, све докле док се отвор не испуни вуницом. Иглом и концем се више пута прође кроз средину тако да се вуница чврсто зашије. Затим маказама исеците вуницу по ивицама круга и добићете помпон. Тело и ципелице лутке се преврну, испуне се ватом, крпицама или комадићима сунђера па се отвор зашије — црт. 11. Од кратко исечене вунице се направе шишке — стр. 12, а дужи комадићи вунице се нанижу на конач — стр. 13, уплету и пришију уз главу — стр. 14. На крају се зашију ципелице и на њих помпони — стр. 14. Остало вам је само да на луткином темену зашијете алкицу, провучете кроз њу ма- шину и лутку окачите на зид. У луткине руке пободите игле и чиоде, а у ђеп ставите конач, маказице и остали при- бор за шивење.

РОБОТИ

Дечакове очи сијале су као две звезде док је слушао причу о оцу

Кретао се брзо, држећи се даље од прашњавих зидова. Скревши за угао, умало није нагазио човека који је лежао на плочнику, вероватно под дејством дроге. Но, човек је ипак био толико свестан да се придигне на лакат и прогунђа: „Прљави андросе!“

Андроид*) је одмахнуо главом: „Јадник! Сви су они јадници!“ Наставио је путем који му је био урезан у памћење. Правио се да не примећује како људи избегавају његов поглед, многи би чак плунули за њим кад би прошао.

Радознали ђоиледи

Био је заборавио да има толико незапослених, толико неспособних људи на мајци Земљи. Није имао прилику да их често среће изван њихове градске зоне, и то му је помагало да заборави. Поред осталог, он је дуго био далеко одавде. Десет година је дуго време чак и за андроида.

Зауставио се испред једних зграда у дну улици. Неколико тренутака је остао непокретан, док су му се широке груди брзо дизале и спуштале. Најзад је закуцао.

— Одмах! — чуо се глас из куће.

Лак шум корака. Врата су се отворила шкрипећи и појавила се сувоњава жена.

— Шта желите?

— Ви сте госпођа Босмен? Ме Босмен?

Она је климнула главом, а онда, видећи радознале очи на околним прозорима, устукнула је један корак.

— Хоћете ли да уђете?

— Хвала.

Његове очи су се брзо привikle на помрчину. Одмах је запазио венчану слику наред стола. Жена је рукавом своје хаљине хитро обрисала рам од пластике и бојажљиво је слику пружио андроиду.

— Ово је мој Ден. Био је баш такав као што га видите... Ви сте га познавали, зар не?

— Да, познавао сам га.

— Претпостављала сам. Онда сигурно знате да је био спреман да учини све за своју породицу, заиста све. Ето зашто је учинио ту лудост.

Андроид јој је вратио слику. Андроидни језик не располаже речима за вођење празних разговара.

— То је... заиста лепа слика — рекао је.

НЕ
ПЛАЧУ

— Хвала. — Стегла је слику на груди и погнула главу. — То је све што ми је остало од њега.

Журно је спустила слику на сто и окренула се према дечаку од девет или десет година који је ушао вичући:

— Тим каже да је видео једног андроса...

Угледавши андроида, дечак је одједном ућутао.

Ме Босман је поцрвенела.

— Извињавам се због свог сина. Он добро зна да не би смео да употребљава ту реч.

Андроид је покушао да се осмехне.

— Није важно. Чуо сам и горе.

— Извињавам се ипак. Ви сте пријатељ његовог оца... Ох, седи-

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

ЕДВАРД ВЕЛЕН

те, молим вас, и реците зашто сте дошли.

Андроид је захвалио и опрезно сео на најчвршћу столицу.

— Ви сте познавали мог оца? — упитао је је дечак, с муком савлађујући узбуђење. — Били сте тамо? Реците ми како се то догодило.

Наслонио је главу на руке, жудно чекајући андроидову причу.

Ме Босман је села наспрам госта и он је схватио да и она жели да зна. Најбоље је било испричати одмах све... или готово све.

— Ви знате да се он био камуфлирао да што више личи на андросе... — Бацио је поглед на дечака, који је оборио поглед. — Тако прерушен, ушао је у уред за запошљавање. Успео је да превари све и да стави потпис на уговор о укрцавању... Наравно, прави андроиди су брзо приметили да он није један од њих...

Мислећи на то, андроид је почео да се смеје. А онда је видео израз жениног и дечаковог лица и наставио:

— Знате, било је заиста забавно видети колико се трудио, како је надимао мишиће да би био раван нама и да би постигао исте резултате на раду. И, између забаве и сажаљења, андроиди су покушали да га прикрију што је дуже могуће. Али, морало се једном догодити оно што се догодило. Предрадика га је открио и о томе послао извештај главној дирекцији. Компанија је предузела кораке да поништи уговор и запретила је да ће га тужити за превару ако не врати суму коју су му били унапред платили, а коју је он предао вама.

Женин глас је био једва чујан:

— Нисам то знала.

— Али, до тога није дошло. Андроиди су запретили штрајком. Компанија је устукнула... али је послала тајне инструкције предрадику да Дена убије тешким радом.

Ме Босмен је руком покрила уста да пригуши крик.

Андроид се осмехнуо.

— То чак није ни било потребно. Ден је постајао све мршавији и све слабији у поређењу са андроидима, тамо на ланцу астероида између Марса и Јупитера... Дечаче, претпостављам да знаш какав је то био посао. Требало је да групишмо астероиде у једну јединствену масу, да их стопимо у велику компактну лопту, сличну планети Земљи... да би човек имао колонију у Сунчевом систему. И успели смо у томе. Ако погледате у небо у правом тренутку, видећете то нову планету како блиста.

Опасан посао

Дечакове очи су сијале као две звезде.

— Опасан посао, зар не?

Андроид се опет осмехнуо.

— И те како опасан, Џони. Што је маса постајала већа и компактнија, сила теже се такође повећавала. Операцију прикупљања је требало што пре завршити, јер је нова планета привлачила к себи честице и отпатке са свих страна. Требало је чувати се да вас нешто

не згњечи, да и сами не останете заробљени у тој маси.

Андроид се најденом уозбиљио.

— Управо то се догодило твоме оцу, Џони. Није био довољно брз да се склони.

Ме Босман је уздрхтала.

— Згњечен?

Устала је, загрлила оина и привукла га к себи.

— Било је ужасно — наставио је андроид. — Нису нашли готово ништа од њега.

Жена је рукама запушила уши да више не слуша.

— Доста! — викнула је.

— Извините.

— Не. То је страшно, али задовољна сам што најзад знам како је погинуо. Компанија нам никад није рекла ништа одређено.

Андроид је почео да се смеје.

— Компанија! Ох, знамо ми њу добро. — Устао је, завукао руку у џеп и пружио жени кредитну карту. — Узмите ово. То је Денова отпремнина. Зато сам и дошао.

Новац, за Џонија

Жена је погледала цифру. Очи су јој се рашириле као цветови који се одједном развију.

— Толико? Како је могуће. То је много.

— Не разбијајте главу како смо успели да принудимо компанију да одрешу кесу. Главно је да је то сада ваше.

— Не могу да верујем. Сада ће Џони моћи да се школује... — Заћутала је и спустила се у столицу.

— Добићете још — рекао је андроид — новац од осигурања.

— Али, представник компаније је рекао...

— Знаш... да је Ден на непрописан начин ступио на посао. Али, ми смо и то средили. Имамо јак синдикат.

— Не знам шта да кажем...

Андроид се осмехнуо.

— Онда немојте ништа ни да кажете.

Жени као да је било непријатно.

— Али, како да вам се одужим?

— То није потребно... А сад морам да идем. Послови. Свемир неће да чека.

Жена је устала.

— Онда... онда хвала што сте дошли. Велики вам хвала за све.

— Нема на чему.

Жена и дечак су пружали љупку слику док су стајали на вратима чекајући да гост замакне за угао, али он се ниједном није окренуо. Чак ни кад је чуо како дечак каже мајци:

— Откуд зна моје име?

— Вероватно му је твој отац говорио о теби.

— Ах, да.

Међу џуријашељима

Андроид је ушао у бар на космодрому и пришао шанку да попије пиће које ће му одагнати бриге. Погледао је око себе. За једним столом седеа су два његова пријатеља, који су такође чекали на узлетање. Пришао им је.

— Шта си осетио кад си видео жену и сина, Дене? — упитао га је један од њих. — Је ли било суза?

Други андроид је лактом гурнуо овога тако јако да му је улубио

ВУК КАРАЏИЋ

КАД СЕ
ВРАТИО У
БЕЧ,
ВУК ЈЕ
ЗАПОЧЕО
ПРЕВО-
ЗЕЊЕ
"СРПСКОГ
РЈЕЧНИКА"
НА НЕ-
МАЧКИ ЈЕ-
ЗИК, У
ТОМЕ МУ
ЈЕ ПОМА-
ГАЛА
МЛАДА
АУСТРИ-
ЈАНКА
АНА
КРАУС...

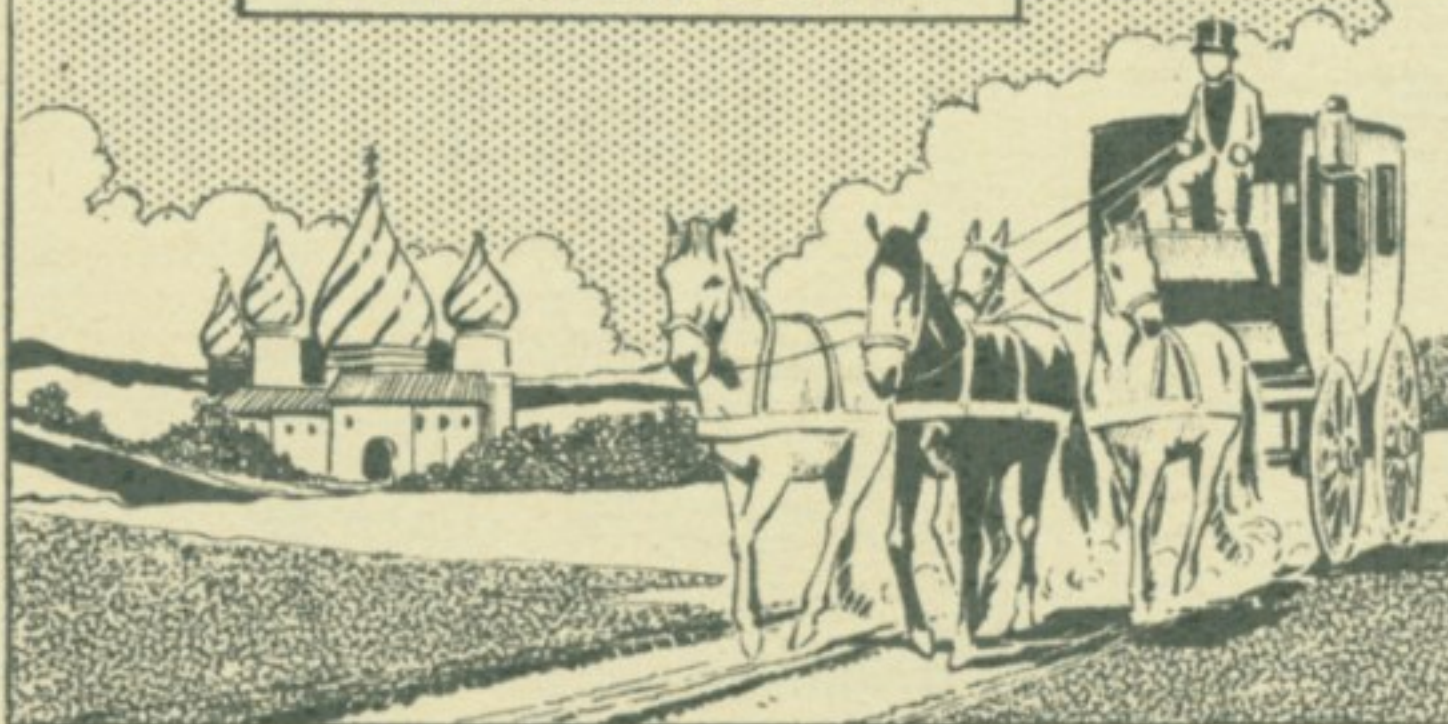

ИЗ ЗАЈЕДНИЧКОГ РАДА РО-
ДИЛА СЕ ЛУБАВ, ПА СУ СЕ
1818. ГОДИНЕ ВУК И ЊЕГОВА
САРАДНИЦА ВЕНЧАЛИ...

ИМАЋЕ-
МО НАЈЛЕПШИ
СВАДБЕНИ ДАР!
СУТРА ИЗЛАЗИ
ИЗ ШТАМПЕ "СРП-
СКИ РЈЕЧНИК". НА-
ША ДЕЦА ГОВО-
РИЋЕ РИЈЕЧИМА
ИЗ ТЕ КЊИГЕ!

ПОСЛЕ ВЕНЧАЊА ВУК ОДЛАЗИ У РУСИЈУ, УПОЗ-
НАЈЕ ТУРГЕНЈЕВА И ПУШКИНА. РУСКИ ЦАР МУ
ДОДЕЉУЈЕ ПЕНЗИЈУ. ЗАТИМ ПУТУЈЕ ПО НЕМАЧ-
КОЈ ГДЕ СЕ САСТАЈЕ СА ГЕТЕОМ И ИЗДАЈЕ ЈОШ
ТРИ КЊИГЕ ПЕСАМА...

МИЛОШ ОБРЕНОВИЋ ГА ПОЗИ-
ВА У СРБИЈУ И ПОСТАВЉА ЗА
СВОГ ЧИНОВНИКА, АЛИ ВУКУ
СЕ НИЈЕ ДОПАЛА КНЕЖЕВА
ТИРАНИЈА...

ЈЕДНЕ НОЋИ ВУК ЈЕ 1834. ТАЈ-
НО НАПУСТИО БЕОГРАД, ОСТАВИ-
ШИ ОПШИРНО ПИСМО КНЕЗУ МИ-
ЛОШУ О ГРЕШКАМА У ЊЕГО-
ВОЈ ВЛАДАВИНИ.

ГОДИНЕ 1835. ВУК БОРБИ
У КРШЕВИМА ЦРНЕ ГОРЕ
САКУПЉАЈУЋИ НАРОДНЕ
УМОТВО-
РИНЕ...

У МЕЂУВРЕМЕНУ У СРБИЈИ ИЗБИ-
ЈА МИЛЕТИНА ВУНА...

... КОЈА ЈЕ МИЛОШУ ПОМОГЛА
ДА СХВАТИ ВУКОВО ПИСМО
КАО ДОБРОНАМЕРАН САВЕТ...

ЗА ВУКА ЈЕ ГОДИНА 1847. ГОДИНА
ПОВЕДА. ЊЕГОВЕ ПРИСТАЛИЦЕ
ОБЕЗБИЛЕ СУ ПРВЕ КЊИГЕ ВУКО-
ВИМ ЈЕЗИКОМ И ПРАВОПИСОМ:
БРАНКО РАДИЧЕВИЋ КЊИГУ ПЕСА-
МА А ДАНИЧИЋ СВОЈЕ ДЕЛО
"РАТ ЗА СРПСКИ
ЈЕЗИК И ПРА-
ВОПИС"...

блистави метални оклоп. Али, Ден ништа није приметио. Изгледало је да није запазио ни питање које му је онај поставио. А онда, као да је стресао са себе сећање на прошлост, погадао је захвално двојицу пријатеља. Њима и осталим андريدима дуговао је живот. Они су му набавили металне и друге делове помоћу којих је постао тачно као и они.

— Да, све је прошло добро — рекао је. — Дао је знак келнеру да му донесе још једну чашу. — Реци ми, јеси ли чуо куда ће нас сада упутити...

У ИДУЋЕМ
БРОЈУ
КОМПЛЕТАН
СТРИП

ВАЛИЈАНТ
ИЗ ВРЕМЕНА КРАЉА АРТУРА

ЈЕДИНСТВЕНА ПРИЛИКА: НУДИМО ВАМ 6 НАЈЛЕПШИХ КЊИГА

**АВАНТУРЕ
НАЈСЛАВНИЈИХ
ВИТЕЗОВА**

Знате ли баш све о витезовима Округлог стола? Једна књига из ове библиотеке посвећена је само краљу Артуру и његовим јунацима: Ланселоту, Тристану, Гавену и другим. Ову књигу о њиховим двобојима читаћете са највећим уживањем.

Ко је био наш највећи јунак? Одговор потражите у роману о Милошу Обилићу, младићу неизмерне снаге и неустрашивости. Књига је пуна битака, невероватних заплета, јуначких двобоја.

У овој библиотеци о витезовима наћи ћете још четири исто тако занимљиве књиге о старим грчким јунацима, о ратовима које су водиле римске легије, о подвизима најхрабријих људи из далеког Јапана.

**ОВЕ КЊИГЕ НЕЋЕТЕ
ИСПУСТИТИ ИЗ РУКУ!**

Библиотеку „ЛЕГЕНДЕ О СТАРИМ ЈУНАЦИМА“ мо-

жете купити једино преко „Политикиног забавника“, и то уз специјални попуст: свих 6 књига само за **85.—** динара.

Књиге можете купити за готово или на отплату у **3** месечне рате по **33** динара. Када вам поштар донесе књиге, платићете му цео износ (ако купујете за готово) или прву рату (ако купујете на отплату).

Књиге су повезане у пуно платно, са заштитним омотом у боји, штампане су ћирилицом. Цела библиотека има преко 1.200 страница текста.

**КОЈЕ
НЕ МОЖЕТЕ
ДА КУПИТЕ
У КЊИЖАРАМА!**

ИП „НАРОДНА КЊИГА“
11001 Београд, Шафарикова 11

НАРУЧБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем библиотеку „ЛЕГЕНДЕ О СТАРИМ ЈУНАЦИМА“

1. ЗА ГОТОВО по цени од **85** дин. и платићу поштару кад ми донесе библиотеку (поузећем).
2. НА ОТПЛАТУ по цени од **99** дин. у три месечне рате. Прву рату од **33** дин. платићу поштару кад ми донесе библиотеку.

(Купац)

(Пошт. број, место, улица и број)

(Овера предузећа за купце на отплату)

(Потпис)

Попуни, изрежи, залепи на дописницу и пошаљи на адресу: ИП „НАРОДНА КЊИГА“, 11001 Београд, Шафарикова 11.

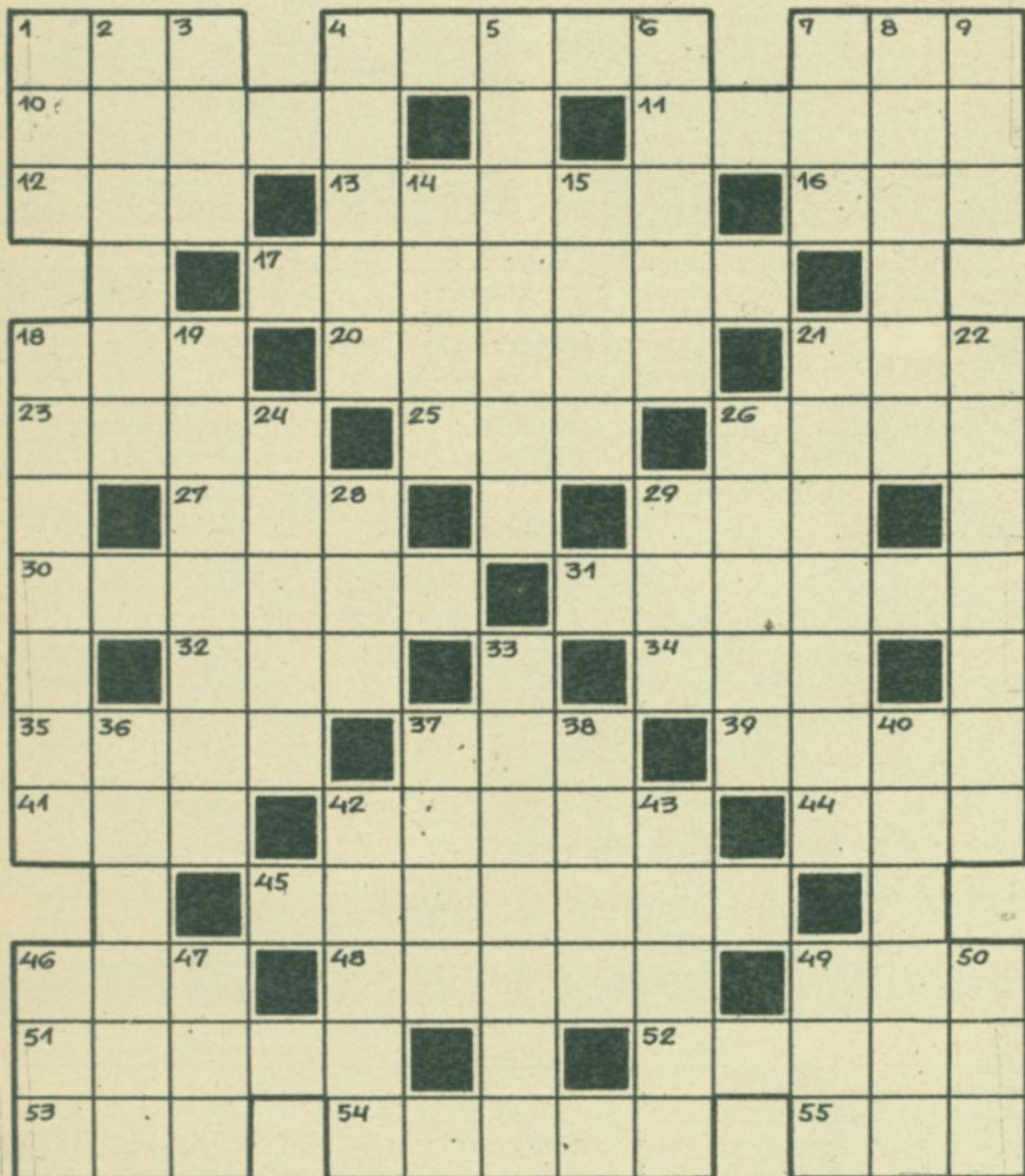
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) бања у Белгији, 4) пљоснат и широк комад дрвета, 7) стара мера за тежину (мн.), 10) крвни суд у великом крвотоку, 11) листопадно дрво, 12) превлака на Малаки, 13) острвска држава у Средоземном мору, 16) чехословачка афирмација, 17) јарбол, 18) врста коњског хода, 20) грчко острво, 21) војна формација, 23) име норвешког краља, 25) индустријска биљка, 26) италијански политичар (Алдо), 27) шаховски израз, 29) скраћеница за Савезно извршно веће, 30) руски цар (Иван), 31) француски сликар, 32) јединица за мерење електричне снаге, 34) град у Француској, 35) безбојни гас без мириса, 37) енглески филозоф (Џон), 39) рађен на разбоју, 41) енглеска титула, 42) собно огњиште, 44) старојудејски цар, 45) наш филмски режисер (Хајрудин), 46) прост број, 48) начин опхођења, 49) рерна, пећница, 51) одана, 52) пант-лике, 53) грубо сукно, 54) рушевина, 55) наша прва филмска глумица (Рина).

УСПРАВНО:

1) спортска торба, 2) црквена врата, 3) врста папагаја, 4) нерв, живац, 5) хармоничан, 6) холандски фудбалски клуб, 7) врста инсекта, 8) аустралијски торбар, 9) показна речца, 14) корално острво, 15) престо, 18) скупштина, скуп представника неке организације или струке, 19) руски чајник, 21) колона, 22) вео, зар, 24) птица из фамилије кока, 26) мера за време, 28) скраћеница за тринитротуол, 29) тениски термин, 33) индијско племе у Северној Америци, 36) дивља кокош, 37) усијана вулканска маса, 38) новозеландска птица, 40) изглед, гледиште, 42) управљач брода, 43) наша индустрија козметичких производа, 46) једна од највећих светских авио-компанија (скр.), 47) богиња беса код старих Римљана, 49) италијанска скраћеница за радио-телевизију, 50) мајка Ромула и Рема.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) ски, 4) лосос, 7) сос, 10) Тесла, т, 11) ларма, 12) орт, 13) стаза, 16) Паг, т, 17) статива, ш, 18) рис, 20) арома, 21) акт, 23) Асти, 25) ара, 26) атар, з, 27) ада, и, 29) пре, а, 30) линија, 31) песник, и, 32) ила, м, 34) кет, т, 35) каца, 37) мак, 39) наго, 41) Ана, 42) оркан, 44) тор, к, 45) Еквадор, т, 46) Бар, 48) радар, 49) вир, 51) орање, а, 52) марка, 53) дан, 54) Темза, 55) тас.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор Мирољуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живојин Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 132,00 дин, полугодишња 66,00 дин, тронесечна 33,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 264,00 дин, полугодишња 132,00 дин, тронесечна 66,00 дин. Уплате на текући рачун 60801-601-822. Годишња претплата у иностранству: DM 46 — \$ 16 — Ff 73 — Sfr 53 — Sfr 73. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански факс 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 351 тел. 22-711. На основу нишлења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-29 73-02 од 22. 1 1973. године не плаћа се порез на промет.

ПОЛИТИКИ
ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

КО ЈЕ КОНСТРУКТОР?

Читаоци „Политикиног забавника“ вероватно су и сами приметили да су у броју 1151 од 18. јануара 1974. године у тексту о савременим авионима Југославије наведени подаци који због ограниченог простора нису исцрпни и зато могу да изазову забу-

ну. Тако је наведено да совјетски авион МИГ-21 може да се пење до висине од 34.000 метара. Истина је да је његова максимална висина лета 22.000 метара, али снагом

мотора! Међутим, залетом на тој висини може да „искочи“ и до висине од 34.000 метара (такозвано динамичко искакање). Конструктори југословенског авиона ловца С-49 Ц су К. Сивчев, Ђ. Петковић и С. Зрнић, док је ГАЛЕБ пројектовала, осим К. Сивчева, група конструктора, професора и инжењера чија имена, опет због недостатка простора, нисмо могли да наведемо. Штампарском грешком ознака мотора 531 авиона ЈАС-ТРЕБ наведена је као јачина млазног мотора. Права јачина млазног мотора овог авиона је 1.360 кг потиска. Приликом слагања ћириличног текста превиђена је нула на крају па је јачина мотора авиона С-49 Ц са 1500 „смањена“ на 150 КС.

Будите детектив...

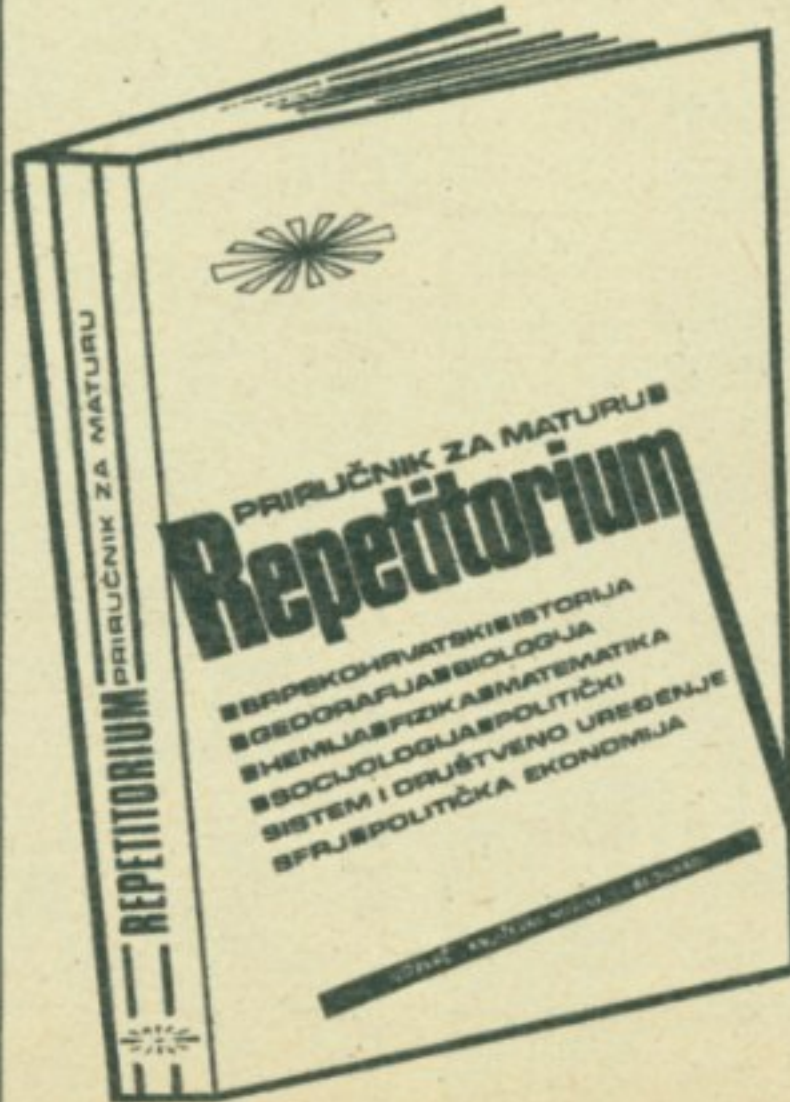
решење
загонетке:

РИЂОБРАДИ ТИРАНИН

Од четири метка испале на ловочувара Алберта само је један био смртоносан. Од пет метака испалених на Риђобрадог такође је само један био смртоносан. Али то није било СЛУЧАЈНО. Само два од девет метака била су испалена тачно. У ствари, остали меци намерно су испалени погрешно да би се стекао утисак да је онај који је пуцао невест, то јест да су убице Жан-Луп или Игор. А убица је у ствари била Дани, иначе изванредан стрелац и нећака Риђобрадог која није могла да дозволи да њен ујак напише нов тестамент и због погрешног избора мужа лиши је наслеђа.

УЧЕНИЦИ – СРЕДЊОШКОЛЦИ! ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

Са приручником за матуру — репетиторијумом — у коме је прегледно и сажето изложено градиво из српскохрватског језика, географије, историје, биологије, хемије, физике, математике, социологије, политичке економије, политичког система и друштвеног уређења СФРЈ по наставним плановима од I до IV разреда.

Ово је ново, прерађено и допуњено издање на коме је радила група познатих педагога, тако да РЕПЕТИТОРИЈУМ представља јединствен приручник за успешно обнављање градива у току школске године, а посебно у време припремања завршног испита школе — матуре.

Репетиторијум можете добити поужећем, по цени од 60.— дин. ако пошаљете писмо или дописницу са наруџбеницом на НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“, Француска 7, 11001 Београд, пошт. факс 23.

